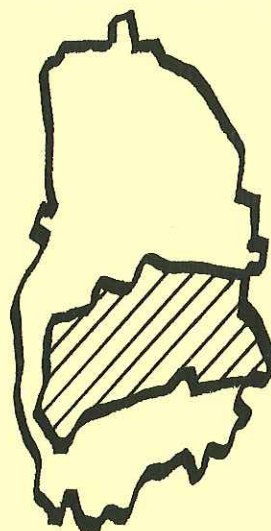

ÖVERSIKTLIG

SJÖINVENTERING I ÖREBRO LÄN

DEL 2 Mellersta länsdelen
av Lillemor Björkman

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄN
NATURVÅRDSENHETEN
PUBLIKATION 1987:10

FÖRORD

Detta arbete utfördes under tiden 15 juni till 31 december 1987 inom länsstyrelsens naturvårdsenhet som ett led i uppbyggnaden av vattenregister och planeringsunderlag för länets sjöar.

Inventeringen bygger på fältstudier samt kart- och litteraturstudier och dessutom viss information från länsstyrelsens personal och människor boende vid sjöarna.

Jag vill härmed tacka alla som bidragit med kompletterande uppgifter.

Örebro i december 1987

LILLEMOR BJÖRKMAN

ÖVERSIKTLIG SJÖINVENTERING I ÖREBRO LÄN

Del 2 Mellersta länsdelen 1987

Eskilstunaåns vattensystem

<u>Innehållsförteckning</u>	<u>sid</u>
1 Bakgrund och syfte	3
2 Omfattning	3
3 Inventeringsmetoder	3
4 Redovisning	3
5 Bedömning och klassificering	4
6 Referensgrupp	4
7 Sammanfattning av klassificering	5
8 Sjöbeskrivningar med tabeller	7
9 Litteraturförteckning	178
Bilaga 1. Tabell över sjöar i klass 1,2 eller 3 i förhållande till NVÖ	181
Bilaga 2. Översiktskarta 1:250 000	183

SJÖINVENTERINGENS BAKGRUND OCH SYFTE

1 Bakgrund och syfte

Sjöar och vattendrag har i det hittills bedrivna naturvårdsarbetet blivit åsidosatta. Detta gäller såväl den fysiska riksplaneringen som de länsvisa naturinventeringarna. Kunskaperna om förekomsten av skyddsvärda vatten är därför mycket bristfällig. Behovet av en översiktlig sammanställning av vattenmiljön har blivit allt större i samhällsplaneringen. I bl a den långsiktiga kalkningsplaneringen och kommunernas översiktsplanering krävs kunskaper om vattenresurserna. Mot denna bakgrund ansöktes om pengar från statens naturvårdsverk våren 1986 för att inventera länets sjöar, större än 2-3 ha. Sjöar mindre än 10 ha medtages endast om kartstudier inte indikerar att sjöarna är sänkta eller dämnda. Örebro län har ca 600 sjöar större än 10 ha och arbetet planerades att pågå i tre-fyra år. SNV beviljade medel till ett års och länsstyrelsen till ytterligare 7 månaders sjöinventering. Resultatet har blivit ett komplement till naturvårdsöversikten för länets S-SÖ och mellersta del. Sjöinventeringen syftar till att ge en heltäckande bild av länets sjöar med dess omgivning samt en bedömning av sjöns värde från naturvårdssynpunkt.

2 Omfattning

Inventeringens andra del omfattar sjöar i mellersta länsdelen ingående i Eskilstunaåns vattensystem.

3 Inventeringsmetoder

Insamlingen av information för bedömning av sjöarna har skett i flera steg. 1) Genomgång av kartor, litteratur och arkiv. 2) Kontakt med övriga myndigheter och organisationer. 3) Inventering i fält. 4) Genomgång och utvärdering av tidigare biologiska och fyskem provtagningar.

Fältarbetet genomfördes under tiden 15 juni till 15 augusti 1987.

4 Redovisning

Delrapportens uppgiftsinsamling, inventeringsresultat och utvärdering av provtagningar har sammanställts i två delar dels en allmän beskrivning av sjön i löpande text med kartbild i skala 1:10 000, dels en tabell med basfakta och eventuella mätvärden på alkalinitet, pH och kvicksilverhalt i gädda för de inventerade sjöarna.

Den allmänna textdelen:

Uppgifter om berggrund och jordarter har tagits fram från geologiska kartor och till viss del i fält. Sjöarnas innehåll av fiskarter har Kurt Dahlquist, fiskenämnden i Örebro län, svarat för. Uppgifter om förekomst av fåglar har insamlats av ornitologer i länet för att ingå i Svensk Fågelatlas, som beräknas utges 1988. Ur detta material har observationer av sjöberoende fågelarter sammanställts för varje sjö av Ragnar Nilsson, Örebro.

Vegetationen i och omkring sjöarna har noterats i fält och i vissa fall hämtats från kommuninventeringar och länsstyrelsens personal. Artlistans nomenklatur följer Svensk flora, Krok Almquist (1984).

Tabellen innehåller dels en sammanfattning av den löpande texten, dels ett varierande antal mätvärden från tidigare undersökningar som är av värde för sjöns klassificering. De sjöar som ingår i vattenregistret VAREG har fått en ring omkring hänvisnings-siffran för sjöbeskrivning, recipientkontroll eller förurning. Sålunda har första delens basfakta inhämtats från kartor och SMHI. Flikighetstalen är en förenklad modell i fyrgradig skala enligt SNV PM 1905, Lars Håkansson m fl.

Punkterna 1-4 Påverkan på sjöarnas utlopp har noterats då det visar mycket om sjöns värde. Besökare för friluftsliv och rekreation har noterats i fält och ingår i klassificeringen. Under punkten Biologi har endast speciellt värdefulla eller för länet sällsynta arter antecknats. Raritet gäller naturvärde för länet. Klassificeringen och motiv utgår från den allmänna naturvården som indelas i vetenskaplig naturvård, landskapsvård och social naturvård.

5 Bedömningar och klassificering

De beskrivna sjöarnas naturvärden (naturvärdesklass) har bedömts i samma skala som Naturvårdsöversikt i Örebro län 1984, dvs en tregradig (1-3) skala där 1-3 är olika grad av naturvärde och klass 1 är högsta värde. Dessutom har en klass (kl 4) tillagts och gäller de sjöar som saknar speciella värden från naturvårdssynpunkt. Denna klass motsvarar värdemässigt de områden som inte tagits med i annan naturinventering eller i Naturvårdsöversikt. I de fall en sjö helt eller delvis ingår i eller gränsar till ett område upptaget i Naturvårdsöversikt har dess klassificering haft avgörande betydelse för klassindelningen av sjön. Klassificeringen av sjöarna innebär således att en sjö med klass 3 i naturvärde motsvarar ett område i Naturvårdsöversikt med naturvärdesklass 3 osv. Avsikten är att de sjöar som bedömts höra till klass 1-3 skall tas in i Naturvårdsöversikt vid kommande revidering.

6 Referensgrupp

I bedömningen har tagits stor hänsyn till påverkan som givit sjön avgörande och bestående biologiska och/eller icke biologiska förändringar. Sjöar som bedömts vara påverkade har getts ett lägre naturvärde än motsvarande opåverkade objekt. För att få en så likartad bedömning som möjligt av de olika sjöarnas naturvärden har bedömningen av varje sjö diskuterats inom en referensgrupp bestående av Per Olov Führr, Gunnar Hallin och Eva Ekholm Pehrson vid länsstyrelsens naturvårdsenhet samt Lillemor Björkman, inventerare.

7 Sammanfattning av klassindelningen

Av 78 st inventerade sjöar har 43 st bedömts sakna speciella naturvärden och har därför upptagits i klass 4.

26 st sjöar har bedömts ha sådana speciella värden inom kommunen som motiverat att de tagits upp i klass 3.

8 st sjöar har bedömts ha så stora naturvärden att de har få motsvarigheter i länet och har därför upptagits i klass 2.

1 st sjö har bedömts ha så betydande naturvärden att den saknar motsvarighet i landet eller landsdelen och har därför tagits upp i klass 1.

Av de 35 sjöar som tagits upp i klass 1,2 eller 3 finns 31 st redan upptagna i Naturvårdsöversikten, medan 4 st är nyklassificerade.

En sammanställning i tabellform av klassindelningen i förhållande till Naturvårdsöversikt framgår av bifogade bilaga 1.

8. Sjöbeskrivningar

Sjönamn:	hydrolog.nr:	sid:	Sjönamn:	hydrolog.nr:	sid
<u>Eskilstunaåns vattensystem (121)</u>					
Abborrtjärnen	121-98	33			
Björktjärnen	121-59	147	Södra Axsjön	121-148	107
Borasjön	121-281	49	Södra Holmsjön	121-159	91
Brännsjön	121-155	93	Södra Annaboda-	121-63	157
Bäcksjön	121-10	9	sjön		
Falkasjön	121-58	149	Sörgryten	121-193	73
Gallabergssjön	121-324	11	Teen	121-131	69
Gryten	121-227	57	Testen	121-140	61
Grytsjön	121-261	27	Tjogseln	121-103	127
Grässjön	121-259	29	Tjugestasjon	121-305	175
Grässjön	121-(153)	95	Toften	121-139	65
Gårdsjöarna	121-20	153	Trollkarlen	121-118	115
Gårdsjön	121-97	131	Tysslingen	121-3	163
Gällan	121-182	79	Velandasjön	121-34	17
Göljan	121-24	155	Vibysjön	121-322	13
Halvarbosjön	121-307	171	Visjön	121-230	59
Harsjön	121-308	169	Västra Laxsjön	121-236	35
Holmsjön	121-179	83	Ymningen	121-65	139
Hullsjön	121-244	33	Älgsjön	121-154	97
Karsjön	121-306	173	Ölen	121-167	87
Kroksjön	121-188	77	Örgiven	121-181	81
Kråksjön-Gräsmo-	121-293	39	Östersjön	121-252	21
sjön			Östra Hällsjön	121-25	151
Leken	121-81	137	Östra Laxsjön	121-250	23
L Axsjön	121-51	141			
L Dammsjön	121-17	159			
L Hemsjön	121-136	109			
L Sirsjön	121-121	119			
L Välevattnet	121-287	45			
Lill-Björken	121-150	103			
Lillsjön	121-95	135			
Lill-Trysslingen	121-220	55			
Listresjön	121-301	177			
Logsjön	121-35	15			
Lången	121-296	41			
Lången	121-302	167			
Mjösjön	121-128	113			
Mosjön	121-279	51			
Multen	121-112	121			
Mögsjön	121-105	125			
Norra Axsjön	121-149	105			
Norra Holmsjön	121-172	85			
Norr-Gässlingen	121-191	75			
Sarvsjön	121-142	63			
Sirsjön	121-223	53			
Skiren	121-241	31			
St Axsjön	121-48	145			
St Dammsjön	121-16	161			
St Hemsjön	121-135	111			
St Sirsjön	121-117	117			
St Stavsjön	121-248	19			
St Svinsjön	121-211	71			
St Tolsjön	121-290	43			
St Välevattnet	121-286	47			
Stor-Björken	121-151	99			
Storsjön	121-100	129			
Svarttjärnen	121-49	143			

Inv. datum
1987-07-29
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
BÄCKSJÖN	121-320	..654735/145194.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Hallsberg	0953	..095 90.....
Sjöareal 18,5 ha	Sjödjup max 3,9 m	Sjötyp .närlingsrik..
Flikighet 0		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp.....dikat gm åkermark.....
 Vattenståndsreglering.....nej.....m
 Utnyttjad regl.....
 Sänkning.....Ar.....
 Dämning.....Ar.....
 Åkermark strand.....0.....%
 Skog strand.....5.....%
 Boningshus strand.....östansjö
sambälle..
 Påverkan omgivn.....sambälle, jordbruk...
 Vattenkvalitet.....närlingsberikad.....
 Besökare.....badplats, bryggor, småbåtar, fiske
 Övrig påverkan.....

2 BIOLOGI

Fisk.....
 Fågel.....
 Djurliv.....
 Genbank.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg, dyblad, vattenaloe, vattenpest

3 RARITET

Geologi.....
 Flora.....
 Fauna.....

4 KLASS

3 friluftsliv, botanik

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

3 Försurning

Alkalinitet.....mekv/l Ar.....

pH..... Ar.....

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

vattenkemi

Beskrivning

Bäcksjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen intill Östansjö samhälle. Sjöarealen är 18,5 ha och maxdjupet 3,9 m på en höjd av 88,7 m ö h. Sjön tillförs vatten från omgivningen. Utloppet i V består av en liten bäck som mynnar ut i Täljeån.

Bäcksjön ligger i en sänka och terrängen sluttar ner mot sjön. Rullstensgrus och svallgrus ligger i zoner runt sjön. Berggrunden består av sandsten. Grundbotten är sandig.

Bäcksjön omges av bebyggelse i S och åkermarker i N på sluttningarna bakom en lövridå. Högre upp på kullarna växer barrskog.

Bäcksjön är näringsrik. Stränderna är beväxna med lövträd, bl a björk, al och videarter och med ett rikt fältskikt, t ex flera starrarter, vattenmåra och kärrsilja. Sjön kantas av en bred zon bladvass. Sjösavruggar växer här och var liksom fräken, topplösa, sprängört, kalmus m fl arter. Av de undervattensväxter som finns kan nämnas andmat, vattenpest, vattenaloe och dyblad. Vit och gul näckros växer spridda över sjön.

Bäcksjön hyser de vanligaste fiskarterna som abborre och gädda.

Vid Bäcksjön har ca tolv sjöberoende fågelarter som t ex skäggdopping, knipa och skrattnås.

Bäcksjön påverkas av jordbruk och bebyggelse. Bilväg och järnväg går nära S stranden. Östansjö samhälle ligger runt halva sjön. En idrottsplats finns i NO och en kommunal badplats med hopptorn, bryggor och omklädningshytter upptar en relativt stor del av S stranden. Vid N och NO sidan finns ett flertal enkla bryggor samt småbåtar. Sjön är välbesökt för rekreation. Bäcksjön är lättillgänglig för allmänheten.

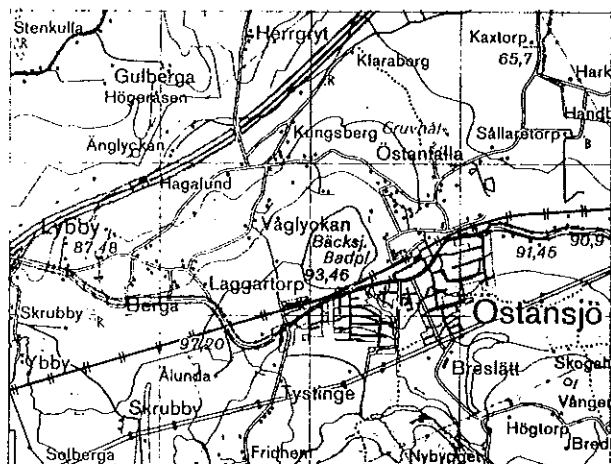
Bäcksjön upptas i naturvårdsöversikt 1984, 61:24, Bäcksjön, kl 3, friluftsliv, botanik.

Bedömning

Bäcksjön är påverkad av jordbruk. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna. Bäcksjön har med sin närhet till Östansjö samhälle stort rekreativvärde.

Klassificering/motiv

Klass 3, friluftsliv, botanik

Inv. datum
1987-06-25
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
GALLABERGSSJÖN	121-324	654102/144350
.....		
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Askersund/Hallsberg	0944	094 88
.....		
Sjöareal 18,7 ha	Sjödjup maxm	Sjötyp näringsfattig källsjö
Flikighet 3		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp.....damm
Vattenståndsreglering. ja.....m
Utnyttjad regl.....nej
Sänkning.....Ar
Dämning.....Ar
Akermark strand.....0 %
Skog strand.....100 %
Boningshus strand.....6 st
Påverkan omgivn.....
Vattenkvalitet. rent och klart vatten
Besökare. badplats, småbåtar
Övrig påverkan.....

2 BIOLOGI

Fisk.....inplanterad regnbåge
Fågel.....
Djurliv.....bäver
Genbank.....flodkräftor
Övrigt.....
Strandveg.....
Vattenveg. notblomster, trubbnate...

3 RARITET

Geologi. Gallabergsåsen
Flora.....
Fauna.....

4 KLASS

2, geologi, friluftsliv

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet.....0,31 mekv/l Ar. 1976-06

pH.....7,0 Ar. 1976-06

Hg i gädda.....mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Vattenkemi

.....
.....
.....

Beskrivning

Gallabergssjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 5 km SV om Vretstorp på en höjd av 129,8 m ö h. Sjöarealen är 18,7 ha. Sjön saknar varaktiga tillflöden av ytvatten och får sitt tillskott från grundvatten. Sjön har därför klart och rent vatten. Utflödet sker från NV viken via en damm och genom en djupt nedskuren bäck i sandavlagringar.

Gallabergssjön ligger i två sänkor mellan parallella oreglebundna åspartier av isälvsmaterial, Gallabergsåsen. En av åsryggarna bildar också några öar i sjön. Berggrunden består av ögongnejs som utanför åsarna täcks av morän och i S sand. Grundbotten är grusig/sandig.

Omgivningen runt Gallabergssjön är kuperad med tallhed på åsarna och en lövridå närmare vattnet. Runt sjön har funnits åker- och betesmarker som nu är igen-vuxna. Några torp och fritidshus finns i omgivningen varav ett fåtal syns från sjön. På N udden och en av öarna finns kärrmarker.

Gallabergssjön är en näringsfattig källsjö. Tall växer på åsslutningarna ner mot sjön. Närmare vattnet växer en gles bård av lövträd med t ex björk, al, rönn och videarter. Ett par kärr finns på N udden med bl a olika vitmossor och starrarter, kallgräs, silesår och vattenklöver. I vattnet växer bl a notblomster, hästsvans, trubbnate och näckrosor. Atminstone på ett ställe växer svalting.

Gallabergssjön har normal fiskfauna med bl a abborre och gädda samt sparsamt med flodkräftor och inplanterad regnbåge.

Vid Gallabergssjön har ca nio sjöberoende fågelarter observerats t ex gräsand och knipa.

Gallabergssjön är ringa påverkad. En badplats finns i NV viken. Ett fåtal småbåtar finns i sjön och tyder på friluftsliv med bad och fiske. Mindre bilvägar går runt nästan hela sjön där torp och fritidshus ligger. Runt sjön finns markerade motionsskyltar. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

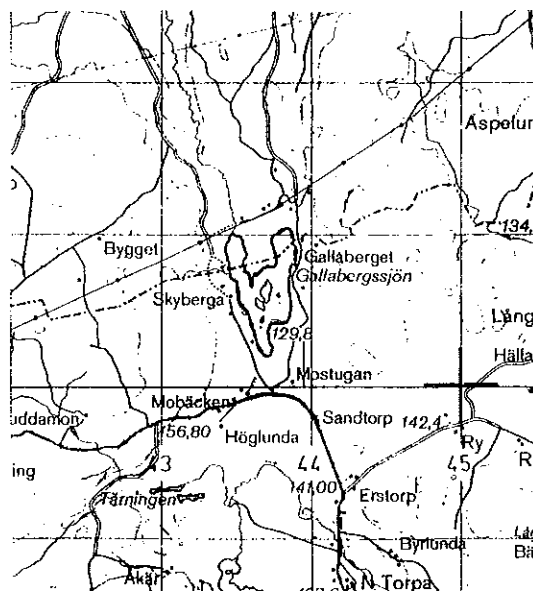
Gallabergssjön upptas i naturvårdsöversikt 1984, 61:7, Gallabergssjön, kl 2, geologi, friluftsliv.

Bedömning

Gallabergssjön är en källsjö med rent och klart vatten. Sjön ligger i isälvsavlagringar som bildar vackra landformer och är av geologiskt intresse. Åsarna ligger på vattendelaren mellan Närkeslätten och Vätternsänkan. Fritidshus och en badplats finns vid sjön som har stort värde för friluftsliv.

Klassificering/motiv

Klass 2, geologi, friluftsliv

Inv. datum
1987-07-29

Sjönamn	Nr	SMHI
VIBYSJÖN	121-322	654719/144724
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Hallsberg	0944	094 99
Sjöareal 227,0 ha	Sjödjup max 5,0 m	Sjötyp näringsrik.. slättsjö
Flikighet 2		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp.....dikat
Vattenståndsreglering.....nej
Utnyttjad regl.....
Sänkning ja, år 1857, 1904, 1926
Dämning.....Ar.....
Akermark strand.....90 %
Skog strand.....10 %
Boningshus strand.....~.15..st
Påverkan omgivn.....jordbruk
Vattenkvalitet.....näringsberikad
Besökare ornitologer.....(fågeltorn)
Övrig påverkan.....igenväxande

2 BIOLOGI

Fisk.....
Fågel..sångsuvan. m. fl. ca. 40. arter...
Djurliv.....
Genbank.....
Övrigt.....
Strandveg..kärrbräken, nickskära...
Vattenveg..andmat, vattenaloe.....

3 RARITET

Geologi..Åskersundsåsen.....
Flora.....
Fauna.....

4 KLASS

2, fågelliv, botanik

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

3 Förurning

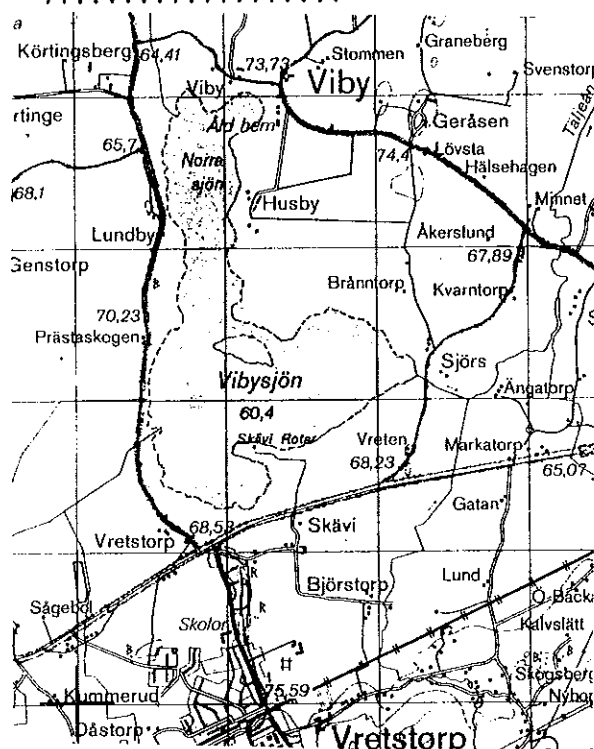
Alkalinitet...0,85.....mekv/l Ar.1985-01

pH.....6,7..... Ar.1985-01

Hg i gädda...0,15..... mg/kg Ar.1986.

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Recipientkontroll (pågår)

Beskrivning

Vibysjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen N om Vretstorp på en höjd av 60,4 m ö h. Sjöarealen är 227,0 ha och maxdjupet 5,0 m. Sjön mottar vatten från Gallabergsbäcken samt diken och utloppsgravar i omgivningen. Utflödet sker via Täljeån i Ö viken. Utloppet är idag dikat genom åkermark. Vibysjön har sänkts tre gånger, senast år 1926.

Vibysjön omges av lera i S, morän i Ö och isälvsmaterial, Askersundsåsen, längs V stranden. Morän täcker ön (Borgholmen) i Ö delen av sjön. Låga flygsanddyner finns i S. Berggrunden består av sandsten. Grundbotten är organogen/dyig.

Omgivningen runt Vibysjön präglas av jordbrukslandskap. Lövskog och en lövskogsbård kantar sjön.

Vibysjön är en näringsrik typisk slättsjö. Sjön är på väg att växa igen och har liten öppen vattenyta. Stränderna kantas av en lövskogsbård av bl a björk, al, rönn, ek och olika videarter. Fältskiktet hyser bl a gräs- och starrarter, kärrbräken och vildbalsamin. Ett mycket brett bälte av bladvass växer runt hela sjön. Ön (Borgholmen) var tidigare friliggande men omges nu av sankmark. Täta sävruggar växer spridda över sjön. Övriga arter som förekommer är enl uppgift bl a andmat, dyblad, hornsärv och trubbnate.

Fiskbeståndet i Vibysjön är normalt med bl a abborre och gädda.

Fågellivet i Vibysjön är mycket rikt, ca 40 sjöberoende fågelarter har observerats. Häckande arter är bl a fiskgjuse, häger och knölsvan.

Vibysjön är påverkad av tidigare sänkningar och livsmedelsindustri samt av stora åkermarker och är igenväxande. Ett illa skött fågeltorn finns i V. Bilväg går runt hela sjön. Ett fåtal småbåtar ligger i sjön. Badmöjligheterna är få pga de väl bevuxna stränderna. Sjön är svårtillgänglig för allmänheten pga den täta vegetationen.

Vibysjön upptas i naturvårdsöversikt 1984, 61:14, Vibysjön, kl 2, fågelliv, botanik.

Bedömning

Vibysjön ligger i ett kulturlandskap och har rik vegetation och rikt fågelliv men saknar betydelse för friluftslivet.

Klassificering/motiv

Klass 2, fågelliv, botanik

Inv. datum
1987-07-01

Sjönamn	Nr	SMHI
LOGSJÖN	121-35	655790/144450
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1042	104 18 + 104 08
Sjöareal 183,0 ha	Sjödjup max m	Sjötyp näringsrik sjö
Flikighet..... 2		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp... dike (tidigare
Vattenstandsreglering... nej... reglerad) m
Utnyttjad regl.....
Sänkning... ja Ar.....
Dämning..... Ar.....
Akermark strand..... 40 %
Skog strand..... 40 %
Boningshus strand..... st
Påverkan omgivn... jordbruk
Vattenkvalitet.....
Besökare... bad, (fiske) fågelskådn.....
Övrig påverkan.....

3 RARITET

Geologi.....
Flora.....
Fauna.....

2 BIOLOGI

Fisk.....
Fågel... storlom, fiskgjuse
Djurliv.....
Genbank.....
Övrigt.....
Strandveg.....
Vattenveg.....

4 KLASS

... 3 landskapsbild

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet..... 0,98 mekv/l Ar 1985-01

pH..... 7,7 Ar 1986-09

* Hg i gädda..... 0,14 mg/kg Ar 1986

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....
.....
.....

Beskrivning

Logsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 6 km S om Fjugesta på en höjd av 63,7 m ö h. Sjöarealen är 183,0 ha. Sjön tillförs vatten från omgivningen och utloppet som är dikat leder till Veländasjön. Logsjön är sänkt.

Berggrunden i sjöns omgivning utgörs av urberg, överlagrad av sandsten. Jordarterna domineras av morän med en del lera i V. Ö sidan har stora inslag av mossor och kärr. Ön Flottholmen i N består av morän. Längs SÖ stranden förekommer ett område med torv. Sjön gränsar i V till en förkastningslinje i N-S riktning. Grundbotten är blockig/organogen.

Logsjöns omgivning är av två typer. Den V sidan är kuperad med barrskog på platån och odlingsmarker i sluttningen medan den Ö sidan är flackare med odlade marker och flera sankar, mindre områden närmast sjön. Tätt lövskog, huvudsakligen ädellövskog, växer vid sjöns S del. V delen har en tunn zon av lövträd främst björk. I en hage vid stranden betade får vid inv tillfället.

Logsjön är en näringsrik sjö som kantas av lövträd, mest klibbal och björk men också ädellövskog med fältskikt av gräsarter och starr. Flottholmen hyser lövskog. Ett brett vass- och sävbälte växer längs sjöns stränder med arter som t ex dyblad och hårslinga där vassen glesar ut. Flytbladsväxterna är andmat, gäddnate och näckrosor.

Fiskbeståndet i Logsjön är normalt med bl a abborre och gädda.

Fågellivet i Logsjön är jämfört med Veländasjön av mindre omfattning. Häckande fåglar är bl a sothöna och skäggdopping. Totalt har ca 16 sjöberoende fågelarter observerats.

Logsjön påverkas av jordbruket. Bilväg går längs V och Ö sidorna av sjön. Småbåtar och en badplats med sandstrand tyder på lokalt friluftsliv med bad och fiske. Sjön är relativt svårtillgänglig för allmänheten pga jordbruksmarker och den täta vegetationen längs stränderna. Ett fåtal gårdar är spridda runt sjön.

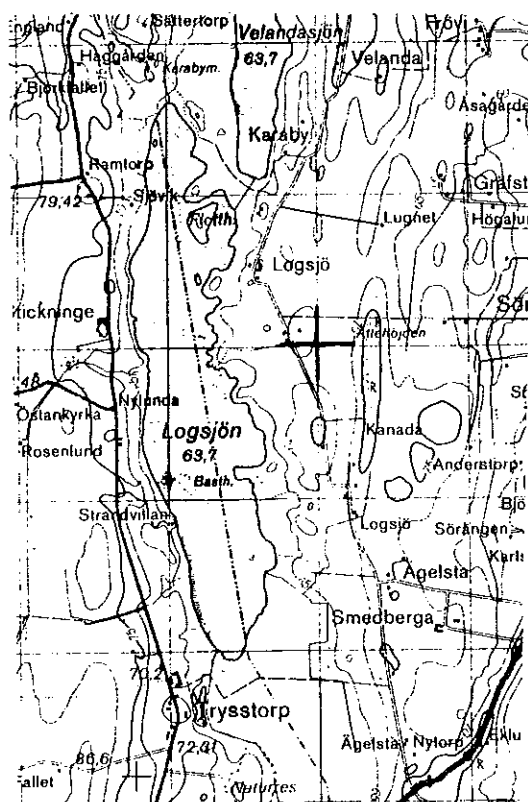
Logsjön upptas i Naturvårdsöversikt 1984, 80:33, Logsjön, klass 3, landskapsbild.

Bedömning

Logsjön är påverkad av jordbruk och hyser tät strandskog och ett vass- sävbälte av varierande bredd. Logsjön är genom sjösänkningen ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Denna typ av sjökaraktär saknas nästan helt i länet. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna. Logsjön har också värde för lokalt friluftsliv.

Klassificering/motiv

Klass 3, landskapsbild

Inv. datum
1987-07-01

Sjönamn	Nr	SMHI
VELANDASJÖN	121-34	655592/144445
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1042	104 18
Sjöareal 44,7 ha	Sjödjup max m	Sjötyp näringsrik sjö
Flikighet 1		

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp... grävt
Vattenstandsreglering... nej (tidigare reglerad)

Fisk.....
Fågel... besök av mindre vanliga arter

Utnyttjad regl.....

Djurliv.....

Sänkning... ja Ar.....

Genbank.....

Dämning..... Ar.....

Övrigt.....

Akermark strand..... 40 %

Strandveg.....

Skog strand..... 40 %

Vattenveg.....

Boningshus strand..... 0 st

Påverkan omgivn. jordbruk.....

Vattenkvalitet.....

Besökare... fågel/skådare.....

Övrig påverkan. fiskdöd (våren 87) syrebrist

3 RARITET

4 KLASS

Geologi... drumlin, ö. stranden.....

3. fågellivet

Flora.....

Fauna... fågel/sjö.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

Alkalinitet... 1,31 mekv/l Ar. 1985-01

1 Sjöbeskrivning

pH... 6,7 Ar. 1985-01

2 Recipientkontroll

* Hg i gädda... mg/kg Ar.....

③ Försurning

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

* Kvicksilverunders 1987
.....
.....

Beskrivning

Velandasjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 4 km S om Fjugesta på en höjd av 63,7 m ö h. Sjöarealen är 44,7 ha. Sjön tillförs vatten från bl a Logsjön i S och avvattnas i N genom ett dike som så småningom mynnar ut i Svartån.

Berggrunden i Velandasjöns omgivning består av urberg överlagrad med sandsten. Jordarterna runt sjön består av mosstorv, lera och morän. Längs Ö stranden ligger en stor drumlin. Grundbotten är organogen.

Omgivningen runt Velandasjön karaktäriseras av gränsen mellan flackt barrskogsområde och odlingsmarker på en drumlin. En mosse, Karabymossen, ligger V om sjön.

Velandasjön är en näringsrik sjö till stor del igenväxt av ett vass- och sävbälte med inslag av kavel dun. Lövträd som björk, klibbal och videarter utgör strandvegetationen med ett fältskikt av kärrväxter på V stranden och gräsvegetation på den Ö stranden. På klarvattenytan växer gäddnate och näckrosor. Andra arter som förekommer är dyblad, andmat, hårslinga och vattenpest.

Velandasjöns fiskbestånd är normalt med bl a abborre och gädda.

Den näringsrika Velandasjön är en rik fågellokal och ca 35 arter har observerats vid sjön.

Velandasjön påverkas av jordbruk. Längs drumlinen ligger ett fåtal boningshus, varav Karaby gård ligger öde. Bilväg finns i väster och traktorvägar i N och S om sjön. P g a den rikliga växtligheten är sjön relativt otillgänglig för allmänheten för bad och fiske.

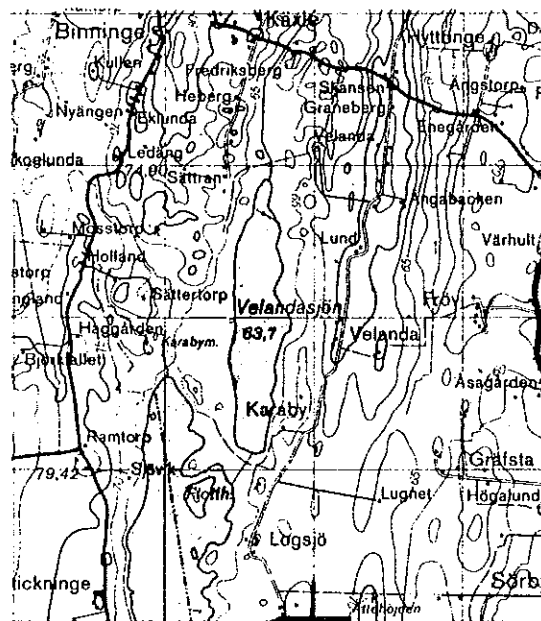
Velandasjön ingår i Naturvårdsöversikt 1984, 80:32, Velandasjön, klass 3, fågellivet.

Bedömning

Velandasjön är påverkad av jordbruk, kraftigt igenväxt och därmed av stort värde som fågelsjö. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna. Fiskdöd våren 1987 berodde enligt uppgift troligen på sjöns rings djup och istäckets varaktighet varför syrebrist uppstod. Sjöns läge intill en drumlin är av visst värde för landskapsbild och geologi.

Klassificering/motiv

Klass 3, fågelsjö

Inv. datum
1987-07-01
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
STORA STAVSJÖN	121-248	653615/143750
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Laxå	0944	094 77
Sjöareal 16,8 ha	Sjödjup max 3,5 m	Sjötyp näringsfattig skogssjö
Flikighet 1		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp...troligen dikad
Vattenståndsreglering...nej
Utnyttjad regl.
Sänkning...Ar
Dämning...Ar
Akermark strand...0 %
Skog strand...100 %
Boningshus strand...0 st
Påverkan omgivn.
Vattenkvalitet...försurat brunfärgat vatten
Besökare fiske, bryggor "put and take-sjö"
Övrig påverkan...rotenonbehandlad

2 BIOLOGI

Fisk...öring (inplanterad)
Fågel
Djurliv
Genbank
Övrigt
Strandveg
Vattenveg

3 RARITET

Geologi
Flora
Fauna

4 KLASS

4

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet...0,01 mekv/l Ar 1981-10
pH...5,5 Ar 1981-10
Hg i gädda...mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Beskrivning

Stora Stavsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 6 km ö om Rörfors på en höjd av 158,8 m ö h. Sjöarealen är 16,8 ha och maxdjupet 3,5 m. Sjön har brunfärgat vatten. St Stavsjön tillförs vatten från omgivningen. Utloppsbäck-
en är troligen dikad vid kanten av Sjömossen.

St Stavsjön omges av morän på ögongnejs som går idagen på V sidan om sjön. Torvdy förekommer N och S om sjön. Grundbotten är grusig/blockig.

Barrskog dominerar på kullarna i omgivningen runt St Stavsjön. I S ligger Sjömos-
sen. Området är ej bebyggt.

St Stavsjön är näringsfattig med inblandning av t ex al och björk når fram till stränderna som bitvis är sankt med arter som vitmossor, skvattram, hjortron och pors. Starrarter växer rikligt vid stränderna. Näckrosor växer spridda över sjön.

Fiskbeståndet i St Stavsjön är normalt. Sjön är direktfiskevatten med inplanterad öring.

Vid St Stavsjön har ca elva sjöberoende fågelarter observerats. Vanligast är fiskmås och gräsand.

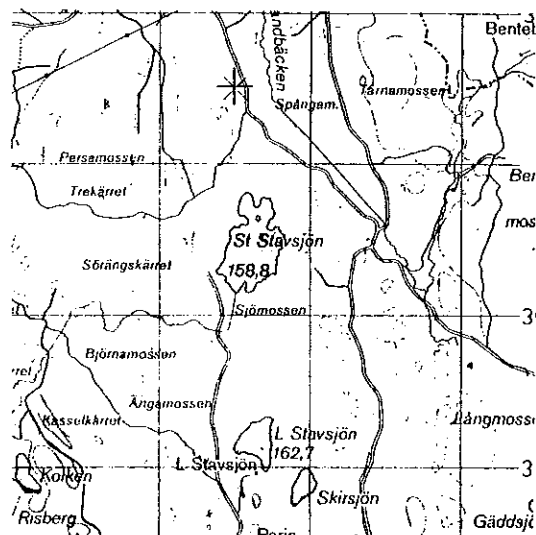
St Stavsjöns påverkan består av rotenonbehandling på 1960-talet. Sjön är av betydelse för friluftslivet. Öring har inplanterats i sjön. Bryggor och enkla eldstäder finns här och var. Skogsbilväg leder fram till sjöns V sida. St Stavsjön är lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

St Stavsjön är en sk "put and take"-sjö. Öring är inplanterad. Fisket är av kommunalt intresse.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-08-14

Sjönamn	Nr	SMHI
ÖSTERSJÖN	121-252	653175/143759
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Askersund/Laxå	0944	094 67
Sjöareal 120,0 ha	Sjödjup max 22,0 m	Sjötyp näringsfattig
Flikighet 3		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp... nej
Vattenståndsreglering... nej
Utnyttjad regl.
Sänkning... Ar.
Dämning... Ar.
Akermark strand... 2 %
Skog strand... 95 %
Boningshus strand... ca 20 st
Påverkan omgivn.
Vattenkvalitet... försurat
Besökare... småbåt, bad, fiske
övrig påverkan... kalkad 1980-06

2 BIOLOGI

Fisk...
Fågel... storlom, fiskgjuse
Djurliv...
Genbank... flodkräfta
Övrigt...
Strandveg...
Vattenveg... notblomster

3 RARITET

Geologi... Olshammarsåsen, Reveln
Flora...
Fauna... flodkräfta

4 KLASS

2 geologi, friluftsliv

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

3 Försurning

Alkalinitet... 0,06 mekv/l Ar. 1986-10

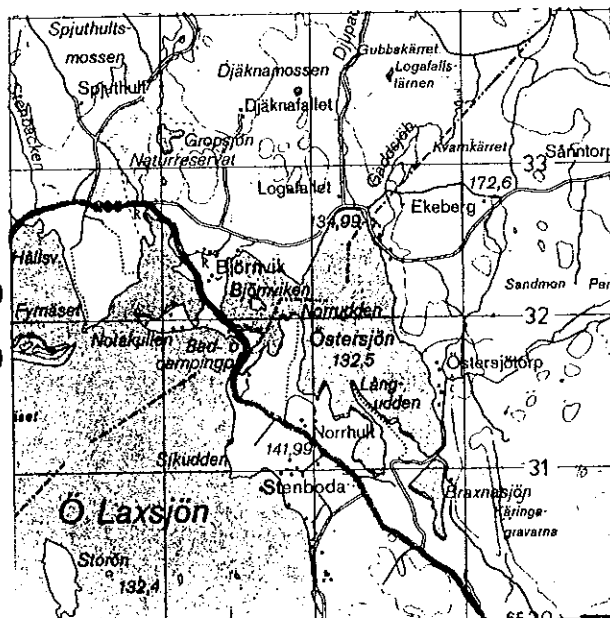
pH... 6,5 Ar. 1986-10

* Hg i gädda... mg/kg Ar.

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Profilsjö

* Kvicksilverunders. 1987

Beskrivning

Östersjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 1 mil SO om Laxå. Sjöarealen är 120,0 ha och maxdjupet 22,0 m. Sjön ligger 132,5 m ö h. Sjön tillförs vatten från bäckar i omgivningen och utloppet till Ö Laxsjön genom en grusbänk med trumma. Sjön regleras tillsammans med Ö Laxsjön. Sjön har klart vatten.

Berggrunden i området består av granit som går idagen på Ö stranden. I V finns ett större område av isälvsmaterial bl a en lång grusrygg, Reveln som avgränsar den från Ö Laxsjön samt en annan lång åsudd, Långudden. Morän förekommer på Ö delen där terrängen också är mest kuperad. Grundbotten består av grus/sand/morän/.

Omgivningen runt Östersjön karaktäriseras av blandbarrskog på moränkullar och dominerande tall på sandig mark samt Ö Laxsjön i V. Vid Björnvik och Östersjötorp finns odlad mark. Övriga små åker- och betesmarker vid sjön är numera igenvuxna. Ön i V viken är bevuxen med tall.

Östersjön är en näringsfattig sjö med långgrunda grusstränder längs V sidan och en blockig öststrand. Vegetationen är sparsam och saknas helt framför bergknallar på S stranden. Ön i V viken hyser tall med starrarter och bladvass i en tunn zon utanför. På Ö stranden finns privata tomter, i övrigt kantas sjön glest av bl a björk- och alsly och videbuskar. Vid vägen i N mest gräs på den smala stranden. Vattenvegetationen består av glesa starrarter och bladvas- och sjösävruggar. Notblomster växer flerstädes på de grunda grusiga stränderna.

Fiskbeståndet i Östersjön är normalt med bl a abborre och gädda samt sparsamt med flodkräfta.

Vid Östersjön har ca tio sjöberoende fågelarter observerats bl a fiskgjuse och storlom i födosök.

Östersjön ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad 1980-06. Bilväg går strandnära i N samt på Reveln i V där också fritidshus ligger med småbåtar och badbara stränder. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Östersjöns S stränder ingår i ett område som upptas i naturvårdsöversikt 1984, 82:85, Asområde vid Stenboda, kl 2, 60:42, Reveln samt stranden fram till Rockebro, kl 3, geologi, landskapsbild, friluftsliv.

Bedömning

Östersjön är påverkad av kalkning. Fritids- och permanentboende finns i N. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna samt flodkräfta. Reveln ger sjön kvartärgeologiskt intresse. Sjön har betydelse för lokalt friluftsliv.

Klassificering/motiv

Klass 2, geologi, friluftsliv

Inv. datum
...1987-07-29.

Sjönamn	Nr	SMHI
ÖSTRA LAXSJÖN	...121-250	..653049/146432
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Laxå/Askersund	...0944	..094.57. + 67
Sjöareal ...765,0 ha	Sjödjup max ...18,0 m	Sjötyp ..näringsfattig
Flikighet... ⁴		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp...damm (nr 107).....
 Vattenståndsreglering...ja...0,70...m
 Utnyttjad regl. ja.....
 Sänkning.....Ar.....
 Dämning.....Ar.....
 Akermark strand.....1...%
 Skog strand.....90...%
 Boningshus strand.fritidsområde.
 Påverkan omgivn.fritidsområde, bilväg.
 Vattenkvalitet.försurat, klart vatten.
 Besökare.bad, fiske, småbåt, bryggor,
 råstplåts
 Övrig påverkan...kalkad 1980-06.....

2 BIOLOGI

Fisk...sik.....
 Fågel...storlom, fiskgjuse.....
 Djurliv.....
 Genbank...flodkräfta.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg...notblomster.....

3 RARITET

Geologi..Olshammarsåsen, Reveln....
 Flora.....
 Fauna..flodkräfta.....

4 KLASS

...2.friluftsliv, geologi,
 landskapsbild

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

① Sjöbeskrivning

② Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet...0,08...mekv/l Ar 1986-10

pH...6,5... Ar 1986-10

* Hg i gädda... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Recipientkontrollsjö
 * Kvicksilverundersökn 1987
 Unders.relikta kräftdjur 1988-89.....

Beskrivning

Östra Laxsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 1 mil S om Laxå på en höjd av 132,1 m ö h. Sjöarealen är 765,0 ha och maxdjupet 18,0 m. Sjön tillförs vatten från bl a Östersjön. Utloppet är reglerat och rinner till V Laxsjön. Ö Laxsjön har klart vatten.

Ö Laxsjön ligger i kuperad terräng av granit som till största delen överlagras av morän. Berggrunden går idagen på ett fåtal små platser vid sjöns stränder. I N-NÖ delen finns ett större område av isälvsmaterial varav en del tillhör Olshammarsåsen. Det finns också ett fåtal partier med torv runt sjön. Grundbotten är blockig/grus/sand.

Omgivningen runt Ö Laxsjön domineras av barrskog, mestadels tall i N-NÖ. Notakullen, en halvö av grus i N skjuter ut mot V och blir genom bränningar mer och mer skild från fastlandet. Mellan Ö Laxsjön och Östersjön ligger Reveln, en lång grusrygg. I V och S finns mossar. I området finns ett fåtal öppna marker som fortfarande odlas. Ön Yttran är helt bebyggd.

Ö Laxsjön är näringsfattig med sandstränder i N-NÖ omväxlande med barrskog (tall dominerar) och kärrmarker. Vanlig strandvegetation är t ex tall och gles bård av björk- och alsly, viden och pors. Vattenvegetationen är sparsam med bl a glesa bestånd av starrarter, bladvass och sjösävruggar. Vid Fyrnåset växer stora bestånd av notblomster. Andra förekommande arter är axslinga, braxengräs och näckrosor.

Fiskbeståndet i Ö Laxsjön är normalt med bl a abborre och gädda. Dessutom förekommer sik som räknas till de mera värdefulla arterna samt sparsamt med flodkräfta.

Vid Ö Laxsjön har ca 20 sjöberoende fågelarter observerats bl a storlom, vigg och fiskgjuse.

Ö Laxsjön påverkas av vattenreglering. Sjön ligger i område med försurade vatten och är kalkad 1980. Ön Yttran och Notakullen är bebyggda. Sjön är välbesökt för friluftsliv. Bilväg går runt sjön strandnära eller ca 750 m från stranden. Flera stigar med enkla eldstäder förekommer längs stränderna. Fritidshus, bad och campingplats finns främst på N delen, likaså småbåtar. Badvänliga stränder finns flerstädes bl a vid riksväg 205:s rastplats. Sjön är mycket lättillgänglig för allmänheten.

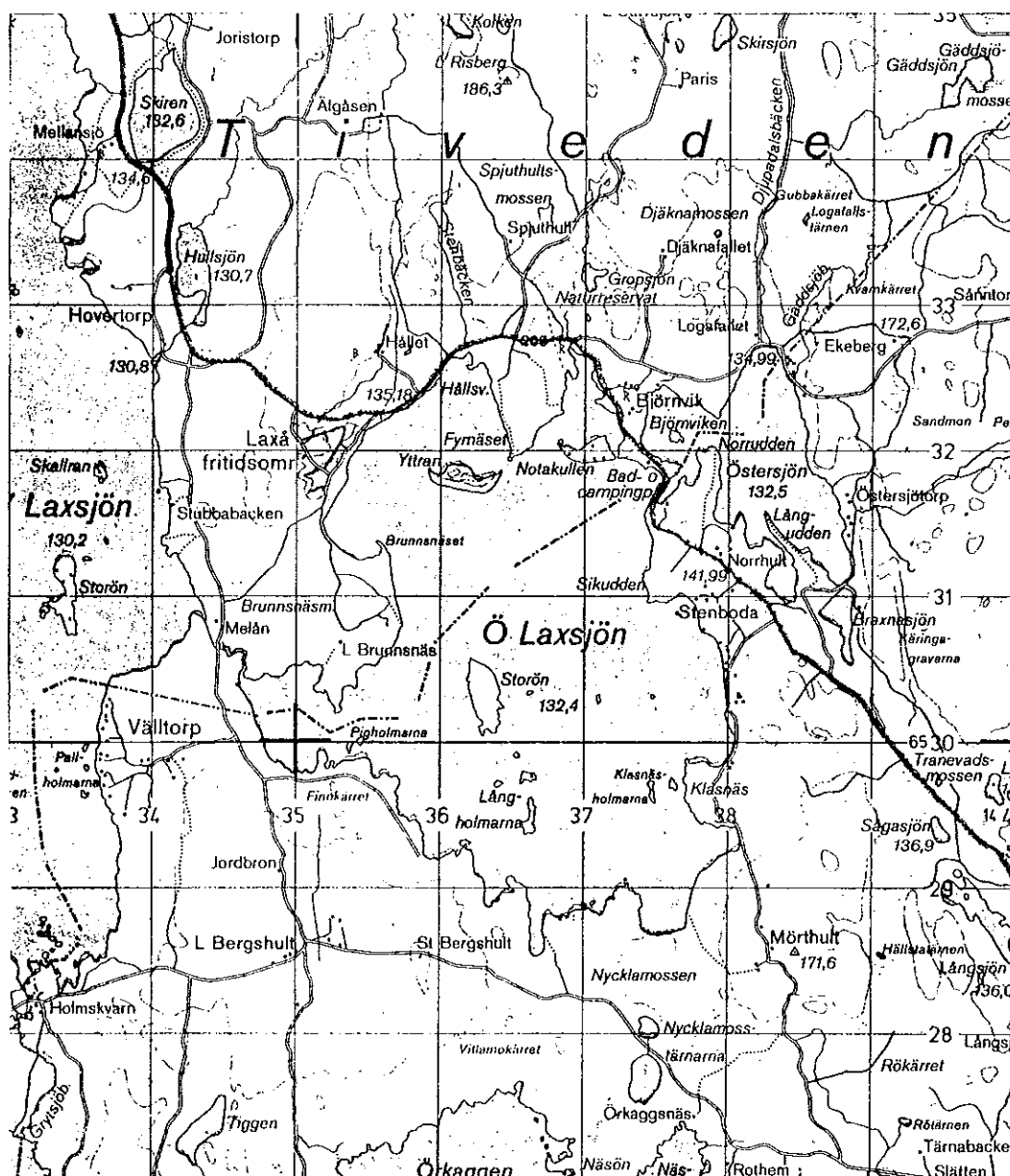
Delar av Ö Laxsjöns N stränder upptas i naturvårdsöversikt 1984, 60:40, område SV om Rockebro NR, kl 3, friluftsliv, geologi, 60:41, Notakull, kl 2, geologi, landskapsbild, 60:42, Reveln samt stranden fram till Rockebro, kl 3, friluftsliv, landskapsbild, geologi, T 115, Rockebro, naturreservat, kl 1, botanik, geologi, 82:85, åsområde vid Stenboda, kl 2 + 3, geologi, landskapsbild, friluftsliv.

Bedömning

Ö Laxsjön är vattenreglerad och kalkad. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna samt sik och flodkräfta. Med sina sandstränder och åsrygg av isälvsmaterial har sjön stort kvartärgeologiskt intresse. Sjöns flikighet och tallskog på en del av stränderna ger Ö Laxsjön betydande värde för landskapsbild. Utsikten från bilvägen är vidsträckt och vacker. Sjön med omgivningar är välbesökt för rekreation och friluftsliv.

Klassificering/motiv

Klass 2, friluftsliv, geologi, landskapsbild

Inv. datum
1987-06-27...

Sjönamn	Nr	SMHI
GRYTSJÖN	121-261	652729/143310
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Laxå/Askersund	0944	094 46 + 56
Sjöareal160,0... ha	Sjödjup max ..12,2...m	Sjötyp näringsfattig.
Flikighet.....2.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp...damm (nr 109).....
 Vattenstandsreglering...ja.....1,30 m
 Utnyttjad regl.....ja.....
 Sänkning.....Ar.....
 Dämning.....Ar.....
 Akermark strand.....5 %
 Skog strand.....90 %
 Boningshus strand.....6...st
 Påverkan omgivn. ev. jordbruk.....
 Vattenkvalitet...brunfärgat vatten.....
 Munkastigen/Bergslagsleden
 Besökare, bad, fiske, småbåt, brygger..
 Övrig påverkan...kalkad 1986-03.....
 svartlistad

2 BIOLOGI

Fisk..(gers., ål, sparsamt).....
 Fågel..storlom.....
 Djurliv.....
 Genbank.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg.....

3 RARITET

Geologi.....
 Flora.....
 Fauna.....

4 KLASS

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

3 Förurning

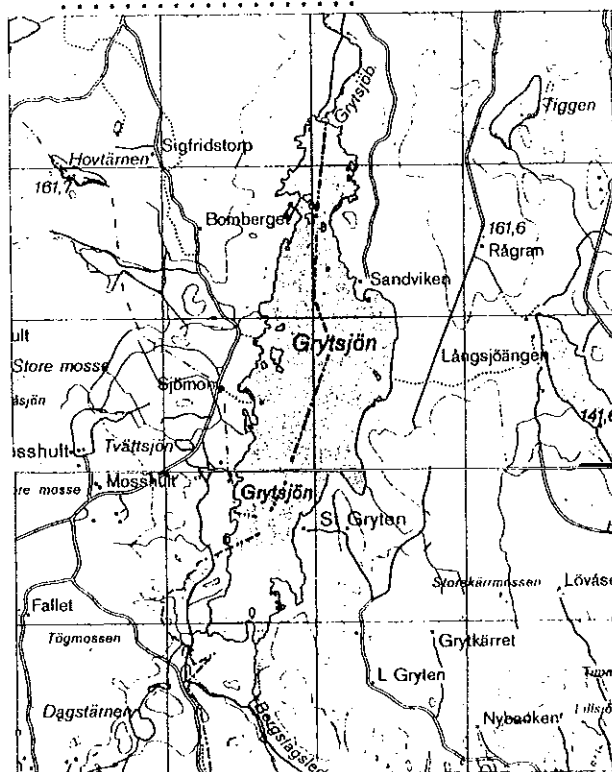
Alkalinitet.....0,10 mekv/l Ar. 1987-05

pH.....6,6 Ar. 1987-05

* Hg i gädda.....1,09 mg/kg Ar. 1982

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

* Kviksilverunders. 1987
 Unders.relikta kräftdjur 1988-89

Beskrivning

Grytsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen S om Västra Laxsjön och ca 9 km S om Röfors på en höjd av 137,9 m ö h. Sjöarealen är 160,0 ha och maxdjupet 12,2 m. Sjön tillförs vatten från flera bäckar i omgivningen. Utloppet i N är reglerat och rinner till Västra Laxsjön.

Berggrunden i området består av gnejsgranit som huvudsakligen överlagras av morän. I S går urberget i dagen. Längs SV stranden finns isälvsmaterial. Torv finns på ett flertal mindre områden runt sjön. Sjös öar och holmar täcks av morän. Grundbotten är blockig/grusig.

Kuperad mark, omväxlande bergknallar med barrskog eller hyggen och sankmarker finns i Grytsjöns omgivningar. En del av åker- och betesmarkerna är numera igen-vuxna. Öppna marker finns kvar vid Stora Gryten och Sandviken.

Grytsjön är näringsfattig. Stränderna är blockiga med bl a starrarter som t ex flaskstarr och tuvstarr, pors, topplösa och fräken. På ett ställe växte kalmus och kärrmarkerna i N och S hyser björk- och alsly, pors, viden och vitmossor. Gäddnate och näckrosor finns spridda över sjön. Öarna är bevuxna med tall, gran och björk.

Fiskbeståndet i Grytsjön är normalt med bl a abborre och gädda. Dessutom förekommer gers och ål sparsamt. Sjön är svartlistad på grund av för hög halt av kvicksilver i gädda.

Vid Grytsjön har ca 14 sjöberoende fågelarter observerats, t ex häckande storlom och fiskgjuse i födosök.

En undersökning, om relikta kräftdjur finns i Grytsjön skall göras 1988-89.

Grytsjön påverkas av reglering. Sjön ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad senast 1986-03. Grytsjön är svartlistad. Bilvägar finns i NO och SV och därifrån leder stigar till sjön. Bergslagsleden och Munkastigen följer sjös ö del. Ett fåtal boningshus ligger strandnära i S delen. Enkla bryggor och småbåtar tyder på lokalt friluftsliv med bad och fiske. Endast en ringa del av sjös påverkan kommer från jordbruk. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Grytsjön är påverkad av vattenreglering och kalkning. Sjön har betydelse för lokalt friluftsliv som bad och fiske. Dessutom går Bergslagsleden och Munkastigen på V sidan med stigar fram till sjön. Sjön är svartlistad.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum

1987-06-23

Sjönamn	Nr	SMHI
GRÄSSJÖN.....	121-259 (67/0-80).....	652739/143009.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Laxå.....	0944.....	094 56.....
Sjöareal 48,0 ha	Sjödjup max 10,0 m	Sjötyp näringsfattig
Flikighet 3.....		

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp. två utlopp. gm. myrmark.

Fisk.....

Vattenståndsreglering..nej.....m

Fågel...storlom.....

Utnyttjad regl.....

Djurliv.....

Sänkning.....ja.....Ar.....

Genbank.....

Dämning.....Ar.....

Övrigt.....

Akermark strand.....1.%

Strandveg.....

Skog strand.....80.%

Vattenveg.....

Boningshus strand.....3..st

Påverkan omgivn...jordbruk.....

Vattenkvalitet..försurat.....

Besökare. småbåt,.bad,.fiske,.Munkastigen o
Bergslagsleden

Övrig påverkan..kalkad.1983-07.....

3 RARITET

4 KLASS

Geologi. rullstensås. Getaryggen.....

4.....

Flora.....

Fauna.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

Alkalinitet....0,05....mekv/l Ar1987-05

1 Sjöbeskrivning

pH....6,4..... Ar1987-05

2 Recipientkontroll

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

③ Försurning

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

.....

.....

Beskrivning

Grässjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 9 km S om Röfors på en höjd av 153,6 m ö h. Sjöarealen är 48,0 ha och maxdjupet 10,0 m. Sjön tillförs vatten från omgivningen. Grässjön har två utlopp. Båda går genom sankmarker. Den Ö rinner till V Laxsjön och den V genom Kojemossen till sjön Unden. Det östra utloppet är grävt och troligen inte ursprungligt.

Berggrunden i området är gnejs. Marken täcks till större delen av morän. En rullstensås, Getaryggen, går fram till stranden i N delen. Mosstorv förekommer flerstädes runt sjön. Grundbotten är blockig/organogen.

Grässjöns småkuperade omgivning hyser barrskog. På bergknallarna dominerar tall medan gran tar över på lägre partier, Myrmarker finns vid sjöns stränder och i V Kojemossen. I S ligger byn Grässjön med odlade marker nu av minskande areal. Ett hygge finns i SO.

Grässjön är näringsfattig. Barrskog går fram till sjöns stränder som bitvis är sankar. Mossor, lavar och bärris växer i skogens bottenkikt. De blockiga stränderna hyser t ex pors, starrarter samt björk- och alsly. På sankare delar växer bl a vitmossor, vattenklöver, skvattram och enstaka tall. Näckrosor utgör den vanligaste flytbladsvegetationen.

Fiskbeståndet i Grässjön är normalt med bl a abborre och gädda.

Vid Grässjön har ca fem sjöberoende fågelarter observerats, bl a storlom i födosök.

Grässjön ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad senast 1983-07. Sjön har viss påverkan av jordbruk. Bebyggelse finns i S och grusväg går ca 200 m från stranden i S och V. Munkastigen och Bergslagsleden går längs sjöns N sida. Badvänliga "klippor" och småbåtar tyder på friluftsliv som bad och fiske. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Grässjöns Ö strand ingår i områden som upptas i Naturvårdsöversikt 1984, 60:37, Kojemossen, kl 3, 60:38, Kråksjöåsen (Getaryggen), kl 2, geologi, landskapsbild, friluftsliv.

Bedömning

Grässjön är påverkad av kalkning. Sjön har betydelse för friluftsliv med Bergslagsleden/Munkastigen strandnära. Getaryggen vid Grässjöns N strand är av geologiskt intresse och ett tilltalande inslag i landskapsbild.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum

1987-06-22.

Sjönamn

Nr

SMHI

..SKIREN.....

121-241.....

.653302/143399.....

Kommun

Topo. karta

Ekon. karta

..Laxå.....

0944.....

094 66.....

Sjöareal ..25,3..... ha

Sjödjup max ...4.....m

Sjötyp ..näringsfattig

Flikighet...1.....

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp..cembrör.....

Fisk.....

Vattenståndsreglering...nej.....m

Fågel.....

Utnyttjad regl.....

Djurliv.....

Sänkning.....Ar.....

Genbank.....

Dämning.....Ar.....

Övrigt.....

Akermark strand.....0.....%

Strandveg.....

Skog strand.....95.....%

Vattenveg.....

Boningshus strand.....0.....st

Påverkan omgivn...bilverg.....

Vattenkvalitet.....

Besökare...fiske, fotvandring.....

Övrig påverkan...kalkad 1986-03.....

3 RARITET

4 KLASS

Geologi.....

4.....

Flora.....

Fauna.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

Alkalinitet.....0,12.....mekv/l Ar 1987-05

1 Sjöbeskrivning

pH.....6,9..... Ar 1987-05

2 Recipientkontroll

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

③ Försurning

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

.....

.....

Beskrivning

Skiren ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 6 km S om Laxå. Sjöarealen är 25,3 ha på en höjd av 132,6 m ö h. Sjön tillförs vatten från bäckar i omgivningen. Utloppet i S leder till Västra Laxsjön genom vägen i ett cementrör.

Berggrunden i omgivningen består av granit som överlagras av sand närmast sjön och morän, mosstorv och isälvmaterial på ö delen av området. Grundbotten är sandig/organogen.

Sjön har ett tjärnliknande utseende i en lätt kuperad omgivning med barrskog på kullarna. Tall dominerar med ett fältskikt av bl a bärris och mossor.

Skiren är näringsfattig med mestadels sank stränder av bl a vitmossor, videbuskar och pors. Andra vanliga växter är starrarter, kråklöver, kalla och ängsull. I S viken växer t ex bladvass och näckrosor.

Fiskbeståndet i Skiren är normalt med bl a abborre och gädda.

Vid Skiren har ca sex sjöberoende fågelarter observerats.

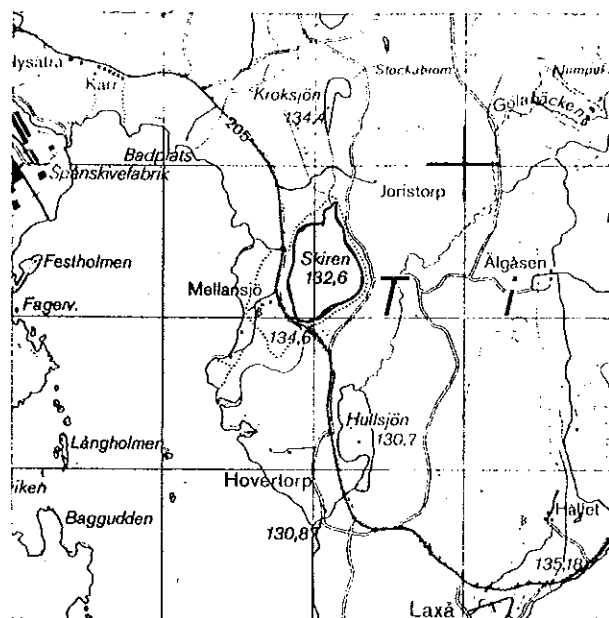
Skiren ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad 1986-03. Bilvägar finns strandnära runt nästan hela sjön. Bebyggelse finns V om riksväg 205. Vid stranden låg småbåtar. En vandringsled går runt sjön. Sjön utnyttjas för lokalt friluftsliv. Skiren är lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Skiren är påverkad av kalkning och bilväg strandnära. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna och har betydelse för friluftsliv som fiske och fotvandring.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-06-22

Sjönamn	Nr	SMHI
HULLSJÖN.....	121-244.....	653287/143427.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Laxå.....	0944.....	094.66.....
Sjöareal 11.0..... ha	Sjödjup maxm	Sjötyp näringsfattig.
Flikighet..1.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp..vid vägen..(trumma)..
Vattenståndsreglering..nej.....m
Utnyttjad regl.....
Sänkning.....Ar.....
Dämning.....Ar.....
Akermark strand.....0..%
Skog strand.....95.....%
Boningshus strand.....0.....st
Påverkan omgivn....bilverg.....
Vattenkvalitet.....försurat.....
Besökare.....småbåt.....
Övrig påverkan.....

3 RARITET

Geologi.....
Flora.....
Fauna.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

2 BIOLOGI

Fisk.troligen påverkat av försurning
Fågel.....
Djurliv.....
Genbank.....
Övrigt.....
Strandveg.....
Vattenveg.....

4 KLASS

.4.....

Alkalinitet....0.....mekv/l Ar1985-Q3

pH.....5,1..... Ar1985-Q3

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....
.....
.....

Beskrivning

Hullsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 8 km S om Laxå 130 m ö h. Sjöarealen är 11,0 ha. Sjön tillförs vatten från bäckar i omgivningen. Utloppet i S leder till Västra Laxsjön genom en trumma under vägen.

Hullsjön ligger i ett område av granit. Marken täcks av sand i V och mosstorv i Ö samt morän och isälvsmaterial i zonen utanför. Grundbotten är sandig/organogen.

Omgivningen runt Hullsjön präglas av olikåldrig barrskog i lätt kuperad terräng. V om sjön på andra sidan riksväg 205 finns odlade marker. S viken övergår i kärr. Ett mindre hygge finns i N.

Hullsjön är näringsfattig. Barrskogen går ända fram till myrstränderna av vitmossor med bl a skvattram, pors, hjortron, tuvull och vattenklöver. Björk- och alsly samt tall är vanliga längs stränderna. I vattnet växer arter som fräken, starrarter, t ex flaskstarr och näckrosor.

Fiskbeståndet i Hullsjön är troligen negativt påverkat på grund av försurning.

Vid Hullsjön har ca sex sjöberoende fågelarter observerats.

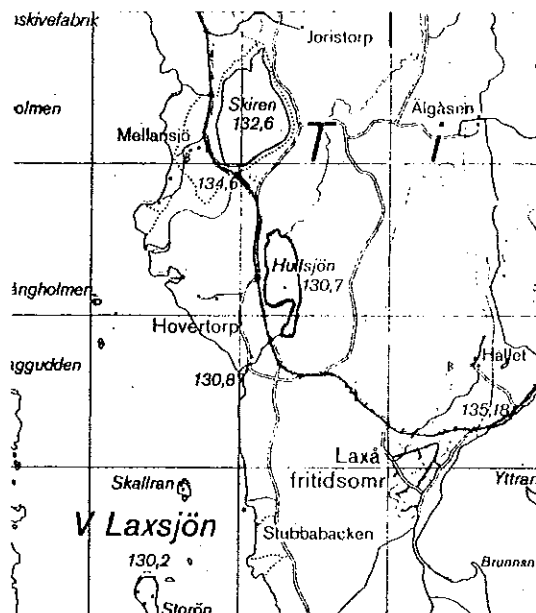
Hullsjön är påverkad av försurning. Bilväg går strandnära i V. Ett fåtal småbåtar tyder på friluftsliv. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Hullsjön är troligen försurad och hyser inga speciella värden från naturvårdssynpunkt.

Klassificering/motiv

Klass 4.

Inv. datum
1987-06-22

Sjönamn	Nr	SMHI
VÄSTRA LAXSJÖN	121-236	..653517/143239.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Laxå/Askersund	0944	..094.56.+ .66.+ .76...
Sjöareal 955,0 ha	Sjödjup max ..13,0...m	Sjötyp ..näringsfattig
Flikighet...3.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp...damm (nr 106).....
 Vattenståndsreglering...ja.....0,75m
 Utnyttjad regl...ja.....
 Sänkning.....Ar.....
 Dämning.....Ar.....
 Akermark strand.....5.....%
 Skog strand.....90.....%
 Boningshus strand...< 30.....st
 Påverkan omgivn...spånskivefabrik,.....
 Jordbruk
 Vattenkvalitet...försurat.....
 Besökare...bad, fiske, småbåt.....
 Övrig påverkan...kalkad 1980-06 (utloppet)

2 BIOLOGI

Fisk. sik, siklöja.....
 Fågel storlom, fiskgjuse.....
 Djurliv.....
 Genbank. flodkräfta.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg...notblomster.....

3 RARITET

Geologi.....
 Flora.....
 Fauna..flodkräfta.....

Övrig påverkan...kalkad 1980-06 (utloppet)

4 KLASS

3 friluftsliv, flodkräfta'

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

① Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet...0,07.....mekv/l Ar 1986-08

pH.....6,7..... Ar 1986-08

* Hg i gädda....0,550..... mg/kg Ar 1983..

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Profilsjö
 * Kvicksilverundersökn 1987
 Unders. relikta kräftdjur 1988-89

Beskrivning

Västra Laxsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen i Tiveden ca 5 km S om Laxå. Sjöarealen är 955,0 ha och maxdjupet 13,0 m. Sjön ligger 130,2 m ö h. Sjön tillförs vatten bl a från Ö Laxsjön. Utflödet rinner norrut och däms av en regleringsdamm. Sjön regleras till förmån för Laxå vattenverk och för ett antal minikraftverk i Laxån.

Tre bergarter, primorogen och postorogen granit samt leptitgnejs, ligger i omgivningen runt V Laxsjön. Urberget täcks mestadels av morän och i N delen finns ett större område av sand och i NV ett område av mosstorv. Öarna täcks av morän. Grundbotten är blockig/sandig.

V Laxsjön ligger i lätt kuperad terräng med barrskog främst tall. Vid Hovertorp och Välltorp finns öppna odlade marker. I N finns en spånskivefabrik. NV om sjön ligger en större mosse, Karamossen. Sjön hyser flera öar och holmar, de flesta ockuperade av fritidshus.

V Laxsjön är näringsfattig. Stränderna är omväxlande med tallskog, sand eller blockiga med barrblandskog. Björk- och alsly samt videbuskar, starrarter och pors förekommer flerstädes. Notblomster växer i flera stora bestånd runt sjön. Andra vanliga arter är fräken, topplösa och lysing. Vid inloppet från Ö Laxsjön växer bl a kalla och bredkaveldun. Näckrosor och gäddnate dominerar flytbladsvegetationen.

Fiskbeståndet i V Laxsjön är normalt med bl a abborre och gädda. Dessutom förekommer sik och sparsamt med flodkräftor.

Vid V Laxsjön har ca 20 sjöberoende fågelarter observerats, bl a storlom, stor-skrake, fiskgjuse och gråtrut.

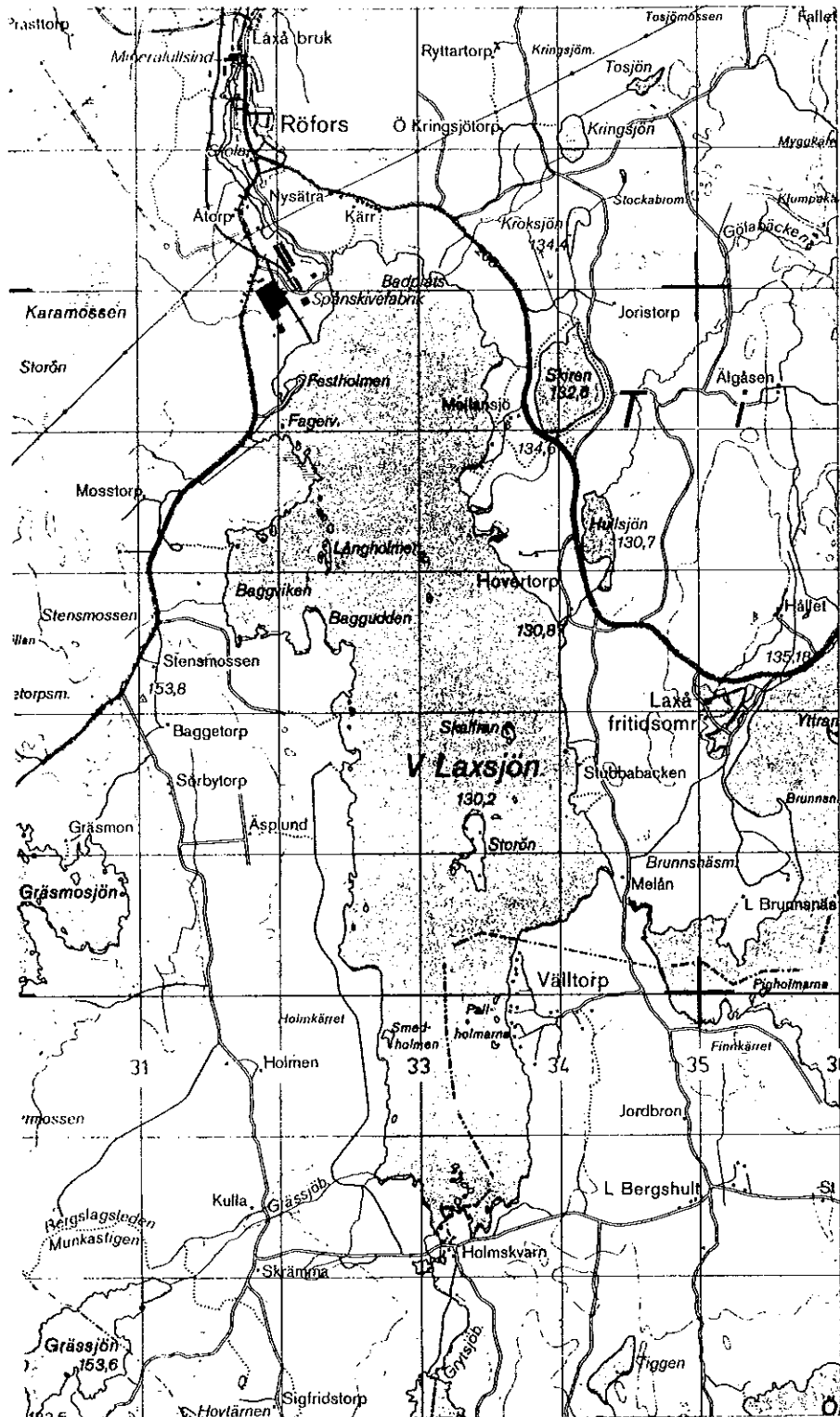
V Laxsjön påverkas av reglering, av en spånskivefabrik och till en liten del av jordbruk. Sjön ligger i försurningshotat område. Stränderna är flerstädes badvänliga och en kommunal badplats finns i N. De flesta öar och holmar hyser fritidshus. Bilvägar går runt sjön, ställvis strandnära, och från dessa leder flera stigar till stränderna där ett flertal småbåtar ligger. Sjön är välbesökt för friluftslivet som bad och fiske. V Laxsjön är lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Västra Laxsjön påverkas av reglering och spånskivefabrik. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna samt sparsamt av flodkräfta och har betydande värde för friluftsliv som bad och fiske. Fågellivet är relativt rikt vid sjön.

Klassificering/motiv

Klass 3, friluftsliv, flodkräfta

Inv. datum
1987-08-14
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
KRAKSJÖN/GRÄSMOSJÖN....	121-293.....	.652976/142928.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Laxå.....	0944.....	094.55.+65.+66.....
Sjöareal ..125,0..... ha	Sjödjup max ...7.....m	Sjötypnäringssfattig..
Flikighet...4.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp...damm (nr 95).....

Vattenståndsreglering...ja.....1,20.m

Utnyttjad regl...nej.....

Sänkning.....Ar.....

Dämning...ja.....Ar.....

Akermark strand.....0.....%

Skog strand.....100.....%

Boningshus strand...1.....st

Påverkan omgivn..bilväg.....

Vattenkvalitet..försurningshotat.....

Bergslagsleden-
Besökare, bad,, fiske,Munkastigen.....

övrig påverkan, kalkad.1983-06.....

2 BIOLOGI

Fisk.....vitfisk.....
Fågel....storlom.....
Djurliv.....
Genbank.....
Övrigt.....
Strandveg.....
Vattenveg.....

3 RARITET

Geologi... Kråksjöåsen (Getaryggen)..
Flora.....
Fauna.....

4 KLASA

3 friluftsliv, geologi

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

- 1 Sjöbeskrivning
2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet.....0,01.....mekv/l Ar.1987-05
pH.....5,5..... Ar.1987-05

* Hg i qädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

* Kvicksilverundersökning 1987

Beskrivning

Kråksjön-Gräsmosjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 5 km SV om Röfors på en höjd av 137,8 m ö h. Sjöarna tillförs vatten från omgivningen. Utflödet, Kråkån, är dämd och reglerad för vattenkraftsändamål och rinner från Kråksjöns SV del. De båda sjöarnas vattenstånd har höjts vilket medfört att ett ca 50 m brett sund sammanbinder sjöarna.

Berggrunden i området består av granit. Marken täcks av morän eller mosstorv. I V går en rullstensås, Getaryggen, längs Kråksjöns V strand. Enl geologiska kartan från 1985 hette sjöarna St och L Kråkvattnet och var åtskilda av en kort bäck. Grundbotten är blockig.

Omgivningen runt sjöarna präglas av barrskog på moränkullar. Hygge finns i Ö och granplantering på torpet Gräsmons f d åker- och betesmarker. Kärr och mossor finns flerstädes runt sjöarna.

Kråksjön-Gräsmosjön är näringsfattiga sjöar. Stränderna är omväxlande blockiga med barrskog och kärr. Vanliga växter på stränderna är bl a viden, björk- och alsly, gräsarter, kråklöver, pors och starrarter. Kärren hyser bl a vitmossor, småtallar, starrarter, tuvull och vattenklöver. Små öar hyser tall med en zon av pors och starr närmast vattnet. Även kala block och flytöar av mossor förekommer i sjöarna. Näckrosor växer i spridda bestånd.

Fiskbeståndet i Kråksjön-Gräsmosjön är normalt med bl a abborre och gädda.

Vid Kråksjön-Gräsmosjön har ca elva sjöberoende fågelarter observerats. Vid inventeringstillfället sågs bl a storlom med unge.

Kråksjön-Gräsmosjön är påverkad av vattenreglering. Sjöarna ligger i ett område med försurade vatten och är kalkade 1986-03. Bilväg går nära i N. Bergslagsleden och Munkastigen går på åsen i V delen med ett vindskydd, TC och eldstad i NV delen av Kråksjön. Sjöarna besöks för friluftsliv som bad och fiske. Sjöarna är lättillgängliga för allmänheten.

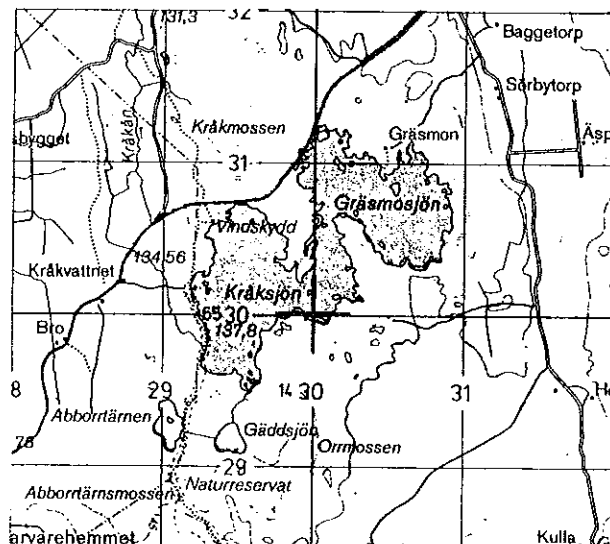
En del av Kråksjöns V strand upptas i naturvårdsöversikt 1984, 60:38, Kråksjö-åsen (Getaryggen), kl 2, geologi, landskapsbild, friluftsliv.

Bedömning

Kråksjön-Gräsmosjön är påverkad av vattenreglering och kalkning. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna. Munkastigens och Bergslagsledens strandnära sträckning samt möjligheter till bad och fiske ger sjöarna betydande värde för rekreation och friluftsliv. Utsikten över sjöarna från åsen är ett fint inslag i landskapsbilden.

Klassificering/motiv

Klass 3, friluftsliv, geologi

Inv. datum
1987-08-14

Sjönamn	Nr	SMHI
LANGEN	121-296	653386/142802
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Laxå	0944	094 65
Sjöareal 128,5 ha	Sjödjup max 2,5 m	Sjötyp näringsfattig
Flikighet 1		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp damm (nr 94)
 Vattenståndsreglering ja 0,90 m
 Utnyttjad regl
 Sänkning År
 Dämning År
 Åkermark strand 0 %
 Skog strand 98 %
 Boningshus strand 4 st
 Påverkan omgivn
 Vattenkvalitet brunfärgat vatten
 Besökare bryggor, småbåtar, fiske, bad
 Övrig påverkan kalkad 1983-07

2 BIOLOGI

Fisk
 Fågel storlom, fiskgjuse
 Djurliv
 Genbank
 Övrigt
 Strandveg
 Vattenveg

3 RARITET

Geologi
 Flora
 Fauna

4 KLASS

4

MÄTVARDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet 0,01 mekv/l Ar. 1987-05

pH 5,8 Ar. 1987-05

* Hg i gädda mg/kg Ar.

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

* Kvicksilverundersökn 1987

.....

.....

Beskrivning

Lången ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 5 km SV om Röfors på en höjd av 119,2 m ö h. Sjöarealen är 128,5 ha och maxdjupet 2,5 m. Sjön tillförs vatten från bäckar i omgivningen och utflödet sker via Långsmån till Borasjön i N. Utloppet är dämt och reglerat. Sjön har brunfärgat vatten.

Lången ligger i ett område med kuperad terräng i V och planare mark i Ö. Berggrunden består av granit som mestadels överlagras av morän. I S finns områden av torv. Grundbotten är blockig.

Omgivningen hyser blandbarrskog på moränkullar. Olikåldriga hyggen finns runt Lången med björksly eller granplantering. I S växer reativt mycket björk. Tidigare åker- och betesmarker i S är numera igenvuxna. Sankmarker förekommer främst i S delen av sjön.

Lången är näringsfattig. Stränderna kantas av barrskog med bärris, gräsarter och mossor. Sanka partier med vitmossor och bl a vattenklöver växer främst i S. Sly av bl a al, björk och rönn samt pors växer flerstädes runt sjön. Vattenvegetationen är sparsam med t ex topplösa, starrarter och sjösäv i glesa bestånd. Vikarna hyser en del bladvass. Näckrosor växer flerstädes över sjön.

Fiskbeståndet i Lången är normalt med bl a abborre och gädda.

Vid Lången har ca nio sjöberoende fågelarter observerats. Häckande storlom och fiskgjuse har setts.

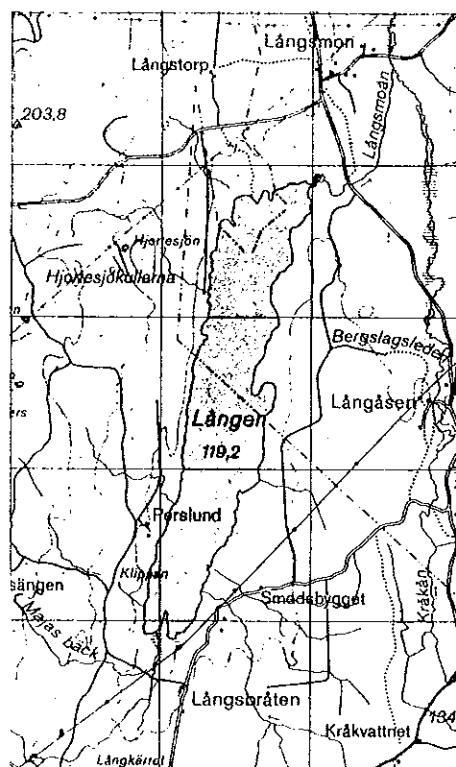
Lången påverkas av vattenreglering. Sjön ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad 1983. Bilvägar finns ca 100-250 m från stranden och i N går en väg strandnära. Fritidshus, enkla bryggor och småbåtar tyder på friluftsliv med bad och fiske. Ett vindskydd med enkel eldstad finns vid NV stranden. Sjön är lätt-tillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Långens vatten är reglerat och kalkat. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna och har allmän upplåtelse för fisket. Lången har värde för lokalt friluftsliv.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum

1987-08-07...

Sjönamn

Nr

SMHI

STORA TOLSJÖN.....

121-290.....

.653688/142567.....

Kommun

Topo. karta

Ekon. karta

Laxå.....

0944.....

094.75.....

Sjöareal9,6.... ha

Sjödjup max ..6,0....m

sjötyp näringsfattig.

Flikighet....1.....

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp...nej.....

Fisk.....

Vattenståndsreglering...nej.....m

Fågel.....

Utnyttjad regl.....

Djurliv.....

Sänkning.....Ar.....

Genbank.....

Dämning.....Ar.....

Övrigt.....

Åkermark strand.....0.....%

Strandveg.....

Skog strand.....100.....%

Vattenveg.....

Boningshus strand.....0.....st

Påverkan omgivn.....

försurat
Vattenkvalitet.brunfärgat.vatten.....

Besökare(vindskjul,.brygga,.eldståd).fiske

Övrig påverkan.kalkad.1986-04.....

3 RARITET

4 KLASS

Geologi.....

4.....

Flora.....

Fauna.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

Alkalinitet..0,01.....mekv/l Ar1987-05

1 Sjöbeskrivning

pH.....5,5..... Ar1987-05

2 Recipientkontroll

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

③ Försurning

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

.....

.....

Beskrivning

Stora Tolsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 7 km SV om Laxå på en höjd av 142,5 m ö h. Sjöarealen är 9,6 ha och maxdjupet 6,0 m. Sjön tillförs vatten från omgivande marker. Utloppet är kort genom sankmark till Lilla Tolsjön.

Berggrunden består av primorogen granit. Större delen av marken täcks av morän. Torv förekommer vid sjöns V och Ö sidor. Grundbotten är blockig/organogen. En del större kala block finns i vattnet.

Omgivningen präglas av blandbarrskog i lätt kuperad blockig terräng. En granplantering finns nära sjön och ett hygge på andra sidan vägen.

Stora Tolsjön är näringsfattig. Stränderna är barrskogsklädda och blockiga. Sjön har en lövkant av bl a björk, al och viden. Pors och starrarter förekommer i nästa zon. Sjösäv, sjöfräken, nate och näckrosor är andra vanligt förekommande arter i sjön.

Fiskbeståndet i St Tolsjön är normalt med bl a abborre och gädda. Sjön är rotenonbehandlad.

Vid St Tolsjön har ca fyra sjöberoende fågelarter observerats.

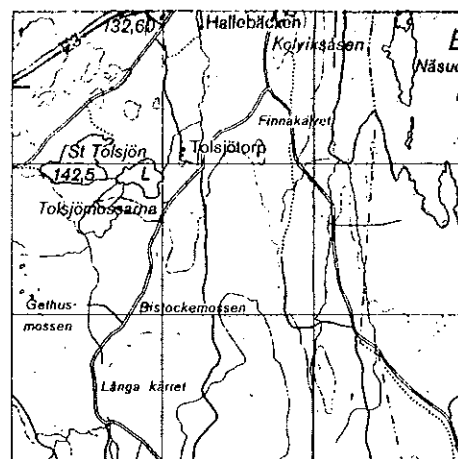
St Tolsjön ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad 1986-04. Sjön är också rotenonbehandlad på 1960-talet. Bilväg går ca 100 m från N stranden. Stigar leder till sjön där vindskydd, en enkel eldstad och brygga finns för en fiskeförening. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

St Tolsjön är rotenonbehandlad och kalkad. Sjön har betydelse för lokalt fri-luftsliv med fiske.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-07-16

Sjönamn	Nr	SMHI
LILLA VÄLEVATTNET.....	121-287.....	653957/142363.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Laxå.....	0943.....	094 74.....
Sjöareal ...7,5..... ha	Sjödjup max ...7.....m	Sjötyp näringsfattig.
Flikighet...1.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp.....
 Vattenståndsreglering...nej.....m
 Utnyttjad regl.....
 Sänkning.....Ar.....
 Dämning.....Ar.....
 Åkermark strand.....0.....%
 Skog strand.....100.....%
 Boningshus strand....0.....st
 Påverkan omgivn.....
 Vattenkvalitet..troligen.försurad.....
 Besökare.....
 Övrig påverkan.....

3 RARITET

Geologi.....
 Flora.....
 Fauna.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

- 1 Sjöbeskrivning
- 2 Recipientkontroll
- 3 Försurning

2 BIOLOGI

Fisk.....
 Fågel.....
 Djurliv.....
 Genbank.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg.....

4 KLASS

4.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

Beskrivning

Lilla Välevattnet ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 5 km NO om Finnerödja på en höjd av 133,9 m ö h. Sjöarealen är 7,5 ha. Sjön tillförs vatten från omgivningen. Utloppet i NO rinner till Stora Välevattnet genom Sjö-kärret.

Berggrunden i området består av granit och gnejsgranit som överlagras av morän. Lilla Välevattnet ligger i ett större område av mosstorv och torv. Små sankar öar finns i sjön. Grundbotten är troligen organogen.

Omgivningen är lätt kuperad med barrskog. Runt om Lilla Välevattnet finns myrmarker; kärr och mossar. Lilla Välevattnets stränder är obebyggda.

Lilla Välevattnet är näringsfattig med breda strandzoner av kärr eller mossar. Vanliga arter är bl a vitmossor med vattenklöver, tranbär, tuvull, starrarter och pors. Små björkar och tallar växer flerstädes i kärren. Ett stort bestånd kavelkun växer i V viken. Bladvass är rikligt förekommande. Vita och gula näckrosor är spridda över sjön.

Fiskbeståndet i Lilla Välevattnet är troligen negativt påverkat på grund av försurning.

Vid Lilla Välevattnet har ca sex sjöberoende fågelarter observerats.

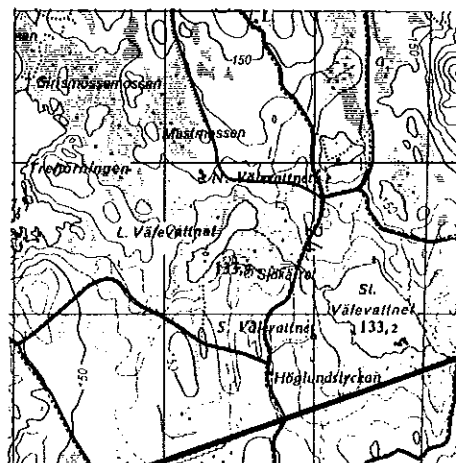
Lilla Välevattnet ligger i ett område med försurade vatten och är troligen försurad. Bilvägar finns runt sjön med stigar fram till kärrstränderna. Sjön är relativt svårtillgänglig på grund av sankmarkerna omkring.

Bedömning

Lilla Välevattnet har inga speciella naturvärden.

Klassificering/motiv

Klass 4.

Inv. datum

1987-07-16

Sjönamn	Nr	SMHI
STORA VÅLEVATTNET	121-286	653883/142478
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Laxå	0943	094 74
Sjöareal 26,2 ha	Sjödjup max - m	Sjötyp näringsfattig
Flikighet 1		

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp...i sankmark.....

Vattenståndsreglering...nei.....m

Utnyttjad regl.....

Sänkning.....Ar.....

Dämning.....Ar.....

Akermark strand.....0.....%

Skog strand.....100.....%

Boningshus strand.....0.....st

Påverkan omgivn.....

brunfärgat vatten

Vattenkvalitet...troligen försurat.....

Besökare, bad, fiske, småbåt.....

Övrig påverkan.....

Fisk.....

Fågel.....

Djurliv.....

Genbank.....

Övrigt.....

Strandveg.....

Vattenveg.....

3 RARITET

4 KLASS

Geologi.....

Flora.....

Fauna.....

4.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

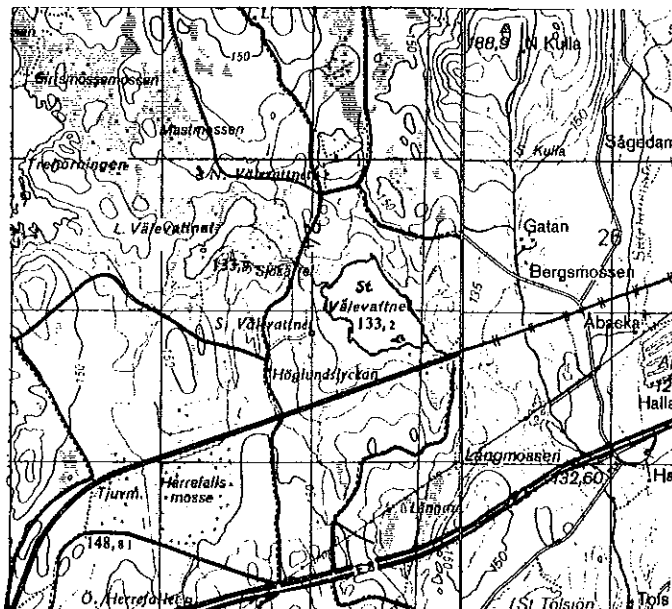
2 Recipientkontroll

3 Försurning

Alkalinitet...0.....mekv/l Ar¹⁹⁷⁷⁻⁰⁶pH.....5,0..... Ar¹⁹⁷⁷⁻⁰⁶

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Inv. datum
1987-08-07
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
BORASJÖN.....	121-281.....	653948/142889.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Laxå.....	Q944.....	Q94.75.....
Sjöareal 320..... ha	Sjödjup max 4,0....m	sjöttyp näringsfattig.
Flikighet...4.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp.damm.(nr.92).....
 Vattenstandsreglering..Ja.....1,40.m
 Utnyttjad regl.....
 Sänkning.....Ar.....
 Dämning...två.gångar.....Ar.....
 Akermark strand.....0.....%
 Skog strand.....50%.....%
 Boningshus strand..ca 30....st
 Påverkan omgivn.....
 Vattenkvalitet brunfärgat vatten.....
 Besökare, bad, fiske, småbåt, fotvandring.
 Munkastigen/Bergslagsleden
 Övrig påverkan, kalkad 1984-09.....

2 BIOLOGI

Fisk.....
 Fågel.storlom, fiskgjuse.(ca 20.art)
 Djurliv.....
 Genbank....flodkräfta.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg.....

3 RARITET

Geologi.....
 Flora..myrar.vid.Borasjön.....
 Fauna.....

4 KLASS

3..friluftsliv.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

① Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

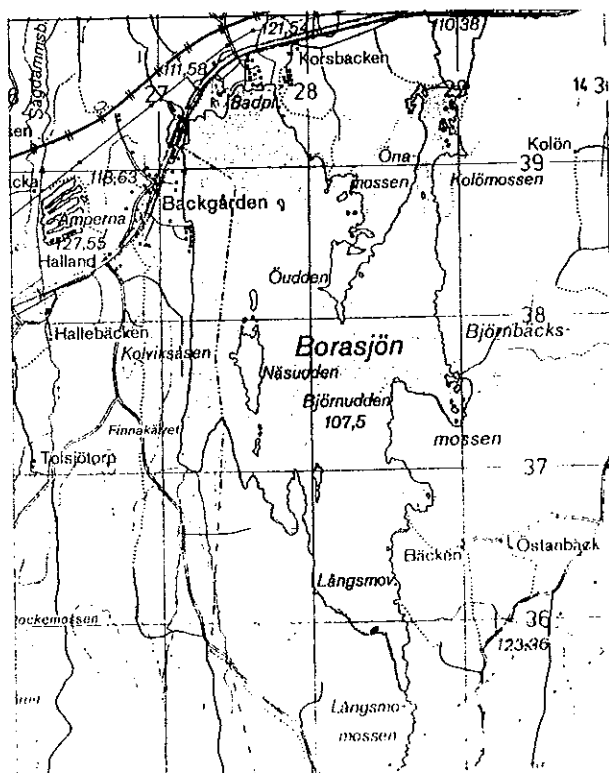
Alkalinitet....0,04....mekv/l Ar1987-05

pH.....6,1..... Ar1987-05

*Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

*Kvicksilverundersökning 1987.....

Beskrivning

Borasjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 4 km V om Laxå på en höjd av 107,5 m ö h. Sjöarealen är 320 ha och maxdjupet 4,0 m. Sjön tillförs vatten bl a från mossar och sankmarker runt sjön. Avvattningen sker i sjöns NÖ vik där en regleringsdamm finns. Utloppsån, Svartån, rinner vidare ca 1,5 km där ytterligare en damm finns som delar Svartån i två grenar. Den östra grenen blir Alands kanal till förmån för kraftverket i Oxhult, Laxå, Den andra är Svartån som rinner vidare till sjön Toften i N. Borasjöns vattenyta är höjd två gånger. Vattnet är brunfärgat.

Borasjön ligger i ett område av primorogen granit och leptitgnejs. Berggrunden täcks av morän till största delen. Andra jordarter som förekommer runt sjön är torv, mosstorv och sand. Sjön har ökat i areal genom dämning och ett flertal holmar och öar bildades. Dessa täcks av morän. Även flytöar finns. Grundbotten är blockig/organogen/sand.

Omgivningen runt Borasjön har en stor andel av myrmarker längs Ö delen. Det är från N och S Önamossen, Kolömosen, Björkbäcksmossen och Långsmossen. Ön Näsudd-en hyser glest tallbestånd. Hyggen förekommer i S och V. I V domineras blandbarrskog och bergknallar med mossor och lavar. I N finns öppen mark som nyttjas till fritidsområde.

Borasjön är näringsfattig. Stränderna är omväxlande myrmarker med bl a vitmos-sor, tall, björk, pors och skvattram och blockiga med bl a barrskog, en, bärris, mossor och lavar. Närmast sjön växer bl a björk och asp. I N finns en gräs-slänt. Vanliga arter vid vattnet är starrarter, vattenklöver, fräken och topp-lösa. Atminstone på ett ställe växte kavel-dun. Bladvass och sjösävruggar växer flerstädes. Flytbladsväxterna domineras av gäddnate och näckrosor. Ett flertal flytöar med mossor och ris finns i vikarna på Ö sidan. Önamossen är en tallmosse med skvattram och ligger på en halvö, vars yttersta del, Öudden, hyser en stor ek enligt uppgift.

Fiskbeståndet i Borasjön är normalt med bl a abborre och gädda. Dessutom före-kommer sparsamt av flodkräfta.

Vid Borasjön har ca 20 sjöberoende fågelarter observerats. Storlom, fiskgjuse, småskrake och gråtrut är exempel på noterade arter.

Borasjön påverkas av dämning. Sjön är kalkad 1984-09. Borasjön med omgivningar är välbesökt för rekreation och friluftsliv. Fritidshus, bl a på en av öarna, badplats med sandstrand, bryggor och småbåtar vittnar därom. Vid NV viken ligger Ramundeboda klosterruin och där går Munkastigen och Bergslagsleden förbi med rastplats, bad och övernattningsmöjligheter, Borasjön har allmän upplåtelse för fiske. Bilvägar går runt och till sjön. E 3 längs NV viken har en rastplats vid stranden. Sjön är lättillgänglig för allmänheten i N och V.

Borasjöns Ö del ingår i ett område som upptas i naturvårdsöversikt 1984, 60:56, Myrrar vid Borasjön, kl 3, djurliv, friluftsliv.

Bedömning

Borasjön är dämnd och kalkad. Sjön har stort värde för friluftsliv och rekrea-tion. De vanligaste fiskarterna samt sparsamt med flodkräfta förekommer.

Klassificering/motiv

Klass 3, friluftsliv

Inv. datum

1987-06-24

Sjönamn

Nr

SMHI

MOSJÖN

121-279

654192/142845

Kommun

Topo. karta

Ekon. karta

Laxå

0944

094 85

Sjöareal .. 29,7.... ha

Sjödjup max m

Sjötyp näringsfattig

Flikighet... 1.....

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp... dikat.....

Fisk.....

Vattenståndsreglering. nej..... m

Fågel.. storlom.....

Utnyttjad regl.....

Djurliv.....

Sänkning..... Ar.....

Genbank.....

Dämning..... Ar.....

Övrigt.....

Akermark strand..... 1...%

Strandveg.....

Skog strand..... 95...%

Vattenveg.....

Boningshus strand..... 1..... st

Påverkan omgivn. dikningar.....

Vattenkvalitet. försurat.....

Besökare brygga, småbåtar, fiske, bad..

Övrig påverkan.....

3 RARITET

4 KLASS

Geologi.....

3 referenssjö.....

Flora.....

Fauna.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

Alkalinitet... 0,02..... mekv/l Ar 1986-10

1 Sjöbeskrivning

pH..... 5,8..... Ar 1986-10

2 Recipientkontroll

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

③ Försurning

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Referenssjö i kalkn.projektet

Beskrivning

Mosjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 4 km V om Laxå. Sjöarealen är 29,7 ha på en höjd av 110,3 m ö h. Sjön tillförs vatten från omgivningen. Utloppet sker i SÖ viken. Utloppet är dikat i sankmark och rinner till Svartån.

Berggrunden i området består av leptitgnejs som till största delen överlagras av morän. N och S om sjön finns långsmala områden av mosstorv/torv. Grundbotten är blockig/organogen.

Mosjöns omgivning är kuperad på V sidan och med en flackare östsida. Hyggen med eller utan olikåldrig barrskogsplantering präglar området. Vid Mosjötorpet finns öppen mark, troligen sommartorp.

Mosjön är näringsfattig med barrskog fram till stränderna som delvis är blockiga. Björk- och alsly, pors, bladvass och starrarter är vanliga växter vid stränderna. Glesa bestånd av näckrosor växer här och var. I N och S är stränderna sankade med kärrvegetation av sly och ris.

Fiskbeståndet i Mosjön är normalt med bl a abborre och gädda.

Vid Mosjön har ca sex sjöberoende fågelarter observerats, bl a storlom i födosök.

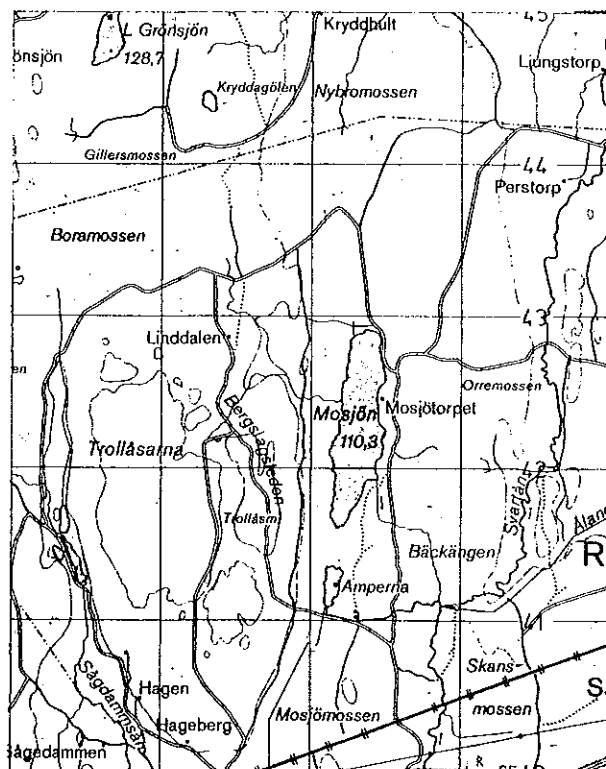
Mosjön har dikat utlopp och är i övrigt ringa påverkad från omgivningen. Sjön ligger i ett område med försurade vatten och är referenssjö i kalkningsproj, dvs kalkas ej. Boningshus finns vid Mosjötorp. Brygga och småbåtar tyder på lokalt friluftsliv med bad och fiske. Bergslagsleden går på Trollåsen ca 500 m från V stranden. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Mosjön är relativt opåverkad av omgivningen. Sjön har betydelse för lokalt friluftsliv som bad och fiske.

Klassificering/motiv

Klass 3, referenssjö

Sjönamn	Nr	SMHI
..SIRSJÖN.....	..121-223.....	..654400/142520.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
..Degerfors.....	...1041 + 42.....	..104 04 + 05 + 14 + 15.....
Sjöareal ...73,5.... ha	Sjödjup max12,0..m	Sjötyp näringsfattig
Flikighet....1.....		

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp..(fiskgaller).....

Vattenståndsreglering...nej.....m

Utnyttjad regl.....

Sänkning.....Ar.....

Dämning.....Ar.....

Akermark strand.....5...%

Skog strand.....95...%

Boningshus strand.....4....st

Påverkan omgivn..jordbruk.....

Vattenkvalitet.....

Besökare.fiske.("put_and_take"-sjö)...

Övrig påverkan..Rotenonbehandlad.....

 kalkad senast 1985

inplanterad	
Fisk..sättfisk (öring, regnbåge).....	
Fågel.....	
Djurliv.....	
Genbank.....	
Övrigt..signalkräfta utsatt.....	
Strandveg.....	
Vattenveg.....	

4 KLASS

Geologi.....

Flora.....

Fauna.....

4

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet.....0,11.....mekv/l Ar.1987-05

pH. 6,8 Ar. 1987-05

* Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

```
*..Kvicksilverundersökn.1987.....
.....
.....
```

Beskrivning

Sirsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 2 km SV om Svartå på en höjd av 95,1 m ö h. Sjöarealen är 73,5 ha och maxdjupet 12 m. Sjön tillförs vatten från bäckar i omgivningen. Utflödet i S rinner till sjön Toften.

Berggrunden i Sirsjöns omgivning består av granit som ställvis går idagen runt sjön. Morän är dominerande jordart i området. Lera och torv finns på mindre partier vid sjön. Grundbotten är blockig/organogen.

Barrskog i kuperad terräng omger större delen av Sirsjön. Odlade marker finns vid gården Sirsjön. Vid torpen i S finns öppna marker. Ön i N hyser barrskog. I V finns en granodling.

Sirsjön är näringsfattig med delvis blockiga stränder. Barrskogen med bl a bärris, pors och gles björksly kantar sjön. I vikarna finns vitmossor, starrarter och topplösa. Vattenvegetationen består av starr- och bladvassruggar samt näckrosor.

Fiskbeståndet är normalt i Sirsjön med bl a abborre och gädda. Sätffisk (regnbåge, öring) och signalkräfter har inplanterats. Sjön är en s k "put and take" sjö.

Vid Sirsjön har ca nio sjöberoende fågelarter observerats, bl a gråtrut och fiskgjuse i födosök.

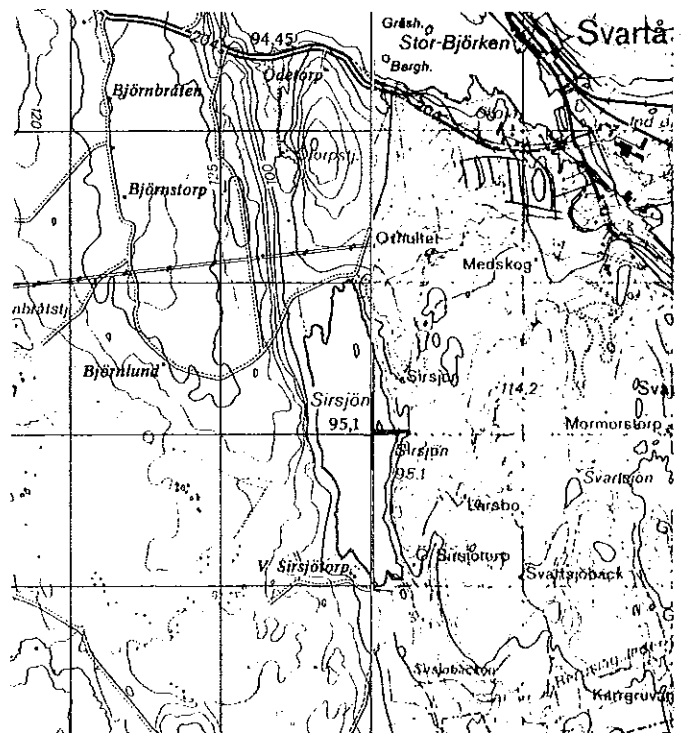
Sirsjön ligger i område med försurade vatten och är kalkad senast 1985-11. Sjön är rotenonbehandlad. Påverkan från jordbruk är liten. Bilvägar finns vid N och S delen av sjön. Fritidshus, enkla bryggor, småbåtar och enkla eldstäder tyder på friluftsliv med bad och fiske (direktfiskevatten). Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Sirsjön är påverkad av kalkning och rotenonbehandling. Friluftsliv med framför allt fiske har betydande värde i sjön som hyser de vanligaste fiskarterna och dessutom sparsamt av inplanterad regnbåge och signalkräfter.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum

...1987-07-13.

Sjönamn

Nr

SMHI

...LILL-TRYSSLINGEN.....

...121-220.....

...655205/142622.....

Kommun

Topo. karta

Ekon. karta

...Laxå.....

...1042.....

...104 05.....

Sjöareal ...19,2..... ha

Sjödjup maxm

Sjötyp näringsfattig

Flikighet...0.....

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp....grävt.....

Fisk.....

Vattenstandsreglering....nej.....m

Fågel...sångsvan.....

Utnyttjad regl.....

Djurliv...bäver (i utloppsån).....

Sänkning...ja.....Ar.....

Genbank.....

Dämning.....Ar.....

Övrigt.....

Akermark strand.....0.....%

Strandveg.....

Skog strand.....100.....%

Vattenveg.....

Boningshus strand.....0.....st

Påverkan omgivn...kraftledning.....

Vattenkvalitet...försurat, brunfärgat.

Besökare...Bergslagsleden, fågeltorn.....

Övrig påverkan.....

3 RARITET

4 KLASS

Geologi.....

...3...fågellivet

Flora.....

Fauna.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

Alkalinitet.....0.....mekv/l Ar.1981-10

1 Sjöbeskrivning

pH.....5,0..... Ar.1981-10

2 Recipientkontroll

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

③ Försurning

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

...vattenkemi.....

.....

.....

Beskrivning

Lill-Trysslingen ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 4 km S om Svartå på en höjd av 78,1 m ö h. Sjöarealen är 19,2 ha. Sjön tillförs vatten från bl a Sirsjön i N. Utloppet är handgrävt för att sänka sjön och leder till sjön Toften. Vattnet är kraftigt brunfärgat.

Berggrunden i Lill-Trysslingens omgivning består av granit som överlagras av morän och närmast sjön av torv samt ett litet område lera. Grundbotten är organogen.

Lill-Trysslingen ligger i svagt kuperad terräng med myrmarker närmast sjön. Aker- och betesmarker vid Östervik är numera igenväxande eller skogsplanterade. Barrskog dominerar i omgivningen och hygge finns i ö.

Lill-Trysslingen är näringsfattig med kärrmarker runt nästan hela sjön. Stränderna kantas av björk och vanligt förekommande växter är bl a topplösa, lysing, älgört och grenrör. I vattnet finns en bred zon av bladvass och sjösäv. Gäddnate och näckrosor dominerar flytbladsvegetationen.

Fiskbeståndet i Lill-Trysslingen är troligen negativt påverkat pga försurning.

Vid Lill-Trysslingen har ca tio sjöberoende fågelarter observerats, bl a häckande sångsvan.

Bäver finns i utloppsån, Spettån.

Lill-Trysslingen ligger i ett område med försurade vatten. Sjön ingår i Hasselfors viltförsöksområde. Bergslagsleden går längs SÖ delen. Ett fågeltorn finns vid ö stranden. En elgata sträcker sig strandnära i SÖ. Ca 500 m från sjön går bilväg och därifrån leder stigar till stränderna. Sjön är lättillgänglig.

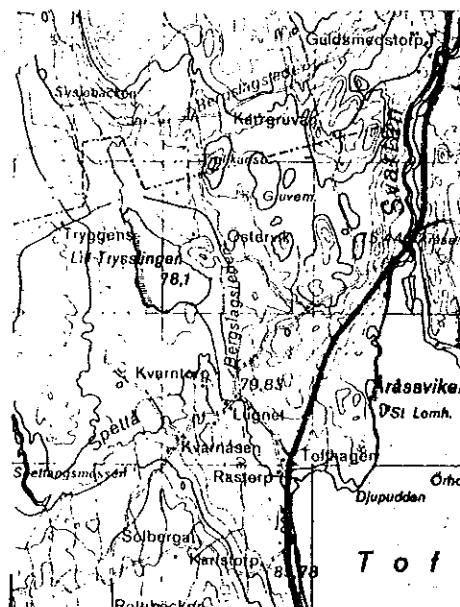
Lill-Trysslingen upptas i naturvårdsöversikt 1984, 60:74, Lill-Trysslingen, kl 3, fågellivet.

Bedömning

Lill-Trysslingen har påverkat utlopp och ligger i försurat område. Sjöns värde för friluftsliv består av fågellivet samt Bergslagsleden.

Klassificering/motiv

Klass 3, fågellivet

Inv. datum
..1987-07-16..

Sjönamn	Nr	SMHI
..GRYTEN	..121-227	..654351/142437
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
..Laxå	..0943	..0984 + 85
Sjöareal ..77,0 ha	Sjödjup max	Sjötyp ..näringsfattig
Flikighet... ³		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp...nej

Vattenstandsreglering...nej

Utnyttjad regl.....

Sänkning.....Ar.....

Dämning.....Ar.....

Akermark strand.....⁰%

Skog strand.....¹⁰⁰%

Boningshus strand.....³st

Påverkan omgivn...bilväg

Vattenkvalitet...troligen försurat, brunfärgat

Besökare...småbåt, bad, fiske

Övrig påverkan.....

2 BIOLOGI

Fisk.....

Fågel...storlom

Djurliv.....

Genbank.....

Övrigt.....

Strandveg.....

Vattenveg.....

3 RARITET

Geologi.....

Flora.....

Fauna.....

4 KLASS

..3..landskapsbild, friluftsliv
urskogskaraktär

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet.....⁰mekv/l Ar.1977-06

pH.....^{5,0} Ar.1977-06

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Vattenkemj
.....
.....
.....

Beskrivning

Gryten ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 7 km V om Laxå på en höjd av 139 m ö h. Sjön tillförs vatten från åar och bäckar i omgivningen. Sjön avvattnas i N genom sankmark. Grytens vatten är kraftigt brunfärgat.

Berggrunden i området består av leptitgnejs. Marken täcks av morän och en större blocksamling ligger Ö om sjön vid stranden liksom ett mindre område av torv. Organogena jordarter (torv och mosstorv) finns här och var i sjöns omgivning. Grundbotten är mestadels blockig.

Grytens omgivning domineras av barrskog, en del gammal tall med inslag av björk, omväxlande med sandmarker. I S finns ett hygge. Flera stora block finns i sjön. Fritidshus finns i S för övrigt är stränderna obebyggda. Gryten har vildmarkskarakter.

Gryten är näringsfattig med blockrika stränder och mindre partier av myrmarksstränder. Bärriis, mossor, ljung och pors är vanligt liksom björksly och videbuskar. Här och var finns vitmossor med typisk vegetation. Flera starrarter samt pors växer runt nästan hela sjön. Vattenvegetationen domineras av bladvass och vita näckrosor.

Fiskbeståndet i Gryten är troligen påverkat pga försurning.

Vid Gryten har ca sju sjöberoende fågelarter observerats, bl a storlom.

Gryten ligger i ett område med försurade vatten. Ett fåtal fritidshus finns strandnära i S. Småbåtar tyder på friluftsliv. Bilvägar och därifrån utgående stigar till sjön finns i N och S delarna av området. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

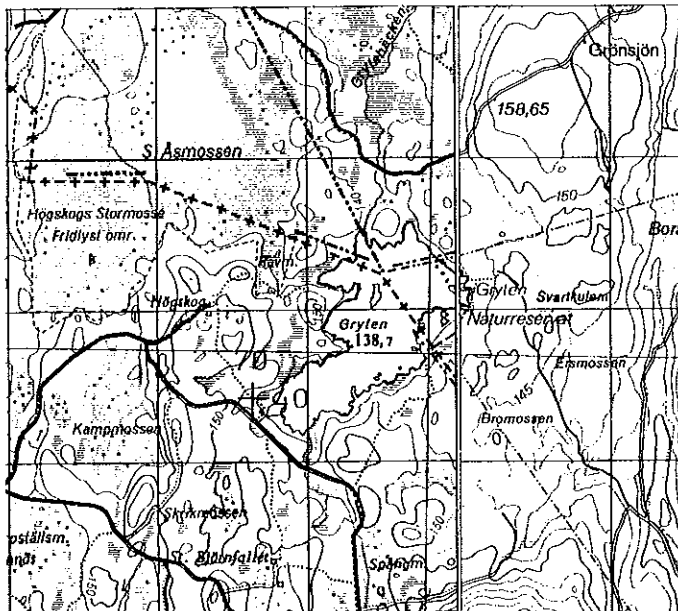
Grytens NÖ strand ingår i ett område som upptas i naturvårdsöversikt 1984, 60:65, strandområde vid sjön Gryten, kl 2, landskapsbild, friluftsliv, urskogskaraktär.

Bedömning

Grytens vatten kan vara försurat. I övrigt är sjön ringa påverkad. Grytens vildmarkskaraktär har betydande värde för landskapsbilden. Sjön har också betydelse för lokalt friluftsliv.

Klassificering/motiv

Klass 3, landskapsbild, friluftsliv, urskogskaraktär

Inv. datum
1987-08-07

Sjönamn	Nr	SMHI
..VISJÖN.....	121-230.....	..654645/142178.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
..Degerfors/Laxå.....	0943.....	.. 094 94.....
Sjöareal ...12,5... ha	Sjödjup maxm	Sjötyp näringsfattig
Flikighet...0.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp... f d grävt.....
 Vattenstandsreglering...nej.....m
 Utnyttjad regl.....
 Sänkning.....Ar.....
 Dämning.....Ar.....
 Åkermark strand.....0 %
 Skog strand.....100 %
 Boningshus strand.....0 st
 Påverkan omgivn.....
 Vattenkvalitet.....försurat.....
 Besökare.....
 Övrig påverkan.....

2 BIOLOGI

Fisk.troligen neg.påverk.pga.försurn.
 Fågel.....
 Djurliv.....
 Genbank.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg.....

3 RARITET

Geologi.....
 Flora.....
 Fauna.....

4 KLASS

4.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet.....0.....mekv/l Ar.1977-06

pH.....4,8..... Ar.1977-06

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

Beskrivning

Visjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 1 mil NV om Laxå. Sjöarealen är 12,5 ha på en höjd av 113,8 m ö h. Sjön tillförs vatten från bäckar och diken i omgivningen. Utflödet sker i NO viken och har troligen varit reglerat vid gården Kvarnbäcken. Vattnet är kraftigt brunfärgat.

Berggrunden i området består av leptitgnejs och granit. Marken täcks huvudsakligen av morän. Mindre områden av torv finns här och var. Grundbotten är blockig/organo-gen.

Visjön ligger i lätt kuperad terräng med kärr vid större delen av stränderna. Hyggen och granplantering finns vid sjön. Vid Kvarnbäcken finns öppen mark. Bete har troligen förekommit längs N stranden.

Visjön är näringsfattig. Barrskogen övergår till kärrstränder runt en stor del av sjön. En enebacke finns i NV. Starrarter och pors t ex kantar sjön och kärren hyser dessutom al- vide- och björksly. Vattenvegetationen består bl a av en blad-vasszon och sjösävruggar samt gula näckrosor.

Fiskbeståndet i Visjön är troligen negativt påverkat p g a försurning.

Vid Visjön har ca sju sjöberoende fågelarter observerats bl a fiskgjuse i födosök.

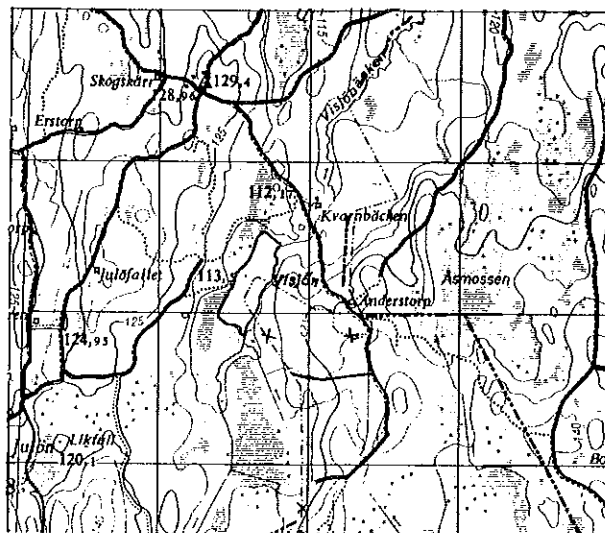
Visjön ligger i ett område av försurade vatten och är troligen försurad. Sjön har obebyggda stränder. Bilväg finns i N och V delvis avstängda med bom. Sjön är relativt svårtillgänglig.

Bedömning

Visjön är troligen försurad. Sjön saknar värde från naturvårdssynpunkt.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-07-01...

Sjönamn	Nr	SMHI
.TESTEN.....	121-140.....	654820/143260.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Laxå.....	0944.....	094.96.....
Sjöareal 67,2..... ha	Sjödjup max 2,2..... m	Sjötyp näringsfattig.
Flikighet... ¹		

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp...bro, bilväg.....	Fisk...ål.....
Vattenståndsreglering...nej..... m	Fågel.....
Utnyttjad regl.....	Djurliv.....
Sänkning.....År.....	Genbank.....
Dämning.....År.....	Övrigt.....
Akermark strand.....0.....%	Strandveg.....
Skog strand.....40.....%	Vattenveg.....
Boningshus strand.....1.....st	3 RARITET
Påverkan omgivn...torvbrytning,, sankmarker	Geologi.....
Vattenkvalitet...brunfärgat.....	Flora.....
Besökare...småbåtar,, fiske.....	Fauna.....
Övrig påverkan.....	4 KLASS

.....⁴.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet...0,05.....mekv/l År...1987-03

pH.....5,5..... År...1987-03

Hg i gädda..... mg/kg År.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Kalkning...kvicksilver...projekt.1986-..(pågår)

.....
.....

TESTEN

121-140 1987-07-01

Beskrivning

Testen ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 6 km N om Laxå på en höjd av 75,1 m ö h. Sjöarealen är 67,2 ha och maxdjupet 2,2 m. Sjön tillförs vatten från myrmarker och kärr i omgivningen. Utloppet är mycket kort till sjön Toften i V. Testen kan sägas vara en del av Toften som ligger på samma höjd.

Berggrunden i omgivningen utgörs av gnejs som mestadels täcks av torvdy närmast sjön och morän på markerna i övrigt. Isälvsavlagringar ligger i form av mindre åsryggar ö om sjön. Ett fåtal stora block finns i sjön. Grundbotten är organogen/blockig.

Sjöns omgivning hyser barrskog på kullarna och lövskog närmast sjön. Sankmarker delvis trädbevuxna upptar stor del av stränderna. De åkertegar som tidigare funnits runt sjön är numera igenväxande. Gallring av skogen pågick i V vid inventeringstillfället.

Testen är en näringsfattig sjö. Vattnet är brunfärgat pga de stora myrmarkerna runt sjön. Vitmossor m sly av bl a al och viden kantar stor del av stränderna med barr- eller lövskog av bl a al, asp, björk och rönn bakom. I vitmossorna växer bl a sileshår och vitag. Fältskiktet domineras av gräsarter i lövskogsbeståndet och bärris i barrskogen och pors närmast vattnet. Vikarna hyser stora bestånd av bladvass och även sjösäv. Här och var växer kråklöver och topplösa. Näckrosor är vanligt förekommande.

Testens fiskbestånd är normalt med abborre och gädda samt sparsamt med ål.

Vid Testen har ca tretton sjöberoende fågelarter observerats, bl a kricka och knipa.

Testens vatten påverkas av stor andel sankmarker samt pågående storskalig torvbrytning vid Porla. Järnväg går strandnära längs ö stranden. Bilväg går strandnära i V där en bro påverkar utloppet. Ett fåtal boningshus ligger vid vägen och järnvägen. Ett flertal småbåtar ligger vid utloppet, enkla bryggor och eldstäder finns mellan vägen och sjön och tyder på friluftsliv. Bron är lämplig fiskeplats.

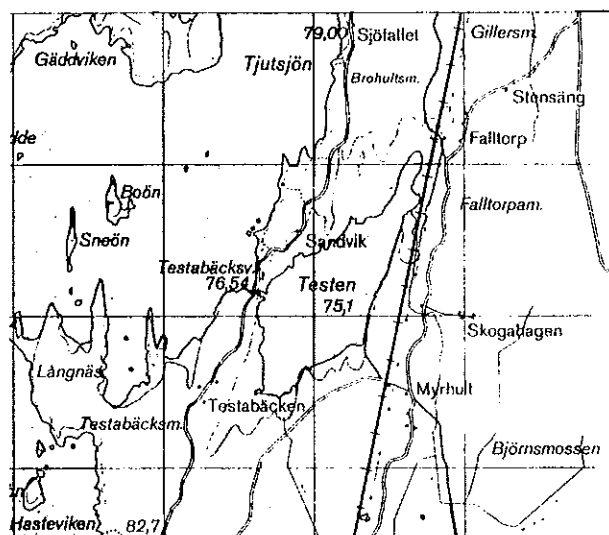
Testen är lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Testen har brunfärgat vatten och till stor del sank stränder. De vanligaste fiskarterna samt ål finns i sjön som har betydelse för lokalt friluftsliv.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-07-15

Sjönamn	Nr	SMHI
SARVSJÖN	121-142	655153/142968
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Laxå	1042	104 05
Sjöareal 10,8 ha	Sjödjup max	Sjötyp näringsrik
Flikighet 0		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp gammalt dike
Vattenståndsreglering nej
Utnyttjad regl.
Sänkning Ar
Dämning Ar
Åkermark strand 2 %
Skog strand 95 %
Böningshus strand 2 st
Påverkan omgivn tidigare jordbruk
Vattenkvalitet näringsberikad
Besökare
Övrig påverkan

2 BIOLOGI

Fisk
Fågel svanpar
Djurliv
Genbank
Övrigt
Strandveg kalmus
Vattenveg

3 RARITET

Geologi
Flora
Fauna

4 KLASS

4

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

3 Försurning

Alkalinitet mekv/l Ar
pH Ar
Hg i gädda mg/kg Ar

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Beskrivning

Sarvsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 4 km V om Hasselfors på en höjd av 80,5 m ö h. Sjöarealen är 10,8 ha. Sjön tillförs vatten från bäckar i omgivningen och utloppsbacken, tidigare rensad numera nästan igenvuxen, rinner till Toftens NV vik.

Berggrunden i området består av gnejs. Marktäcket består av sand, torv och morän. I SV finns ett område lera. Grundbotten är organogen.

Omgivningen domineras av barrskog i lätt kuperad terräng. En granodling finns i Ö på ett tidigare brukat område. Odlad mark finns vid torpet Sarvsjön. Odlings- och betesmarker N om sjön är nu skogsbevuxna.

Sarvsjön är näringsrik. Endast en liten vattenyta är öppen. Stränderna kantas av breda zoner kalmus med inslag av kråklöver, kabbлека, starrarter, kavedun och sjöfräken. I Ö ett stort bestånd bladvass. Undervattenvegetation var riklig av andmat och axslunga. Sarvsjön var vid inventeringstillfället översållad av vita näckrosor. Vid torpet finns öppen mark med stor gräsmatta och lövträd.

Sarvsjöns fiskbestånd är normalt med abborre och gädda.

Sjöberoende fåglar sedda vid Sarvsjön är bl a ett häckande svanpar med en unge. Ca 7 fågelarter har observerats.

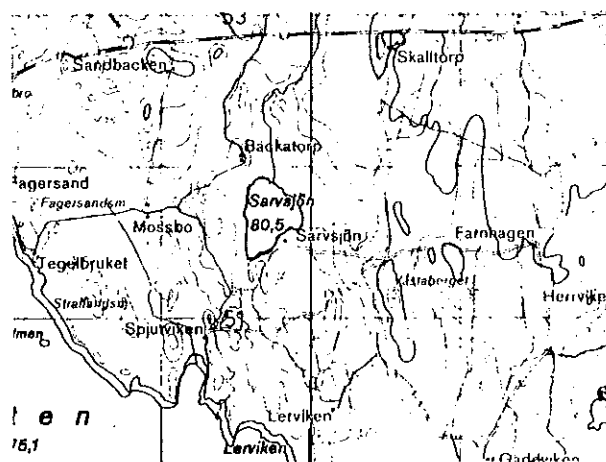
Sarvsjöns påverkan är ringa idag när jordbruket till stor del försvunnit. Två böningshus finns vid sjön. Enligt boende utnyttjas inte sjön för friluftsliv. En eka låg på stranden. Enda strandnära bilväg går fram till torpet Sarvsjön. Sjön är relativt svårtillgänglig p g a växtligheten på stränderna.

Bedömning

Sarvsjön är näst intill igenväxt och betydelsen för friluftsliv ringa. Dessutom ligger Toften nära som har stora rekreationsmöjligheter. Sjön har betydelse för fågellivet.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum

1987-06-30..

Sjönamn	Nr	SMHI
TOFTEN	121-139	655354/143400
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Laxå	0944	104.05+06+094.95+96.
Sjöareal 1 846,0 ha	Sjödjup max 19,0 m	Sjötyp ..näringsfattig
Flikighet.....3.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp...damm (nr 80+81).....

Vattenståndsreglering.....1,10...m

Utnyttjad regl...ja.....

Sänkning.....Ar.....

Dämning.....Ar.....

Akermark strand.....0...%

Skog strand.....70...%

Boningshus strand...samhälle...st

Påverkan omgivn.....

Vattenkvalitet.....

Besökare...bad, fiske, rekreation, kanotled

Övrig påverkan.....

2 BIOLOGI

Fisk...gösa, sik, ål, signalkräfta..

Fågel...storlom, fiskgjuse (ca 31 art)

Djurliv.....

Genbank.....

Övrigt.....

Strandveg.....

Vattenveg.....

3 RARITET

Geologi...Höglundamossen.....

Flora...hönsbär, klockkljung.....

Fauna.....

4 KLASS

3. friluftsliv, botanik, landskapsbild

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

① Sjöbeskrivning

② Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet.....0,06.....mekv/l Ar. 1985-01

pH.....6,0..... Ar. 1985-01

Hg i gädda.....0,712 mg/kg Ar. 1984

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Recipientkontrollsjö (provtagning pågår)

.....

.....

Beskrivning

Toften ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 5 km N om Laxå och med Hasselfors vid NÖ viken. Sjöns höjd över havet är 75,1 m. Sjöarealen är 1 846,0 ha och maxdjupet 19,0 m. Svartån rinner in i Toftens NV vik och Laxån, blir Svartån vid inloppet i S samt rinner ut i sjöns NÖ vik till Teen. Dessutom tillförs vatten från ett flertal mindre bäckar i omgivningen. Utloppet regleras till förmån för kraftverket på två platser, nedre och övre dammen i Hasselfors.

Berggrunden består av gnejs som överlagras av morän, sand i V, Fagersandsåsen, en rullstensås tillhörande Olshammarsåsen vid SÖ viken samt mindre partier av moss-torv och torv runt sjön. Två större öar har morän med inslag av isälvs-material. Grundbotten är omväxlande sand/blockig/organogen.

Omgivningen runt sjön består av barrskog med tall dominerande på Fagersandsåsen. De odlade markerna runt sjön har numera vuxit igen eller är planterade med skog. Ett fåtal mindre åkertegar finns i området. Mossar av olika areal finns främst i S, bl a Höglundamossen - en högmossa. Bebyggelsen är glest spridd runt sjön, endast i NO finns tätbebyggelse.

Toften är en näringsfattig sjö tidvis på gränsen till måttligt näringsrik. I t ex Åråsaviken (NV) växer ett flertal mer näringskrävande växter, bl a jättegröe, svalting, gul svärds-lilja, kalmus och bredkaveldun. Framför bergknallen i viken saknas vegetation. Stränderna är omväxlande skogsstränder, mer eller mindre block-iga, med barrskog eller öppna med lövskog och en sly-(björk,rönn,al) och porszon samt blåtåtel framför. Fältskiktet utgörs av ljunng och lingonris. Starrarter och blad-vass växer i stora bestånd liksom sjösäv runt nästan hela stränderna och öarna. Näckrosor förekommer rikligt över sjön. Öarna Sneön och Boön hyser barrblandskog med inslag av björk och klibbal. Dessutom är öarna de enda kända växtplatserna i Närke för hönsbär och Boön för klocklång.

Fiskbeståndet är rikligt med bl a abborre och gädda, dessutom finns sik, gös och ål som räknas till de mera värdefulla arterna. Toften är känd för sin storvuxna fisk av både gös, gädda och abborre. Signalkräfta är utsatt i Toften.

Sjöberoende fåglar sedda vid Toften är t ex storlom, häger och fiskgjuse. 31 sjöberoende fågelarter har observerats vid sjön.

Toften påverkas av dämning. Bilväg leder runt sjön, strandnära på NV och delvis på NÖ sidan. Rastplatser och badplatser finns längs vägen. Svartåns kanotled går genom sjön. Åråsaviken har en liten "småbåtshamn". Enkla bryggor och båtar finns flerstädes längs stränderna liksom badbara platser. Hasselfors samhälle ligger strandnära i NO. Sjön är välbesökt för rekreation. Toften är lättillgänglig för allmänheten. Även öarna visar tecken på besök.

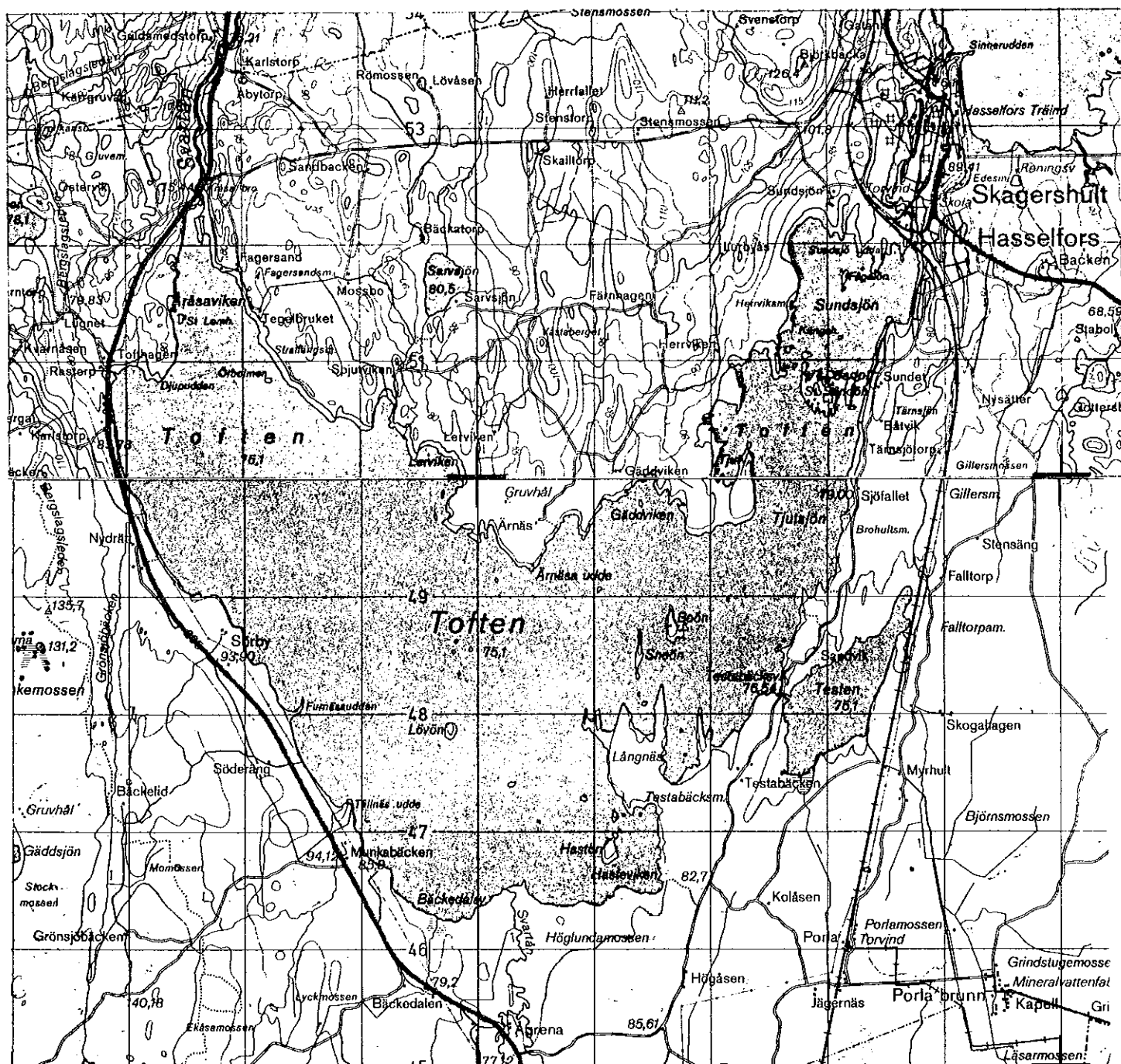
Delar av Toftens stränder upptas i Naturvårdsöversikt 1984, 60:68, Sneön och Boön, kl 2, botanik, friluftsliv. 60:69, Höglundamossen, kl 3, fågelliv, geologi. 60:73, Rastorpsviken, kl 3, landskapsbild, friluftsliv. 60:75, Fagersand, kl 3, landskapsbild, friluftsliv, geologi.

Bedömning

Toften är påverkad av dämning och bebyggelse. Från bl a vägen i V utgör sjön ett tilltalande inslag i landskapsbilden, liksom Fagersandsåsen. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna samt gös, sik och ål. Fågellivet är rikt bl a vid Höglundamossen. Flera badbara stränder samt lättillgängligheten ger sjön betydande värde för friluftslivet.

Klassificering/motiv

Klass 3, friluftsliv, botanik, landskapsbild

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Fisk, gös, signalkräfta. (100).....
Fågel storlom, fiskgjuse. (31 arter)..
Djurliv.....
Genbank.....
Övrigt.....
Strandveg... ädel lövskog.....
Vattenveg... notblomster.....

3 RARITET

Geologi. Högmossar, bl. a. Skagers-...
hultsmossen

Flora.....

Fauna.....

4 KLASA

3. friluftsliv, landskapsbild

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

- 1 Sjöbeskrivning
- 2 Recipientkontroll

3) Försurning

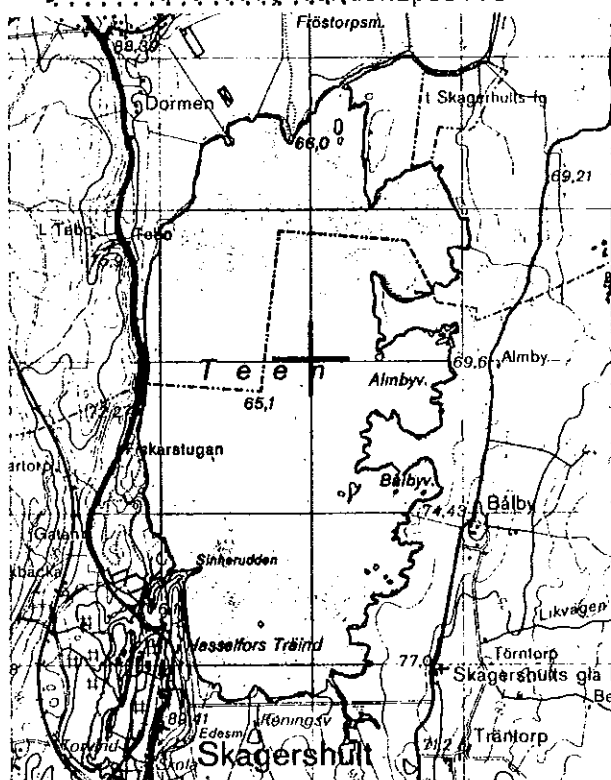
Alkalinitet.....0,06.....mekv/l Ar.1987-08

pH.....6,3..... Ar.1987-08

* Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

* Kvicksilverunders. 1987.....
Unders. relikta kräftdjur. 1988-89.....
.....

TEEN

121-131 1987-07-01

Beskrivning

Teen ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 2,5 km S om Mullhyttan på en höjd av 65,1 m ö h. Sjöarealen är 598 ha. Teen tillförs vatten från omgivningen och sjön Toften i S. Utflödet sker genom Svartån i N utan påverkan av någon regleringsdamm.

Det geologiska underlaget omkring Teen består av gnejs med omväxlande överlagring av morän, torv, sand och lera på olika platser runt sjön. Teen ligger i ganska flack terräng utom i V där bergknallar av gnejs går i dagen med morän i svackorna. Grundbotten är blockig/sand/gyttja.

Teens omgivning varierar mellan odlade marker längs Ö sidan och barr- eller lövskogar på sluttningarna i V. På Ö sidan om sjön ligger ett flertal gårdar med åkermarker och någon beteshage. Vid utloppet i N finns öppna madmarker och betesmarker. Utanför den odlade marken i Ö ligger en stor mosse, naturreservatet Skagershultsmossen, och i N en mindre mosse, Fröstorpsmossen. Hasselfors samhälle ligger SV om sjön.

Teen är måttligt näringsrik med blockiga stränder och varierande vegetation. Barrskog med lövträd, sly och pors dominerar på SÖ stranden, medan V stranden hyser tätare lövskog av bl a ädla lövträd som ek, ask och lind. Myrmarkspartier finns flerstädes runt sjön. En bred bladvasszon och fristående vassruggar kantar sjön. Sjösav och näckrosor växer i stora bestånd. Andra vanliga arter är bl a notblomster, vattenklöver, vattenpilört och gäddnate. Mossen i S har dämats till fågelsjö med en mångfald av gul svärdsilja blommande vid inventeringstillfället.

Teens fiskbestånd är normalt med bl a abborre och gädda samt sparsamt med gös. Signalkräfter har inplanterats.

Vid Teen har 31 sjöberoende fågellarter observerats, bl a storlom, fiskgjuse och gråtrut.

SO om sjön finns en "fågelsjö".

Teen ligger i ett försumningskänsligt område. Bebyggelse finns i S. Hasselfors samhälle med bl a träindustri. Enstaka boningshus finns spridda runt sjön. Bilväg leder runt sjön ställvis strandnära med utsikt över sjön och bygden. Badplatser, enkla bryggor och småbåtar samt elljusspår på SV stranden visar på friluftsliv. Svartåns kanotled går genom sjön. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Delar av Teens stränder upptas i Naturvårdsöversikt 1984, 60:78, Lillängen, kl 3, botanik, friluftsliv, landskapsbild. 60:79, Hammarsjön, kl 3, fågelliv. 60:80, Kulturlandskap vid Bålby, kl 3, landskapsbild. 80:24, Västana, kl 2, landskapsbild, djurliv. T 138, Skagershultsmossen, kl 1, geologi, fågelliv.

Bedömning

Teen påverkad av bebyggelse i S. Sjön utgör ett vackert inslag i landskapsbilden med varierande naturtyper längs stränderna med barrskog eller ädellövskog och sjön har stora värden för rekreation. De vanligaste fiskarterna förekommer i sjön. Fågellivet på mossarna i omgivningen är rikt.

Klassificering/motiv

Klass 3, friluftsliv, landskapsbild

Inv. datum
1987-08-04

Sjönamn	Nr	SMHI
...ST SVINSJÖN.....	121-211.....	656893/143390.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro.....	1042.....	104 36.....
Sjöareal4,2... ha	Sjödjup max8,0 m	Sjötyp näringsfattig skogssjö.....
Flikighet.....0.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp...nej.....
 Vattenståndsreglering...nej.....m
 Utnyttjad regl.....
 Sänkning.....Ar.....
 Dämning.....Ar.....
 Åkermark strand.....0...%
 Skog strand.....100...%
 Boningshus strand.....0...st
 Påverkan omgivn.....
 Vattenkvalitet troligen försurat.....
 Besökare fiske ("put and take") sjö....
 Övrig påverkan kalkad 1977 + 1983.....
 rotenonbehandlad

3 RARITET

Geologi.....
 Flora.....
 Fauna.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

2 BIOLOGI

Fisk. sättfisk (regnbåge).....
 Fågel.....
 Djurliv.....
 Genbank.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg notblomster.....

4 KLASS

4.....

Alkalinitet.....0.....mekv/l Ar 1977-02
 pH.....5,2..... Ar 1977-02
 Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

Beskrivning

Stora Svinsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 5 km SV om Villingsberg. Sjöarealen är 4,2 ha och maxdjupet 8 m. Vatten tillförs från bäckar i omgivningen. Utflödet rinner genom en kort bäck till L Svinsjön i S.

Berggrunden i området består av granit som huvudsakligen täcks av storblockig morän. Vid V delen av sjön finns isälvsmaterial tillhörande Tryggebodaåsen. Torvpartier förekommer här och var. Grundbotten är blockig/grusig.

Omgivningen runt St Svinsjön karaktäriseras av barrskog på blockiga moränkullar.

St Svinsjön är näringsfattig med blockiga smala stränder. Barrskogen med bl a bärris, ljung, mossor och pors når vattnet. Björk och alsly förekommer ställvis. Vattenvegetationen är sparsam med bl a starrarter, notblomster, glesa bestånd av bladvass, fräken och näckrosor.

St Svinsjön är en s k "put and take" sjö med inplanterad sättfisk (regnbåge).

St Svinsjön är fågelfattig, endast gräsand har observerats.

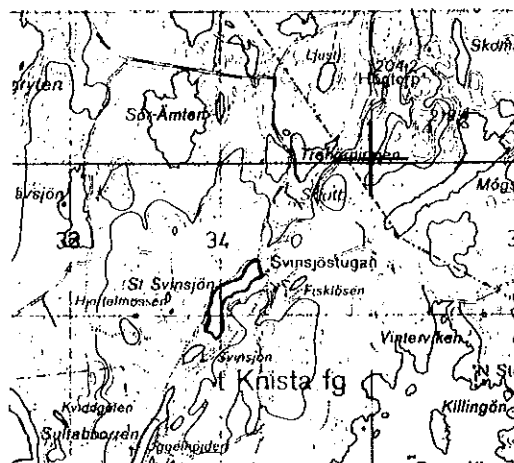
St Svinsjön ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad senast 1983. Sjön är rotenonbehandlad. Sättfisk har inplanterats i sjön, som fått stort utnyttjandevärde som fiskesjö. Bergslagsleden har vindskydd vid sjön, enkla eldstäder och soptunnor. Bilväg går längs V och N sidan. Svinsjöstugan i N disponeras av Karlskoga biologiska förening. Sjön är mycket lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

St Svinsjön är en liten sjö med stort värde för friluftsliv. Sjön är direktfiskevatten. St Svinsjön är rotenonbehandlad och kalkad. Bergslagsleden går nära.

Klassificering/motiv

Klass 4

Beskrivning

Sörgryten ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 7 km SV om Villingberg. Sjöarealen är 92,3 ha på en höjd av 138,4 m ö h. Sjön tillförs vatten från omgivande marker. Utlödet är opåverkat och rinner till sjöar i NV.

Berggrunden i området utgörs av granit som går idagen på flera platser. Storbloc-kig morän överlagrar större delen av sjöns omgivning. Vid Sö viken finns sand och isälvmaterial tillhörande Tryggebodaåsen. Stora block bildar holmar i sjön. Grundbotten består av block/sand/grus.

Sörgrytens omgivningar karaktäriseras av barrskogar på moränkullar. Ett hygge finns i NV med uppväxande sly. Inslag av björk är relativt vanligt. Odlad mark finns i S vid Ingvaldstorp.

Sörgryten är näringsfattig med stränder av blockig barrskog och i S sandstrand. Björk och al växer längs stränderna. Vegetationen är sparsam med bl a pors, flaskstarr och andra starrarter, topplösa och notblomster. Flytbladsväxterna är gäddnate och näckrosor.

Fiskbeståndet i Sörgryten är normalt med bl a abborre och gädda. Dessutom förekommer sparsamt av sik.

Vid Sörgryten har ca åtta sjöberoende fågelarter observerats, bl a häckande storlom och fiskgjuse.

Sörgryten ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad senast 1985. För övrigt är sjön ringa påverkad. Sjöns stränder är i stort sett obebyggda, endast vid S och Ö vikarna finns boningshus där ett fåtal enkla bryggor och småbåtar ligger vilket tyder på friluftsliv här med bad och fiske. Bilväg går till N och SÖ viken, därifrån leder ett par stigar till sjön. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

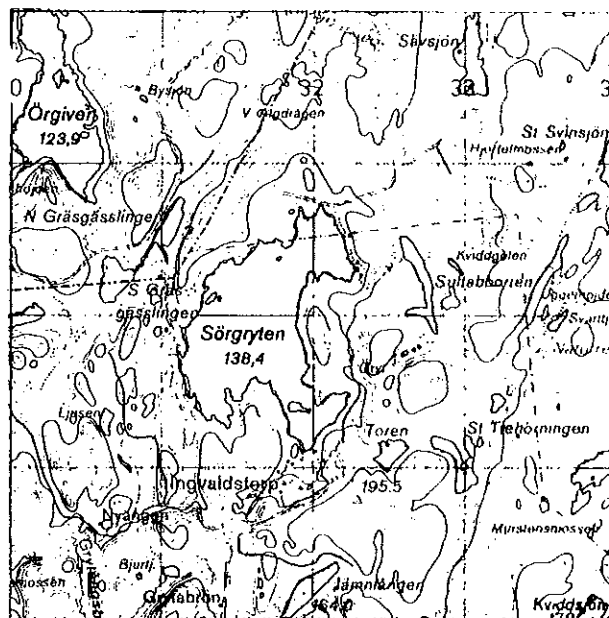
Sörgryten upptas i naturvårdsöversikt 1984, 80:12, sjön Sörgryten, kl 3, landskapsbild, friluftsliv.

Bedömning

Sörgryten är kalkad och för övrigt ringa påverkad. Sjön med omgivningar har värde för rekreation. Sörgryten med sina till större delen obebyggda stränder utgör ett vackert inslag i landskapsbilden.

Klassificering/motiv

Klass 3, landskapsbild, friluftsliv

Inv. datum
1987-07-17

Sjönamn	Nr	SMHI
NORRGÄSSLINGEN	121-191	656695/142910
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1042	104 35
Sjöareal8,9..... ha	Sjödjup maxm	Sjötyp näringsfattig skogssjö
Flikighet.....2.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp.....nej
Vattenståndsreglering.....nej
Utnyttjad regl.....
Sänkning.....Ar.....
Dämning.....Ar.....
Åkermark strand.....0...%
Skog strand.....100...%
Boningshus strand.....0...st
Påverkan omgivn.....
Vattenkvalitet.försurat.....
Besökare...småbåt, fiske.....
Övrig påverkan.....

3 RARITET

Geologi.....
Flora.....
Fauna.....

2 BIOLOGI

Fisk.....
Fågel.....
Djurliv.....
Genbank.....
Övrigt.....
Strandveg.....
Vattenveg.....

4 KLASS

.....4.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet.....0,05.....mekv/l Ar 1977-03

pH.....5,6..... Ar 1977-03

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....
.....
.....

Beskrivning

Norr-Gässlingen ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 7 km NV om Sixtorp. Sjöarealen är 8,9 ha på en höjd av 136,8 m ö h. Sjön tillförs vatten från omgivningen. Utloppsbäcken är kort och rinner till Kroksjön i S.

Berggrunden i området består av granit som går idagen på tre bergknallar vid sjöns stränder. Torvpartiet ligger i Ö och V. De lösa jordlagren domineras av storblockig morän. Ett flertal stora block ligger i sjön. Grundbotten är organogen/blockig.

Omgivningen består av omväxlande myrmark och barrskog, mestadels tall, på moränkullar. Stränderna är obebyggda.

Norr-Gässlingen är näringsfattig. Stränderna kantas av barrskog med fältskikt av bärris, ljung och pors. Myrmarksstränderna hyser bl a vitmossor, tranbär, skvattaram, sileselhår, hjortron och små tallar. Vattenvegetationen är sparsam med t ex bladvass, fräkenbestånd och näckrosor. Vid kala bergknallar finns ingen vattenvegetation. De stora blocken i sjön är kala.

Norr-Gässlingen hyser de vanligaste fiskarterna t ex abborre och gädda.

Vid Norr-Gässlingen har endast två sjöberoende fågelarter observerats.

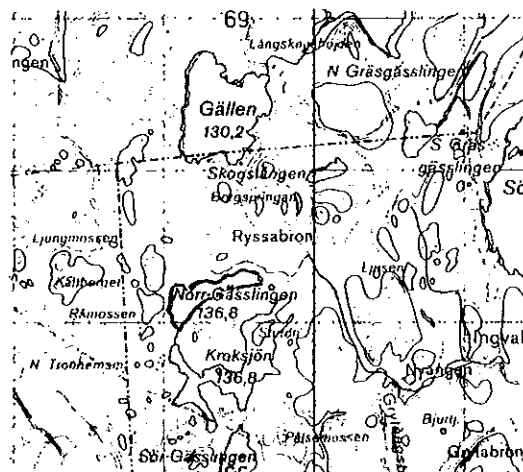
Norr-Gässlingen ligger i ett område med försurade vatten. Sjön är f ö opåverkad. Ett fåtal småbåtar vid stranden tyder på friluftsliv med fiske. Stränderna är inte särskilt badvänliga. Grusväg finns i V, därifrån går en stig till sjöns N sida.

Bedömning

Norr-Gässlingen är ringa påverkad. Sjön med omgivningar har betydelse för lokalt friluftsliv med fiske och bärrplockning. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum

1987-07-17

Sjönamn

Nr

SMHI

..KROKSJÖN.....

..121-188.....

..656705/142984.....

Kommun

Topo. karta

Ekon. karta

..Örebro.....

..1042.....

..104 35.....

Sjöareal19,6 ha

Sjödjup maxm

Sjötyp näringsfattig
skogssjö.....

Flikighet.....4.....

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp.....nej.....

Fisk.....

Vattenstandsreglering.....nej.....m

Fågel storlom.....

Utnyttjad regl.....

Djurliv.....

Sänkning.....Ar.....

Genbank.....

Dämning.....Ar.....

Övrigt.....

Akermark strand.....0.....%

Strandveg.....

Skog strand.....100.....%

Vattenveg.....

Boningshus strand.....0.....st

Påverkan omgivn.....

Vattenkvalitet...försurat.....

Besökare...småbåt, fiske.....

Övrig påverkan...kalkad 1986-01.....

3 RARITET

4 KLASS

Geologi.....

4.....

Flora.....

Fauna.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

Alkalinitet.....0,06.....mekv/l Ar 1987-03

1 Sjöbeskrivning

pH.....5,9..... Ar 1987-03

2 Recipientkontroll

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

③ Försurning

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

.....

.....

Beskrivning

Kroksjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 7 km NV om Sixtorp. Sjöarealen är 19,6 ha på en höjd av 136,8 m ö h. Sjön tillförs vatten från sjöar i närheten. Utflödet sker i N och är orört.

Kroksjön ligger i kuperad terräng. Berggrunden består av granit och går idagen på bergknallar runt sjön. Storblockig morän täcker större delen av området. Torvpartier förekommer flerstädes. Stora block finns här och var i sjön samt på Stutön i N. Grundbotten är blockig/organogen.

Barrskog med främst tall på moränkullarna karaktäriserar omgivningen runt den mycket flikiga sjön. En större mosse ligger i N delen. Stränderna är obebyggda. Ett hygge finns i Ö.

Kroksjön är näringsfattig med skogklädda blockiga stränder. Fältskiktet hyser bl a bärris, ljung, pors och björksly. I N delen finns myrstränder med vitmossor, skvattram, hjortron, björksly och småtall. I N viken växer bl a kräklöver, missne, bladvass och näckrosor. Stutön är bevuxen med tall, bärris och pors.

Kroksjöns fiskbestånd är normalt med bl a abborre och gädda.

Ca fem sjöberoende fågelarter har observerats vid Kroksjön, bl a storlom i födosök.

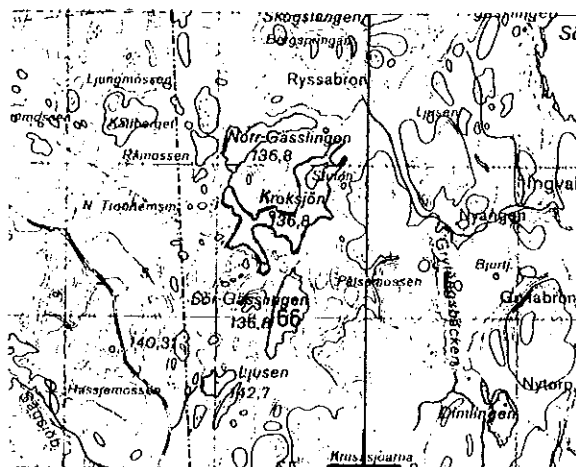
Kroksjön ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad 1986-01. Stränderna är obebyggda. Ett flertal småbåtar i sjön tyder på friluftsliv med fiske. Stränderna inte särskilt badvänliga. Grusväg finns i N och därifrån en stig till sjön. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Kroksjön är kalkad och i övrigt ringa påverkad. Friluftsliv med fiske förekommer och är av lokal betydelse.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-07-08

Sjönamn	Nr	SMHI
GÄLLEN	121-182	656863/142967
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro/Degerfors	1042	104 35
Sjöareal 31,0 ha	Sjödjup maxm	Sjötyp näringsfattig skogssjö
Flikighet 2		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp...grävt vid väg.....
Vattenstandsreglering...nej.....m
Utnyttjad regl.....
Sänkning.....År.....
Dämning.....År.....
Åkermark strand.....0...%
Skog strand.....100...%
Boningshus strand.....2...st
Påverkan omgivn.....
Vattenkvalitet.....försurat.....
Besökare.....fiske.....
Övrig påverkan...kalkad 1984-10.....

3 RARITET

Geologi.....
Flora.....
Fauna.....

2 BIOLOGI

Fisk.....
Fågel...storlom.....
Djurliv.....
Genbank.....
Övrigt.....
Strandveg.....
Vattenveg.....

4 KLASS

.....4.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

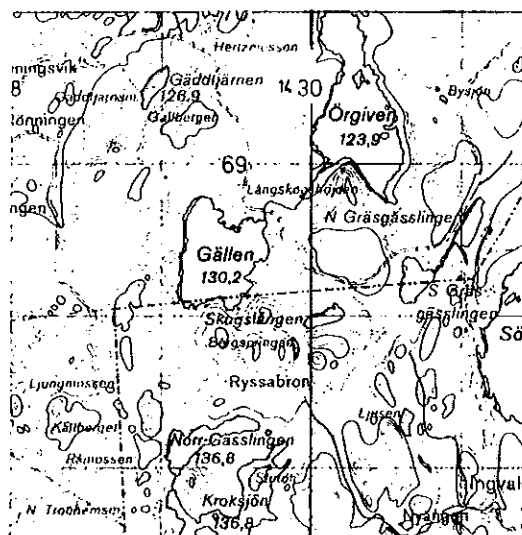
Alkalinitet...0,04...mekv/l Ar 1987-05

pH...6,4... Ar 1987-05

Hg i gädda...1,02... mg/kg Ar 1986-05

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....
.....
.....

Inv. datum
1987-07-08

Sjönamn	Nr	SMHI
ÖRGIVEN	121-181	657024/143005
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Degerfors	1042	104 36 + 46
Sjöareal 42,5 ha	Sjödjup max	Sjötyp näringsfattig skogssjö
Flikighet 2		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp damm i Holmsjön
Vattenstandsreglering nej (tidigare 0,5 m)
Utnyttjad regl.
Sänkning Ar.
Dämning Ar.
Akermark strand 0 %
Skog strand 100 %
Boningshus strand 0 st
Påverkan omgivn.
Vattenkvalitet försurat
Besökare småbåt, fiske
Övrig påverkan kalkad 1977-03

3 RARITET

Geologi Örgivsmossen
Flora
Fauna

2 BIOLOGI

Fisk
Fågel storlom
Djurliv
Genbank
Övrigt
Strandveg
Vattenveg

4 KLASS

4

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet 0,03 mekv/l Ar. 1977-10

pH 6,1 Ar. 1977-10

* Hg i gädda mg/kg Ar.

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

* Kvicksilverundersökn 1987

Beskrivning

Örgiven ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 8 km SV om Villingsberg. Sjöarealen är 42,5 ha på en höjd av 123,9 m ö h. Sjön tillförs vatten i S från bl a sjön Gällen. Utloppet går genom ett smalt sund till Holmsjön som är reglerad.

Berggrunden i området består av granit som täcks av storblockig morän. Även i sjön finns stora block. I NO finns ett större område av mosstorv, Örgivsmossen.

Örgivens omgivning består av barrskog på storblockiga moränkullar. En stor mosse, Örgivsmossen i N och ungskog i NV. Området är obebyggt.

Örgiven är näringsfattig. Stränderna är omväxlande bergknallar utan vegetation, blockiga med barrskog och pors och myrmark med t ex vitmossor. I vikarna växer bl a vattenklöver, kråklöver, kalla, bladvass, fräken, gäddnate och näckrosor. Strand- och vattenvegetationen är sparsam.

Fiskbeståndet i Örgiven är normalt med bl a abborre och gädda. Till mer värdefulla arter räknas sik, som förekommer sparsamt.

Vid Örgiven har ca sju sjöberoende fågelarter observerats bl a häckande storlom och fiskgjuse i födösök.

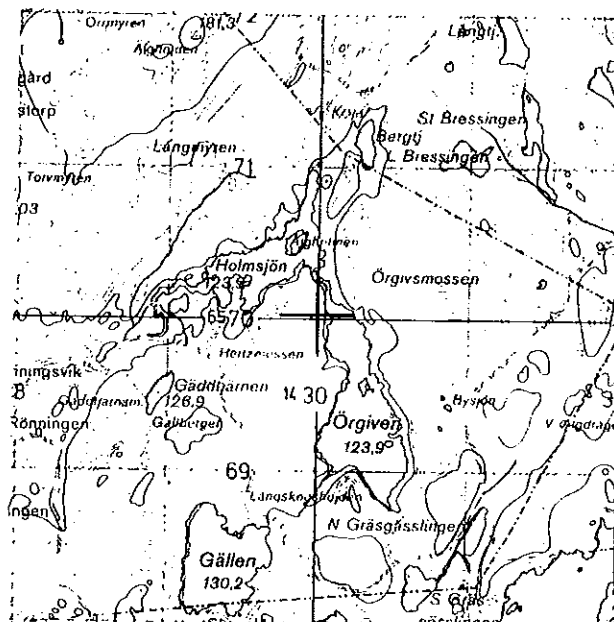
Örgiven påverkas av dämningen i Holmsjön. Örgiven ligger i ett område med för-surade vatten och är kalkad 1977-03. Ett fåtal småbåtar i sjön tyder på friluftsliv med fiske. Stränderna är inte särskilt badvänliga. Bilväg finns i S och V ca 500 m från sjön från vilken stigar leder fram till stranden i S. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Örgiven påverkas av reglering och är kalkad. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna samt sik. Örgiven har värde för lokalt friluftsliv med fiske.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum

1987-07-08

Sjönamn

Nr

SMHI

... HOLMSJÖN.....

... 121-179.....

... 657012/142887.....

Kommun

Topo. karta

Ekon. karta

... Degerfors.....

... 1042.....

... 104 45 + 46.....

Sjöareal ... 26,7.... ha

Sjödjup maxm

Sjötyp .. näringsfattig
skogssjö.....

Flikighet.... 4.....

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp..... damm (nr. 87).....

Fisk.....

Vattenståndsreglering..... ja.....m

Fågel.....

Utnyttjad regl.....

Djurliv.....

Sänkning..... Ar.....

Genbank.....

Dämning..... ja..... Ar.....

Övrigt.....

Åkermark strand..... 0.....%

Strandveg.....

Skog strand..... 100.....%

Vattenveg.....

Boningshus strand..... 0.....st

Påverkan omgivn.....

Vattenkvalitet. försurat.....

Besökare.... småbåt, fiske.....

Övrig påverkan.. kalkad (1970-83).....

3 RARITET

4 KLASS

Geologi.....

... 4.....

Flora.....

Fauna.....

MÄTVÅRDEN

Hänvisning till VAREG:

Alkalinitet... 0,01..... mekv/l Ar. 1981-10

1 Sjöbeskrivning

pH..... 5,8..... Ar. 1981-10

2 Recipientkontroll

Hg i gädda... 1,71..... mg/kg Ar. 1986

③ Försurning

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

.....

.....

Beskrivning

Holmsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 8 km SV om Villingberg på en höjd av 123,9 m ö h. Sjöarealen är 26,7 ha. Största vattentillförseln sker från sjön Örgiven i SO genom ett sund. Utloppet är reglerat och rin- ner till sjön Ölen i SV.

Berggrunden består av urberg (gnejs) som går idagen vid Holmsjöns S strand. Torv kantar nästan hela Holmsjön. Storblockig morän är typisk jordart i Ö och SÖ om sjön. Flera stora block ligger i vattnet längs sjöns stränder. V sidan består av sandig morän och myrmarker. Ön kallad Älgholmen hyser storblockig morän. Grund- botten är mestadels organogen.

Holmsjön ligger i kuperad terräng med barrskog på storblockig morän i Ö och barr- skog omkring myrmarker och kärr i V. Omgivningen är obebyggd.

Holmsjön är en näringsfattig skogssjö som mestadels kantas av mer eller mindre breda zoner myrstränder eller kärr med enstaka träd av bl a al, björk. Starr- och gräsarter växer flerstädes liksom vitmossor med vattenklöver, silesår och kall- gräs. I vattnet växer t ex fräken, bladvass, gäddnate och näckrosor.

Fiskbeståndet i Holmsjön är normalt med bl a abborre och gädda.

Vid Holmsjön har ca sex sjöberoende fågelarter observerats, bl a storlom i födo- sök.

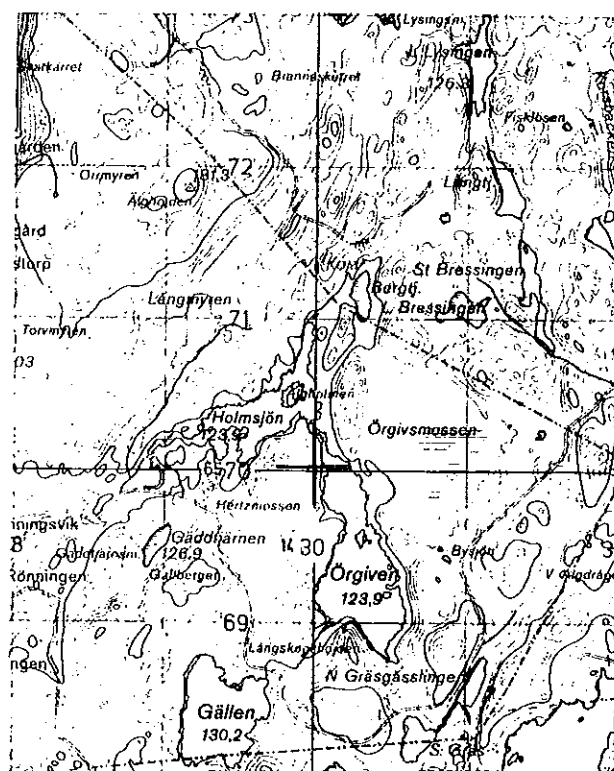
Holmsjön påverkas av vattenreglering. Sjön ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad åren 1970-83. Bilväg går fram till sjön i SO vid dammen. Stränderna är obebyggda. Vid utloppet ligger småbåtar som visar på friluftsliv med fiske. Sjön är lättillgänglig i SO, de sank stränderna begränsar tillgäng- ligheten.

Bedömning

Holmsjön är reglerad och kalkad. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna. Sjön har värde för lokalt friluftsliv som fiske.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum

1987-07-14

Sjönamn

Nr

SMHI

NORRA HOLMSJÖN

121-172

656334/142885

Kommun

Topo. karta

Ekon. karta

Degerfors

1042

104 25

Sjöareal 14,1 ha

Sjödjup max m

Sjötyp näringsfattig
skogssjö

Flikighet 1

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp nej

Fisk troligen negativt påverkad pga
försurning

Vattenstandsreglering nej m

Fågel storlom

Utnyttjad regl

Djurliv

Sänkning Ar

Genbank

Dämning Ar

Övrigt

Akermark strand 0 %

Strandveg

Skog strand 100 %

Vattenveg

Boningshus strand 0 st

Påverkan omgivn

Vattenkvalitet brunt vatten, försurat

Besökare Bergslagsleden

Övrig påverkan kalkad 1976-03

3 RARITET

4 KLASS

Geologi

4

Flora

Fauna

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

Alkalinitet 0,04 mekv/l Ar 1978-10

1 Sjöbeskrivning

pH 5,4 Ar 1978-10

2 Recipientkontroll

Hg i gädda mg/kg Ar

③ Försurning

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Beskrivning

N Holmsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 6 km N om Svartå. Sjöarealen är 14,1 ha på en höjd av 141,3 m ö h. Sjön tillförs vatten från bäckar i omgivningen. Utloppsbäcken rinner genom sankmark från NV viken. Sjön har brunfärgat vatten.

Berggrunden i området består av granit som mestadels överlagras av morän. I V finns ett område av torv. Grundbotten är blockig/organogen.

Omgivningen runt N Holmsjön består av blandskog på grovblockiga moränkullar. I V finns myrmark med enstaka träd. Stränderna är obebyggda.

N Holmsjön är en näringsfattig skogssjö med sparsam vegetation. Stränderna är blockiga och barrskogen, tall mest, med bärris, ljung, mossor och lavar når fram till vattnet. Pors växer runt hela sjön. Glesa bestånd av starrarter bladvass och näckrosor växer här och var. Ett fåtal större block samt en bergknalle med tall och björk finns i sjön.

Fiskbeståndet i N Holmsjön är troligen negativt påverkat pga försurning.

Vid N Holmsjön har ca fem sjöberoende fågelarter observerats, bl a storlom i födosök.

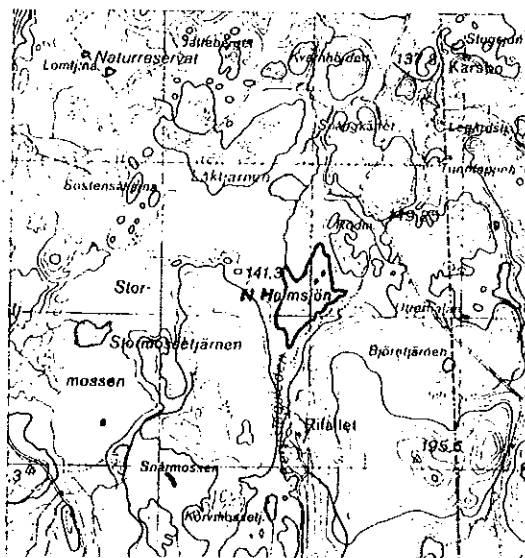
N Holmsjön ligger i ett område med försurade vatten och är troligen försurad. Sjön är kalkad 1976. Bergslagsleden går längs Ö stranden. Bilväg går i NV delen av området med stigar fram till sjön.

Bedömning

N Holmsjön är försurad. Sjön med omgivningar är väl lämpad för rekreation. Från utsiktspunkter längs Bergslagsleden i Ö utgör sjön ett vackert inslag i landskapsbilden.

Klassificering/motiv

Klass 4

Sjönamn	Nr	SMHI
ÖLEN	121-167	656337/142505
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Degerfors	1041	104 24+25+35+45
Sjöareal 410,0 ha	Sjödjup max 14,5 m	Sjötyp näringsfattig skogssjö
Flikighet 1		

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp.....damm.....(nr 86).....	
Vattenståndsreglering...ja.....	2,67m
Utnyttjad regl...ja,kraftverk.....	
Sänkning.....	Ar.....
Dämning.....	Ar.....
Akermark strand.....	5.....%
Skog strand.....	90.....%
Boningshus strand,ca.	60.....st
Påverkan omgivn.....	
Vattenkvalitet..försurat.....	
Besökare,bryggor,småbåt,bad.....	
övrig påverkan..svårtlistad.....	
kalklad 1984-05	

Fisk..... flodkräfta.....
Fågel... storlom, storskrake.....
Djurliv.....
Genbank... flodkräfta.....
Övrigt.....
Strandveg.....
Vattenveg... notblomster.....

Geologi.....

Flora.....

Fauna.....

4 KLASA

4

Hänvisning till VAREG:

- ① Sjöbeskrivning
- ② Recipientkontroll
- ③ Försurning

Alkalinitet.....	0,09..mekv/l	Ar.1986-12
pH.....	6,7.....	Ar.1986-12
* Hg i gädda.....	1,07... mg/kg	Ar.1979-10

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

* SNV kalkn/Hg undersökn 1987

Beskrivning

Ölen ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 6 km N om Svartå. Sjöarealen är 410,0 ha och maxdjupet 14,5 m. Ölen ligger 98,7 m ö h. Sjön tillförs vatten bl a genom Ölångsdalen i N. Utflödet sker genom Svartån till Storbjörken i S. Ölen är reglerad till förmån för Örebro vattenverk samt ett flertal kraftverk för andra ändamål. Ett kraftverk finns i utflödet.

Ölen är en spricksjö i granit. Berggrunden går i dagen på flera platser främst i NV och SO. Större delen av området täcks av storblockig morän. Ölsdalens botten består av lera som också finns på mindre områden vid sjöns stränder. Små partier sand finns längs stränderna. Torv ligger i svackor i omgivningen. Isälvsavlagringar förekommer på V stranden. Grundbotten består av lera/morän.

Omgivningen runt sjön hyser omväxlande barrskog, hyggen och odlad mark i kuperad terräng. Ölsdalen i N är uppodlad och bl a på sluttningen i S vid Viken finns åkertegar.

Ölen är näringsfattig. De branta stränderna hyser barrskog. Vid flackare område växer lövträd och sly av bl a al, björk och rönn. I Lomviken finns mosse med vitmossor och kärr med bl a al och björk. Pors växer runt hela sjön. Notblomster växer i flera bestånd på steniga bottnar. Bladvass, starrarter och sjösäv med inslag av fräken växer flerstädes med ökning i vikarna. Näckrosor, gäddnate, igelknopp är dominerande flytbladsväxter.

Fiskbeståndet i Ölen är normalt med bl a abborre och gädda. Dessutom förekommer flodkräfta. Ölen är svartlistad pga för hög kvicksilverhalt i gädda.

Vid Ölen har ca elva sjöberoende fågelarter observerats bl a storlom och stor-skrake.

Ölen ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad 1984-05. Utloppet är dämt. En viss påverkan från jordbruk sker. Bebyggelse finns främst i N och S delarna. Bilvägar av olika beskaffenhet går fram till sjön på flera platser. Badplats finns vid Lövfalla och på udden mittemot. Enkla bryggor och småbåtar ligger vid fritidshus och torp och tyder på friluftsliv med bad och fiske. Sjön är lätt-tillgänglig för allmänheten.

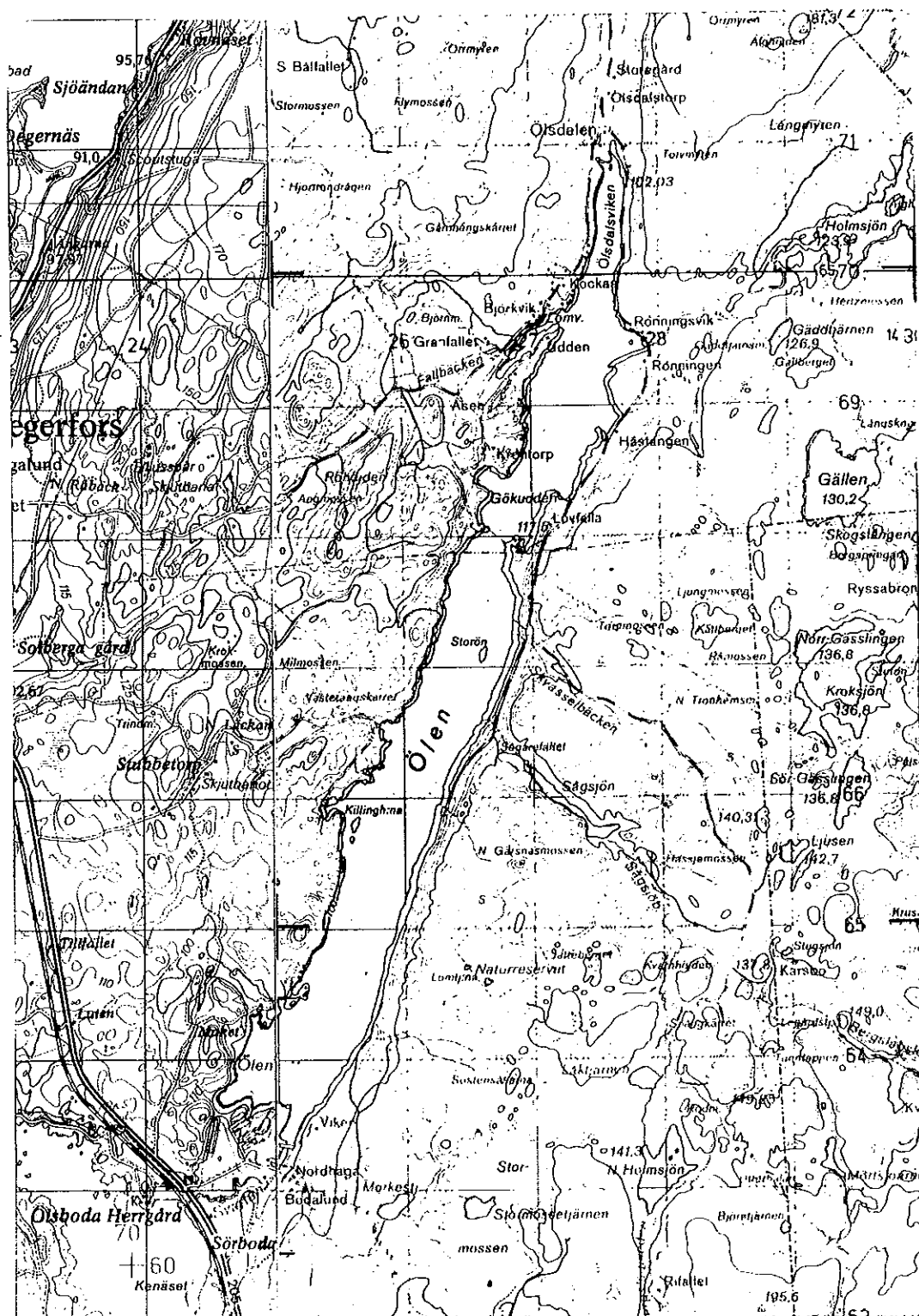
Små områden av Ölens stränder upptas i Naturvårdsöversikt 1984, 62:24, Ölsboda, kl 3, landskapsbild, fågelliv, 62:30, Pelles udde, kl 3, friluftsliv, 62:31, Lövfalla, kl 3, landskapsbild.

Bedömning

Ölen är reglerad, kalkad och svartlistad. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna samt flodkräfta. Ölen har betydelse för lokalt friluftsliv. Från flera utsiktspunkter längs Ölen utgör sjön ett vackert inslag i landskapsbilden.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-07-13
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
SÖDRA HOLMSJÖN	121-159	656115/142816
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro/Degerfors	1042	104 25
Sjöareal 22,8 ha	Sjödjup max 13,0 m	Sjötyp näringsfattig skogssjö
Flikighet 2		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp nej
Vattenståndsreglering nej
Utnyttjad regl.
Sänkning Ar
Dämning Ar
Akermark strand 0 %
Skog strand 98 %
Boningshus strand 6 st
Påverkan omgivn.
Vattenkvalitet troligen försurat
Besökare Bergslagsleden, brygga, småbåtar
Övrig påverkan

2 BIOLOGI

Fisk
Fågel storlom
Djurliv
Genbank
Övrigt
Strandveg
Vattenveg

3 RARITET

Geologi
Flora
Fauna

4 KLASS

3. friluftsliv, landskapsbild

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

3 Försurning

Alkalinitet 0,04 mekv/l Ar 1977-02

pH 5,9 Ar 1977-02

Hg i gädda mg/kg Ar

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....
.....
.....

Beskrivning

Södra Holmsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 4 km NO om Svartå. Sjöarealen är 22,8 ha och maxdjupet 13,0 m. Sjön ligger 157,5 m ö h. Vatten tillförs sjön från bäckar i omgivningen. Utloppsbäcken rinner genom ett sankt parti i V.

Berggrunden i området består av gnejs som går idagen på små partier runt sjön. Terrängen är kuperad och urberget täcks av morän och torv. Den större ön i N täcks av morän. Grundbotten är blockig.

Omgivningen runt sjön består till större delen av barrskog. Vid Koltorp i S har f d åker- och betesmarker vuxit igen eller planterats. Sluttningen vid torpet har torrängskaraktär med olika gräsarter samt ekar. Vid Ö stranden finns ett fåtal fritidshus. Ön hyser tät barrskog.

S Holmsjön är näringsfattig. Barrskogen når fram till stränderna som är blockiga. Mindre bergknallar med lavar finns här och var. Runt sjön växer bl a rönn, björk, al, videarter och pors. En bladvasszon med inslag av sjöfräken växer runt nästan hela sjön med en ökning i vikarna. Vattenklöver, starrarter och näckrosor finns i spridda bestånd.

S Holmsjöns fiskbestånd är normalt med bl a abborre och gädda.

Vid S Holmsjön har ca sex sjöberoende fågelarter observerats bl a storlom.

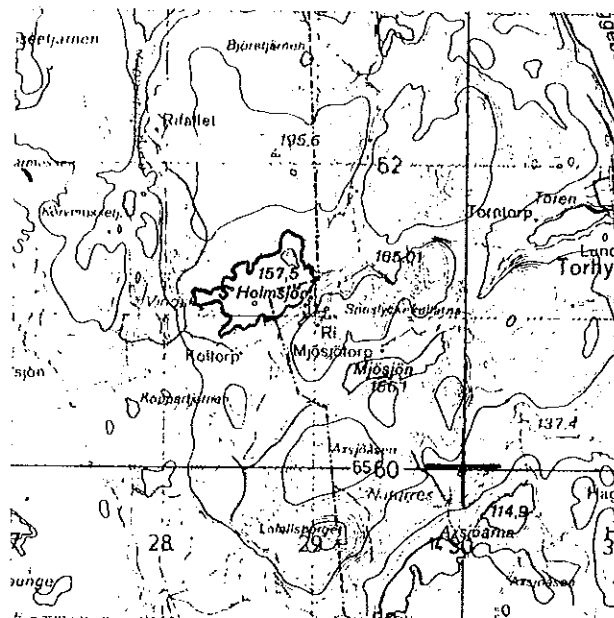
S Holmsjön ligger i ett område med försurade vatten. Bebyggelse (fritidshus) finns i V och S. Grusväg går till sjön i V och Ö delen av området. Vägen är delvis avstängd med kedjor och bockar. Enkel brygga och småbåtar tyder på friluftsliv med bad och fiske. Bergslagsleden går strandnära i V med vindskydd i viken. Sjön är lättillgänglig för allmänhet till fots.

Bedömning

S Holmsjön är ringa påverkad. Sjön är ett fint inslag i landskapsbilden. De vanligaste fiskarterna finns i sjön. S Holmsjön med omgivning har stort värde för rekreation med bl a Bergslagsleden.

Klassificering/motiv

Klass 3, friluftsliv, landskapsbild

Inv. datum
1987-07-13

Sjönamn	Nr	SMHI
..BRÄNNSJÖN.....	121-155.....	656000/142655.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
..Degerfors.....	1042.....	104 15.....
Sjöareal ...18,1... ha	Sjödjup max ...8,0...m	Sjötyp näringsfattig
Flikighet....1.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp vid bilväg.....
 Vattenståndsreglering...nej.....m
 Utnyttjad regl.....
 Sänkning.....Ar.....
 Dämning.....Ar.....
 Åkermark strand.....0.....%
 Skog strand.....100.....%
 Boningshus strand.....0.....st
 Påverkan omgivn.....
 Vattenkvalitet...försurningskänslig.....
 Besökare...fiske, småbåt.....
 Övrig påverkan.....

3 RARITET

Geologi.....
 Flora.....
 Fauna.....

2 BIOLOGI

Fisk.....
 Fågel.....
 Djurliv.....
 Genbank.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg.....

4 KLASS

4.....

MÄTVARDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

3 Försurning

Alkalinitet.....0,01.....mekv/l Ar 1981-10
 pH.....5,7.....Ar 1981-10
 Hg i gädda.....mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

Beskrivning

Brännsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 2 km N om Svartå. Sjöarealen är 18,1 ha, maxdjup 8 m, höjd 123 m ö h. Sjön tillförs vatten från omgivningen. Utloppsbäcken rinner till Grässjön i N. Den är kort och påverkad vid korsande grusväg.

Brännsjön ligger i lätt kuperad terräng av gnejs som överlagras av morän. Berggrunden går idagen på mindre partier i området. Vid SV viken finns sand och i N torv. Grundbotten är blockig/organogen/sand.

Omgivningen består av barrskog och hygge på moränkullar. Vid Brännsjötorp finns f d åker- och betesmarker som nu är skogsplanterade eller igenvuxna.

Brännsjön är näringsfattig. Barrskogen når stränderna som mestadels är blockiga med mossor på. Sanka stränder med vitmossor, skvattram, pors, bärris, vide, björk, tall och gran finns runt nästan hela sjön. Vattenvegetationen består av starrarter, bladvass- och sjösävruggar samt gäddnate och näckrosor.

Brännsjöns fiskbestånd är normalt med bl a abborre och gädda.

Vid Brännsjön har ca fem sjöberoende fågelarter observerats.

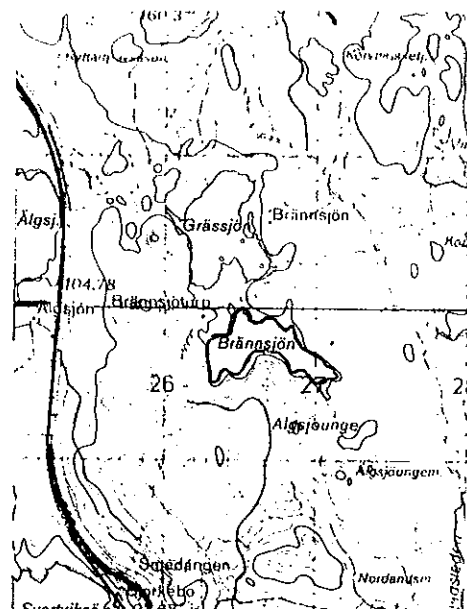
Brännsjön är relativt opåverkad. Sjön ligger i ett område med försurade vatten. Bilväg går längs Ö delen av sjön. Stränderna är obebyggda, närmsta bebyggelse är Brännsjötorp ca 150 m från stranden. En eka tyder på friluftsliv med fiske. Vägen är avstängd med en kedja. Sjön är lättillgänglig för allmänhet till fots.

Bedömning

Brännsjön är ringa påverkad. Sjön har visst värde för lokalt friluftsliv. Brännsjön har inga speciella naturvärden.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-07-13
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
GRÄSSJÖN.....	121-(153).....	656053/142526.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Degerfors	1042	104 25
.....		
Sjöareal28... ha	Sjödjup maxm	Sjötyp uppdämd sankmark
Flikighet.....3.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp. dammkonstruktion, trä..
Vattenstandsreglering....ja.....m
Utnyttjad regl.....nej.....
Sänkning.....Ar.....
Dämning...ja.....efter...Ar 1950...
Akermark strand.....0...%
Skog strand.....100...%
Boningshus strand.....0...st
Påverkan omgivn.....
Vattenkvalitet troligen försurat.....
Besökare.....
Övrig påverkan.....

3 RARITET

Geologi.....
Flora.....
Fauna.....

2 BIOLOGI

Fisk troligen neg påverkad pga försurn
Fågel.....
Djurliv...bäver.....
Genbank.....
Övrigt.....
Strandveg.....
Vattenveg.....

4 KLASS

.....4.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

3 Försurning

Alkalinitet.....mekv/l Ar.....

pH..... Ar.....

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....
.....
.....

Beskrivning

Grässjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem ca 2,5 km N om Svartå på en höjd av 120 m ö h. Sjöarealen är 28 ha. Sjön tillförs vatten från Brännsjön i S samt ett flertal bäckar i omgivningen. Den grunda sjön har dämts upp efter år 1950 från att ha varit sankmark. Troligen sjunker vattenståndet betydligt vid torrår. Sjön är troligen aktivt reglerad för kraftverksändamål.

Berggrunden i området består av leptitgnejs som överlagras av morän och torvdy. Grundbotten är ogranogen/blockig.

Grässjöns omgivning består av blandbarrskog på moränkullar. Bävern har satt sina tydliga spår vid bäcken genom många kapade träd i ett sankare parti. Vid torpet Brännsjön har tidigare funnits åkermarker, nu igenväxande.

Grässjön är näringsfattig. Barrskogen når fram till stränderna som hyser gräsarter, sly av t ex al och björk, tall samt pors. Ett flertal döda trädstammar finns i sjön. Flytöar samt stora vassruggar växer i sjön som ger ett nästan igenvuxet intryck. Små näckrosbestånd växer på ett fåtal ställen.

Grässjöns fiskbestånd är troligen negativt påverkat av försurning.

Vid Grässjön har fem sjöberoende fågelarter observerats. Enda häckande art är gräsand.

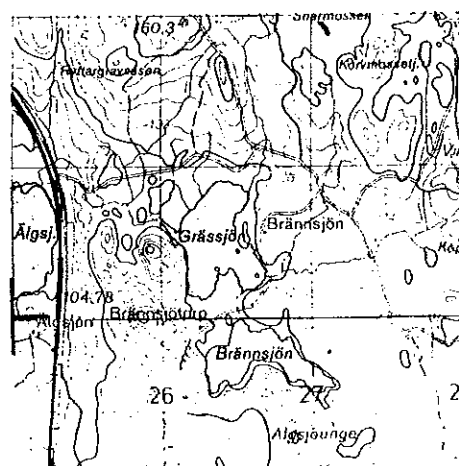
Grässjön är uppdämd sankmark med varierande vattenstånd. Sjön ligger i ett område med försurade vatten och är troligen försurad. Bilväg går runt sjön och från vägen en stig fram till dammen. Sjön är svårtillgänglig med bil p g a en bom över vägen.

Bedömning

Grässjön är uppdämd och troligen försurad. Sjön har inga speciella värden från naturvårdssynpunkt.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-07-13

Sjönamn	Nr	SMHI
ALGSJÖN	121-154	656021/142478
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Degerfors	1041	104 24 + 25
Sjöareal 40,0 ha	Sjödjup max 15 m	Sjötyp näringsfattig skogssjö
Flikighet 1		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp damm (nr 85)

Vattenståndsreglering ja

Utnyttjad regl nej

Sänkning Ar

Dämning ja Ar

Akermark strand 20 %

Skog strand 70 %

Boningshus strand 2 st

Påverkan omgivn bilväg, järnväg, jordbruk

Vattenkvalitet försurat

Besökare fiske

Övrig påverkan kalkad 1984-10

3 RARITET

Geologi

Flora

Fauna

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

3 Försurning

2 BIOLOGI

Fisk

Fågel

Djurliv

Genbank

Övrigt betad strand

Strandveg

Vattenveg

4 KLASS

3 betad strand

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

* Kvicksilverunders. 1987

Alkalinitet 0,04 mekv/l Ar 1987-05

pH 6,2 Ar 1987-05

* Hg i gädda mg/kg Ar

Beskrivning

Älgsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 3 km NV om Svartå på en höjd av 98,9 m ö h. Sjöarealen är 40,0 ha. Sjön får sitt vatten från bäckar i omgivningen. Utloppsbacken är dämnd och leder till Stor-Björken i V.

Berggrunden består av gnejs som mestadels täcks av morän. Vid sjöns S och NÖ strand finns större områden av lera och torv. Grundbotten är dyig (organogen).

Älgsjön omges av omväxlande olikåldrig barrskog, granplantering, myrmarker, åker- och betesmarker. Gården Älgsjön i S bedriver lantbruk. Hygge i V och Ö.

Älgsjön är näringsfattig. I S är stranden betad (av tjurar vid inventeringstillfället). Övriga stränder är skogsstränder med bl a benved och björksly och spridda större block i vattnet. I sjön finns många döda trädstammar efter en dämning för flera år sedan. Vattenvegetationen är sparsam. Sjösav, starrarter, bladvass, topplösa och kråklöver växer i glesa bestånd. Flytbladsvegetationen består huvudsakligen av näckrosor.

Älgsjöns fiskbestånd är normalt med bl a abborre och gädda.

Sjöberoende fåglar sedda vid Älgsjön är ca fyra arter.

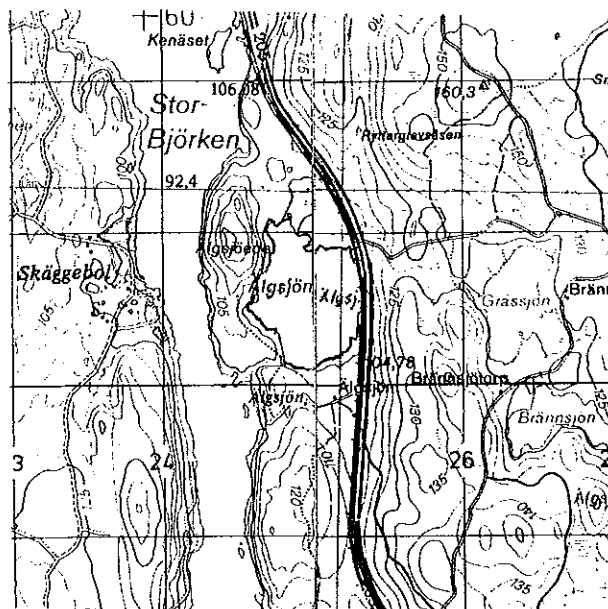
Älgsjön är dämnd och påverkas av strandbete och jordbruk. Sjön ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad 1984. Riksväg 205 och järnväg går längs V stranden. Småbåtar tillhörande gårdarna vid sjön ligger vid utloppet. Sjön utnyttjas ej allmänt för bad och rekreation. De många döda träden ger sjön ett dystert intryck. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Älgsjön däms. Betad strand är ovanligt i länet. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna. Kalkning utfördes 1984.

Klassificering/motiv

Klass 3, betad strand

Inv. datum
1987-07-03

Sjönamn	Nr	SMHI
STORBJÖRKEN	121-151	655692/142625
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Degerfors	1041 + 42	104 14 + 15 + 24
Sjöareal 437,5 ha	Sjödjup max 21,0 m	Sjötyp näringsfattig
Flikighet 3		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp damm (nr 83 + 84)

Vattenståndsreglering ja 1,85 m

Utnyttjad regl. ja kraftverk

Sänkning Ar

Dämning Ar

Akermark strand 3 %

Skog strand 90 %

Boningshus strand samhälle, fritidshus

Påverkan omgivn. bilväg, järnväg, jordbruk

Vattenkvalitet försurat

Besökare bad, fiske, rekreation, kanotled

Övrig påverkan kalkad 1984-06

" 1985-05

svartlistad

2 BIOLOGI

Fisk... siklöja, ål

Fågel... fiskgjuse

Djurliv

Genbank

Övrigt

Strandveg

Vattenveg

3 RARITET

Geologi... kalkberg (Limudden)

Flora

Fauna

4 KLASS

4

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

① Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet 0,09 mekv/l Ar. 1987-05

pH 6,6 Ar. 1987-05

* Hg i gädda 0,975 mg/kg Ar. 1980

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Profilsjö

* Kvicksilverundersökn 1987

Beskrivning

Storbjörken ingår i Eskilstunaåns vattensystem och har sin södra del vid Svartå samhälle på en höjd av 92,4 m ö h. Sjöarealen är 437,5 ha och maxdjupet är 21,0 m. Svartån rinner genom sjön från Ölen i N till Lill-Björken i S. Storbjörken nyttjas som vattenmagasin med aktiv reglering i anslutning till Svartå kraftverk. Sjön har klart vatten.

Storbjörken ligger i kuperad terräng av gnejs som till större delen täcks av morän. I S delen finns berghällar av urkalksten vid Limudden. Vid sjöns N del går berggrunden i dagen på ett flertal bergknallar där också mindre områden av sand, lera och torv förekommer. Bergknallar och block bildar små öar spridda i sjön, en del täcks av morän. Grundbotten är mestadels blockig/grus.

Omgivningen runt Storbjörken karaktäriseras av olikåldrig barrskog på kullar. Hygge med mycket björksly i N delen. Stränderna är delvis bebyggda. Tre gårdar bedriver jordbruk och har betesmarker medan mindre åkertegar har lagts ner och hyser granodling eller är igenväxande. Brytning av kalksten (limsten) har tidigare pågått på udden.

Storbjörken är näringsfattig med sparsam vegetation. Stränderna hyser barrskog med bitvis stort inslag av lövträd t ex björk närmast vattnet. Lärkträd växer flerstädes. Starr- och gräsarter samt enstaka pors och bladvassruggar kantar stora delar av sjöns stränder. I vikarna ökar bladvassbestånden. Öarna hyser varierande tall eller lövskog med vass omkring. I N finns ett kärr med sly av bl a al, björk och tall med inslag av bl a vattenklöver och starrarter. Flytbladsväxterna dominerar av näckrosor.

Storbjörkens fiskbestånd är normalt med bl a abborre och gädda. Till de värdefullaste fiskarterna räknas siklöja och gös som förekommer sparsamt. Sjön är svartlistad.

Sjöberoende fåglar observerade vid sjön är ca 17 arter, bl a storlom och fiskgjuse.

Storbjörkens vatten påverkas av jordbruk och bebyggelse. Sjön ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad senast 1985. Bilväg och järnväg går bitvis strandnära. Svartåns kanotled går genom sjön. Enkla bryggor och småbåtar tyder på friluftsliv med bad och fiske. N delen hyser ett strandnära fritidshusområde. En kommunal badplats med sandstrand ligger V om Svartå. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

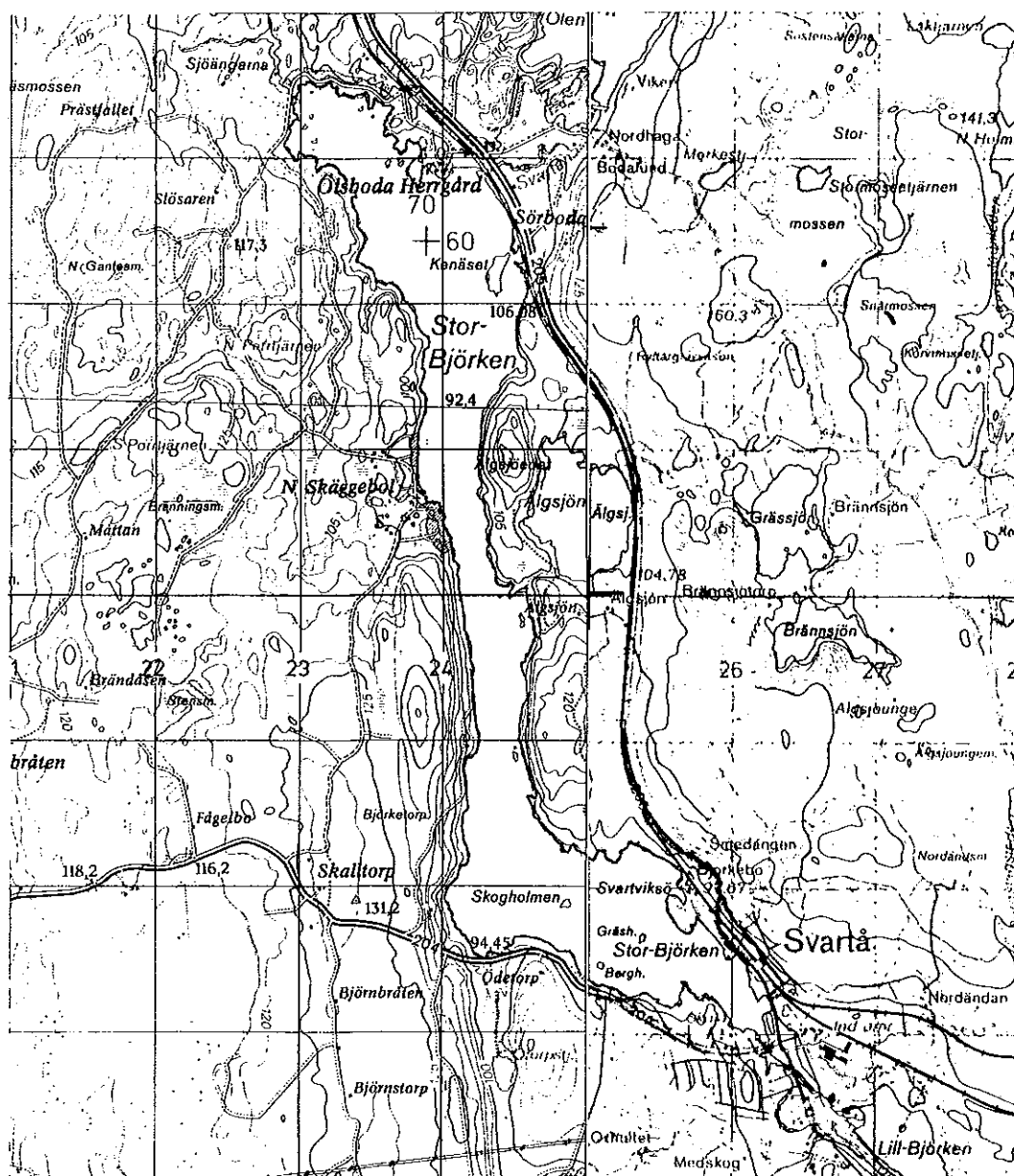
Delar av Storbjörkens stränder upptas i Naturvårdsöversikt 1984, 62:13, Limudden, kl 3, botanik, landskapsbild, 62:14, badplats vid Storbjörken, kl 3, friluftsliv, 62:24, ölsboda, kl 3, landskapsbild, fågelliv.

Bedömning

Storbjörkens vatten är reglerat, svartlistat och påverkat av bebyggelse och jordbruk. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna samt gös och siklöja. Rekreationsmöjligheterna är stora med bl a en kommunal badplats. Kommunens enda kalkberg ligger vid Limudden. Öppna marker vid sjön i NO är en tilltalande landskapsbild. Fågellivet är rikt.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-07-03.

Sjönamn	Nr	SMHI
LILL-BJÖRKEN	121-150	655524/142800
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Degerfors	1042	104 15
Sjöareal 54,3 ha	Sjödjup max 5,0 m	Sjötyp näringsfattig
Flikighet 2		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp damm (nr 82)
 Vattenstandsreglering ja 0,10 m
 Utnyttjad regl. kraftverk
 Sänkning Ar
 Dämning Ar
 Akermark strand 0 %
 Skog strand 90 %
 Boningshus strand 2 st
 Påverkan omgivn. bebyggelse, reningsverk
 tidigare järnhantering
 Vattenkvalitet
 Besökare bad, fiske, rekreation, kanotled
 Övrig påverkan kalkad 1985-05

2 BIOLOGI

Fisk... gös, siklöja
 Fågel... storlom, storskrake
 Djurliv
 Genbank
 Övrigt
 Strandveg
 Vattenveg

3 RARITET

Geologi
 Flora... ädellovträd
 Fauna

4 KLASS

4

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

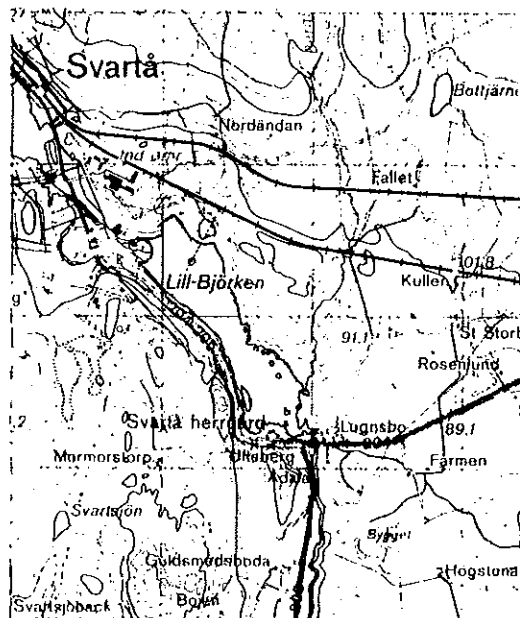
Alkalinitet 0,22 mekv/l Ar 1985-12

pH 6,8 Ar 1985-12

* Hg i gädda mg/kg Ar

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

* Kviksilverundersökn 1987
 Recipientkontroll (provtagning pågår)

Beskrivning

Lill-Björken ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen S om Svartå samhälle på en höjd av 79,7 m ö h. Sjöarealen är 54,3 ha och maxdjupet 5,0 m. Sjön har klart vatten. Svartån rinner genom sjön från Storbjörken i N och vidare till sjön Toften i S. Sjön däms vid Lugnsbo där ett kraftverk finns som numera återtagits i drift.

Berggrunden i området består av gnesjs som flerstädes går idagen. Morän är dominerande jordart runt sjön. Sand och grus förekommer på mindre partier i området. Svartå herrgård vilar på en rullstensås. Grundbotten är blockig/grus/sand.

Lill-Björkens omgivningarna domineras av barrskog i kuperad terräng. Lövinslaget är stort vid S viken. Svartå herrgårds park hyser ädellövträd, SÖ delen är sank. Små åkrar och betesmarker har funnits S om sjön.

Lill-Björken är näringsfattig med blockiga stränder. Barrskog med inslag av lövträd, t ex al, björk, alm, lönn och rönn närmast vattnet. I Svartå herrgårds park växer bl a ek och ask på en stor öppen gräsyta med ett glest sly- och buskskikt på stranden. På öarna växer björk. Starrarter, bladvass och sjösäv växer i mer eller mindre breda zoner runt stränderna. Åtminstone på ett ställe växer gul svärds-lilja, kavel-dun och fräken. Flytbladsväxterna domineras av näckrosor.

Lill-Björkens fiskbestånd är normalt med bl a abborre och gädda, dessutom förekommer siklöja och gös som räknas till de mera värdefulla arterna.

Sjöberoende fåglar sedda vid Lill-Björken är ca 14 arter, bl a storlom, stor-skrake och fisktärna.

Lill-Björken påverkas av bebyggelse och Svartå reningsverk samt en lång period av industriell verksamhet med främst järnhantering. Sjön ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad 1985. På en holme i sjön går en kraftledning. Riksväg 204, 205 går längs V stranden. Enkla bryggor och småbåtar tyder på friluftsliv. Svartåns kanotled går genom sjön som har möjligheter till bad och fiske. Herrgårdsparken ligger på en udde och upptar en del av stranden. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Lill-Björkens S del upptas i Naturvårdsöversikt 1984, 62:12, Svartå herrgård, kl 3, landskapsbild, botanik, geologi.

Bedömning

Lill-Björken är reglerad och ringa påverkad av Svartå samhälle. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna samt gös och siklöja. Sjön är ett vackert inslag i landskaps-bilden från vägens utsiktspunkt. Lill-Björken har lokalt värde för friluftsliv.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-07-14
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
Norra Axsjön	121-149	655966/143013
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1042	10416
Sjöareal 6,7 ha	Sjödjup max m	näringsfattig Sjötyp skogssjö.....
Flikighet..... 1		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp. dikat

Vattenståndsreglering. nej m

Utnyttjad regl.

Sänkning..... Ar.....

Dämning..... Ar.....

Akermark strand..... 0 %

Skog strand..... 100 %

Boningshus strand..... 0 st

Påverkan omgivn. hyggesdikningar

Vattenkvalitet.. troligen försurat

Besökare.....

Övrig påverkan.....

2 BIOLOGI

Fisk.....

Fågel.....

Djurliv.....

Genbank.....

Övrigt.....

Strandveg.....

Vattenveg.....

3 RARITET

Geologi.....

Flora.....

Fauna.....

4 KLASS

4

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

3 Försurning

Alkalinitet.....mekv/l Ar.....

pH..... Ar.....

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

.....

.....

Beskrivning

Norra Axsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 4,5 km NO om Svartå på en höjd av 114,9 m ö h. Sjöarealen är 6,7 ha. Sjön tillförs vatten från bäckar i omgivningen. Utlopps bäcken är kort och dikad och rinner till S Axsjön.

N Axsjön ligger i lätt kuperad terräng. Berggrunden består av gnejs. Jordarterna i området domineras av morän, på V sidan svallad. Runt sjöns stränder finns en smal zon av mosstorv. Grus ligger på ett större område i NV. En liten bergknalle bildar en ö i NO. Grundbotten är organogen.

Omgivningen karaktäriseras av barrblandskog på moränkullar. En granodling på ett mindre hygge finns i N. Bergknallen i sjön hyser tall. N Axsjöns omgivning är obebyggd.

Norra Axsjön är näringsfattig. Barrskogen når stränderna som är en smal zon av myrmark med bl a vitmossor med en kant av pors framför. En bred zon av starrarter samt sjösäv växer runt nästan hela sjön. Vattenvegetationen består främst av vita näckrosor med få inslag av gula näckrosor.

N Axsjöns fiskbestånd är troligen negativt påverkat p g a försurning.

Sjöberoende fåglar sedda vid N Axsjön är ca tre arter.

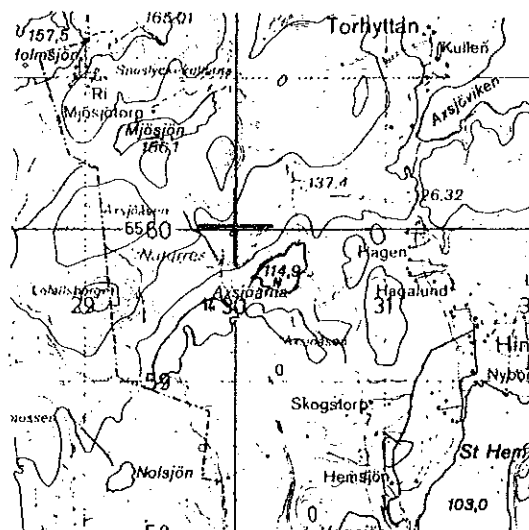
N Axsjön ligger i ett område med försurade vatten. Mätvärden på vattnet saknas. Utloppet är dikat. Bilväg finns på V sidans sluttning ca 150 m från sjön. N Axsjön är lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Sjön är liten och saknar speciella värden från naturvårdssynpunkt.

Klassificering/motiv

Klass 4.

Inv. datum
1987-07-14
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
Södra Axsjön	121-148	655905/142965
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1042	10415
Sjöareal 12,0 ha	Sjödjup max m	näringsfattig Sjöttyp skogssjö
Flikighet 1		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp ^{grävt}

Vattenståndsreglering ^{nej} m

Utnyttjad regl.

Sänkning Ar

Dämning Ar

Akermark strand 0 %

Skog strand 100 %

Boningshus strand 0 st

Påverkan omgivn. ^{hyggesdikning}

Vattenkvalitet ^{försurat}

Besökare

Övrig påverkan

2 BIOLOGI

Fisk

Fågel

Djurliv

Genbank

Övrigt

Strandveg

Vattenveg ^{notblomster}

3 RARITET

Geologi

Flora

Fauna

4 KLASS

4

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet 0 mekv/l Ar ¹⁹⁸⁶⁻⁰²

pH 5,2 Ar " -

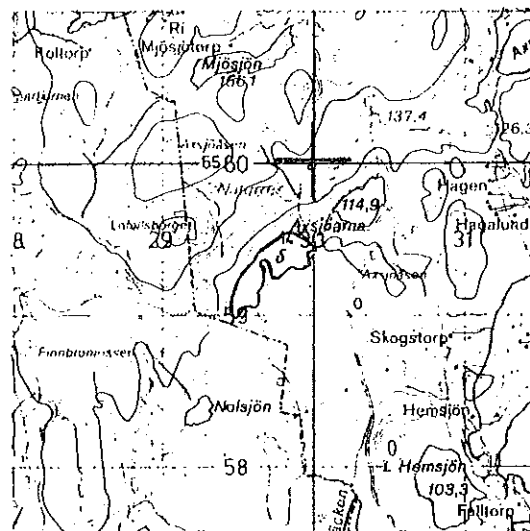
Hg i gädda mg/kg Ar

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

.....

.....

Inv. datum

..1987-07-03..

Sjönamn	Nr	SMHI
LILLA HEMSJÖN	121-136	6557/14311478
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1042	104 16
Sjöareal15,1... ha	Sjödjup maxm	Sjötyp näringsfattig
Flikighet.....0.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp..grävt vid vägen.....
 Vattenstandsreglering...nej.....m
 Utnyttjad regl.....
 Sänkning.....Ar.....
 Dämning.....Ar.....
 Akermark strand.....0.....%
 Skog strand.....70.....%
 Boningshus strand.fritidshusomr
 Påverkan omgivn.....
 Vattenkvalitet.....
 Besökare.småbåt,.fiske,.bad.....
 Övrig påverkan..kalkad.1979-03.....

3 RARITET

Geologi.....
 Flora.....
 Fauna.....

2 BIOLOGI

Fisk.....
 Fågel.....
 Djurliv.....
 Genbank.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg.....

4 KLASS

.....4.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet...0,03.....mekv/l Ar.1987-05

pH.....5,8..... Ar.1987-05

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

Beskrivning

Lilla Hemsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 5 km V om Mullhyttan på en höjd av 103,3 m ö h. Sjöarealen är 15,1 ha. Sjön tillförs vatten från omgivningen bl a Axsjöarna i NO. Utloppsbäcken är kort och leder till Stora Hemsjön. Bäckens är grävd.

Berggrunden består av gnejs. Sand och mosstorv täcker större delen närmast sjön. Utanför det området dominerar morän. Grundbotten varierar mellan sand, organogent material och morän (blockig).

Terrängen är småkuperad och barrskogsklädd i Lilla Hemsjöns omgivning. Ö stranden är bebyggd av fritidshus där tidigare funnits åker och betesmarker. Endast små områden N om sjön är nu odlade.

Lilla Hemsjön är näringsfattig. Stränderna hyser barrskog med sly av bl a al, björk och rönn. Brakved och pors växer flerstädes liksom vitmossor. Vattenvegetationen domineras av starrarter, kråklöver, sjösäv, gäddnate och näckrosor. Utloppsviken är igenväxt av starr, bladvass och sjösäv i breda zoner.

Fiskbeståndet i Lilla Hemsjön är normalt med bl a abborre och gädda. Gös och kräfter förekommer sparsamt.

Vid Lilla Hemsjön har sex sjöberoende fågelarter observerats, bl a kricka.

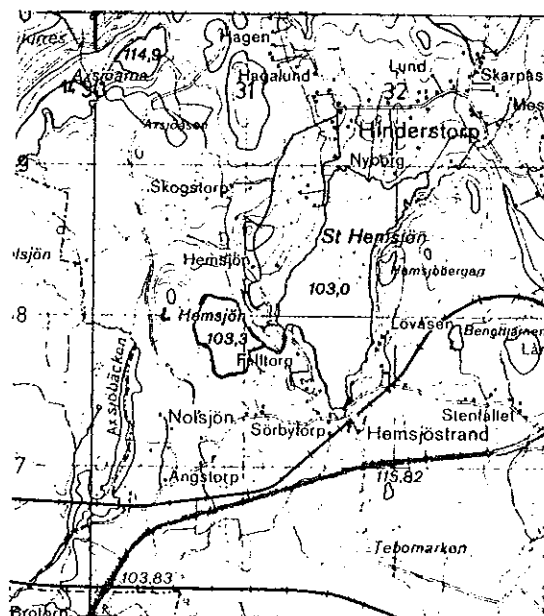
Lilla Hemsjön påverkas av bebyggelse. Utloppet är grävt. Bilväg finns runt sjön. Småbåtar, bryggor och badbara platser tyder på friluftsliv m bad och fiske. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Lilla Hemsjön har Ö stranden bebyggd. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna samt gös och kräfter. Sjön har värde för lokalt friluftsliv.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-07-03
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
STORA HEMSJÖN	121-135	655803/143222
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1042	104 16
Sjöareal .64,5..... ha	Sjödjup maxm	Sjötyp näringsfattig..
Flikighet...1.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp..grävt.....
 Vattenstandsreglering...nej.....m
 Utnyttjad regl.....
 Sänkning...ja.....Ar.....
 Dämning.....Ar.....
 Akermark strand.....5.....%
 Skog strand.....50.....%
 Boningshus strand fritidshusområde
 Påverkan omgivn. bebyggelse.....
 Vattenkvalitet.....
 Besökare bad, fiske, småbåtar.....
 Övrig påverkan. kalkad 1979-03.....

3 RARITET

Geologi.....
 Flora.....
 Fauna.....

2 BIOLOGI

Fisk.. gös (sparsamt).....
 Fågel.....
 Djurliv.....
 Genbank... flodkräfta (sparsamt).....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg. notblomster.....

4 KLASS

.....4.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Förurning

Alkalinitet....0,08.....mekv/l Ar 1987-05

pH.....6,7..... Ar 1987-05

* Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

* Kvicksilverundersökning 1987

Beskrivning

Stora Hemsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 4 km V om Mullhyttan på en höjd av 103,0 m ö h. Sjöarealen är 64,5 ha. St Hemsjön tillförs vatten bl a från Lilla Hemsjön i V. Sjön är tidigare sänkt och utloppet är nyligen grävt på ett sätt som ytterligare sänker sjöns nivå och rinner till Teen i NO.

Berggrunden i området består av gnejs som täcks av morän utom i N delen som täcks av sand och mosstorv. Urberget går i dagen vid Ö stranden. Ett mindre område sand finns i S. Grundbotten är blockig/sand/organogen.

Barrskogsklädda moränkullar dominerar omgivningen runt sjön. Mellan St och L Hemsjön finns ett område fritidshus och i N ligger Hindestorp med boningshus, jordbruks- och betesmarker. SO ligger en mosse/kärr.

St Hemsjön är näringsfattig. Stränderna hyser björkar främst i vikarna. Sly av al, björk samt brakved och pors växer flerstädes. Bladvass kantar nästan hela sjön. Starrarter, bl a flaskstarr och sjösäv, växer i ett flertal bestånd. Av övriga arter kan nämnas notblomster, gäddnate och näckrosor.

St Hemsjöns fiskbestånd är normalt med bl a abborre och gädda samt sparsamt av gös och kräftor.

Sjöberoende fåglar, t ex kricka och knipa, har observerats vid St Hemsjön. Totalt har tio fågelarter setts.

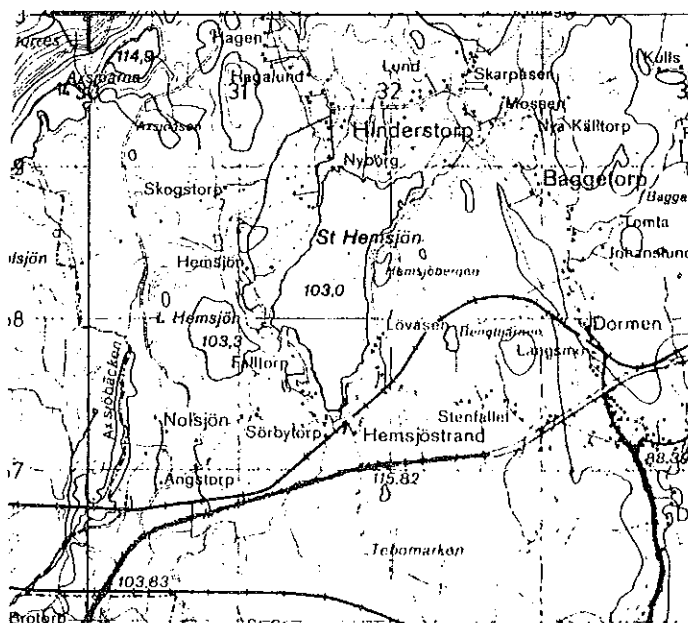
St Hemsjön har grävt utlopp och påverkas delvis av jordbruket. Sjön ligger i ett område med försumningshotade vatten och är kalkad 1979. Fritidshusområde, badplatser, enkla bryggor och småbåtar tyder på friluftsliv med bad och fiske. Bilvägar går strandnära här och var. En stig följer sjöns Ö branta del. Sjön är relativt lättillgänglig för allmänheten trots hög grad av privatisering runt sjön.

Bedömning

Stora Hemsjöns stränder är till stor del bebyggda. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna samt gös och kräftor. Sjön har värde för lokalt friluftsliv som bad och fiske. St Hemsjön kalkades 1979.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum

1987-07-14

Sjönamn	Nr	SMHI
MJÖSJÖN	121-128	656091/142986
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1042	104.25
Sjöareal 9,0 ... ha	Sjödjup max m	Sjötyp näringsfattig skogssjö
Flikighet 0		

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp...rör vid väg.....

Fisk.....

Vattenståndsreglering...nej.....m

Fågel.....

Utnyttjad regl.....

Djurliv.....

Sänkning.....År.....

Genbank.....

Dämning.....År.....

Övrigt.....

Åkermark strand.....0.....%

Strandveg.....

Skog strand.....100.....%

Vattenveg...notblomster.....

Boningshus strand.....1.....st

Påverkan omgivn.....

Vattenkvalitet....försurat.....

Besökare småbåtar, fiske, brygga, jakt, bad

Övrig påverkan.....

3 RARITET

4 KLASS

Geologi.....

.....4.....

Flora.....

Fauna.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

Alkalinitet.....0,02.....mekv/l Ar. 1977-02

1 Sjöbeskrivning

pH.....5,6..... Ar. 1977-02

2 Recipientkontroll

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

③ Försurning

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

.....

.....

MJÖSJÖN

121-128

1987-07-14

Beskrivning

Mjösjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 4 km NO om Svartå på en höjd av 156,1 m ö h. Sjöarealen är 9,0 ha. Sjön tillförs vatten från omgivningen och avvattnas i NO till sjön Multen. Bäckarna är tidigare grävd.

Mjösjön ligger i ett område av leptit med inslag av kalksten. Berggrunden i området är täckt av morän. Torvmarker finns i sjöns N och S del. Grundbotten är blockig.

Omgivningen består enbart av barrblandskog på kuperade marker. Igenväxande (av torrängstyp) öppen mark har tidigare odlats vid Mjösjötorp som numera är fritidstorp. Små områden myrmark finns runt sjön. Stränderna är obebyggda.

Mjösjön är en näringsfattig sjö. Barrblandskog med bärris, ljung, mossor och lavar når fram till de blockiga stränderna. Sly av bl a al och viden samt pors förekommer flerstädes. Notblomsterbestånd växer runt sjön som saknar vattenvegetation framför de blockigaste stränderna. Fräken, flaskstarr och näckrosor är arter som växer i sparsamma bestånd.

Fiskbeståndet är troligen negativt påverkat av förorening.

Vid Mjösjön har fyra sjöberoende fåglar observerats.

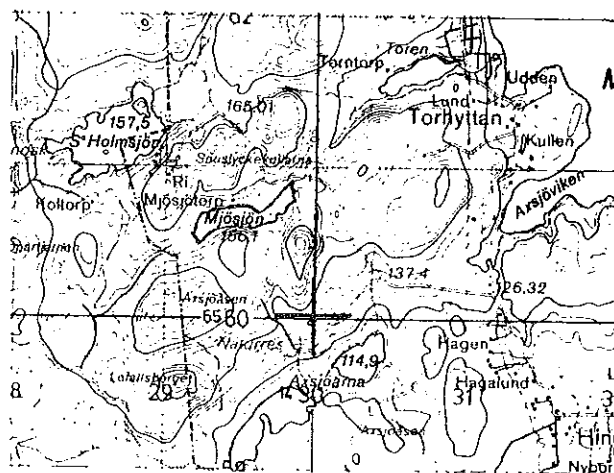
Mjösjön ligger i ett område med förorenat vatten. Bilväg finns längs N-NO delen. Enkel brygga samt ett fåtal småbåtar tyder på lokalt friluftsliv. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Mjösjön är en liten sjö troligen påverkad av förorening. Sjön har visst värde för lokalt friluftsliv. Obebyggda stränder.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-08-13
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
...TROLLKARLEN.....	...121-118.....	...656394/144005.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
...Örebro.....	...1042.....	...104 27.....
Sjöareal ...3,0..... ha	Sjödjup maxm	Sjötyp .näringsfattig skogssjö.....
Flikighet...0.....		

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp.....nej.....
Vattenståndsreglering...nej.....m
Utnyttjad regl.....
Sänkning.....År.....
Dämning.....År.....
Akermark strand.....0.....%
Skog strand.....100.....%
Boningshus strand.....0.....st
Påverkan omgivn.....
Vattenkvalitet.....
Besökare..fiske, strövtåg.....
Övrig påverkan..kalkad 1986.....

Fisk.....
Fågel.....
Djurliv.....
Genbank.....
Övrigt.....
Strandveg.....
Vattenveg...notblomster.....

3 RARITET

4 KLASS

Geologi.....
Flora.....
Fauna.....

..2.friluftsliv, landskapsbild

MÄTVARDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

3 Försurning

Alkalinitet.....mekv/l Ar.....

pH..... Ar.....

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Vattenkemi.....
.....
.....

Beskrivning

Trollkarlen ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 4 km N om Mullhyttan. Sjöarealen är 3,0 ha på en höjd av 225,7 m ö h. Sjön tillförs vatten från omgivningen och utloppsbäcken följer den branta sluttningen ner till St Sirsjön i NV. Bäckerna rinner genom ett hygge.

Trollkarlen är belägen högt uppe på berget Trollkarlsklint som består av gnejs som delvis täcks av morän.

Omgivningen består av barrskog runt sjön och på bergets sluttningar. I V finns ett nytt hygge. Bergets högsta punkt, Trollkarlsklint, ligger på Ö sidan av sjön. Stränderna är obebyggda.

Trollkarlen är en näringsfattig tjärnliknande sjö. Stränderna kantas av enstaka block och hållar framför barrskogen som har inslag av björk- och alsly. Vitmossa växer flerstädes längs stränderna liksom starrarter. Stora bestånd notblomster och näckrosor dominerar vattenvegetationen som i övrigt är sparsam.

Trollkarlens fiskbestånd är normalt bl a med abborre och gädda.

Från observationer vid Trollkarlen har endast gräsand rapporterats.

Trollkarlen ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad 1986. Småbåtar tyder på friluftsliv med fiske. Stigar finns i omgivningen som är välbesökt för rekreation. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

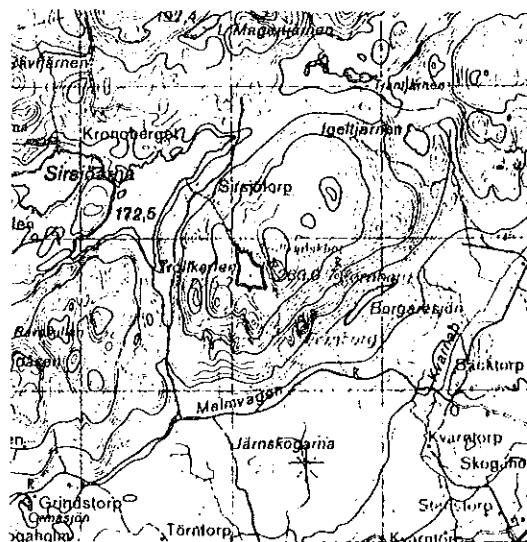
Trollkarlen ingår i ett stort område som upptas i Naturvårdsöversikt 1984, 80:10, Trollkarlsområdet, klass 2, geologi, botanik, landskapsbild, friluftsliv.

Bedömning

Trollkarlen är en liten sjö högt belägen. Området är försurningskänsligt och sjön är kalkad 1986. Sjön utgör ett vackert inslag i landskapsbilden. Området är välbesökt för friluftsliv.

Klassificering/motiv

Klass 2, friluftsliv, landskapsbild

Inv. datum

1987-07-02

Sjönamn	Nr	SMHI
..STORA SIRSJÖN.....	121-117.....	656435/143625.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
..Örebro.....	1042.....	104 27.....
Sjöareal ...25,7... ha	Sjödjup maxm	Sjötyp näringsfattig
Flikighet2.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp...nej.....

Vattenstandsreglering...nej.....m

Utnyttjad regl.....

Sänkning.....Ar.....

Dämning.....Ar.....

Akermark strand.....0.....%

Skog strand.....100.....%

Boningshus strand.....0.....st

Påverkan omgivn.....

Vattenkvalitet...klarvattensjö.....

Besökare...fiske, strövtåg.....

Övrig påverkan...kalkad 1985-03
rotenonbehandlad.....

3 RARITET

Geologi.....

Flora.....

Fauna.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

2 BIOLOGI

Fisk.....

Fågel...storlom.....

Djurliv.....

Genbank...flodkräftor.....

Övrigt.....

Strandveg.....

Vattenveg...notblomster.....

4 KLASS

..3 friluftsliv

Alkalinitet.....0,14.....mekv/l Ar¹⁹⁸⁷⁻⁰³.....pH.....7,0..... Ar¹⁹⁸⁷⁻⁰³.....

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

sötvattenlabs.försökssjö.(vattenkemi).....

.....

.....

Beskrivning

Stora Sirsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 4 km N om Mullhyttan på en höjd av 172,5 m ö h. Sjöarealen är 25,7 ha. Sjön tillförs vatten från omgivande marker och sjön Trollkarlen i SÖ. Det naturliga utflödet mot SV är dämt och ersatt med ett utflöde till Lilla Sirsjön för att vattenkraften skulle kunna utnyttjas i Hjulhusdammen och Velamshyttan. När detta gjordes är inte känt, men det måste ha skett under järnhanteringens storhetstid på platsen.

St Sirsjön ligger i kuperat område med de brantaste partierna längs Ö och S stränderna. Berggrunden består av granit och gnejs som går idagen S om sjön. Morän täcker nästan hela området. En ryggformad mindre isälvsavlagring når sjöns N strand. Grundbotten är blockig.

Barrskog dominerar omgivningen runt sjön. Hyggen finns på de branta sluttningarna i Ö. Sjön har obebyggda stränder. Torpet Sirsjötorp är numera fritidstorp med igenväxande ängsmark. Myrmarker finns vid SV viken och i NV.

St Sirsjön är en näringsfattig sjö med sparsam vegetation med ökning i vikarna. Barrskog når fram till stränderna där inslaget av lövträd och sly bildar en bård runt sjön. Pors förekommer ställvis. Enligt uppgift växer dvärglumner på stränderna. Vattenvegetationen består bl a av notblomster, starrarter, igelknopp, bladvass, fräken, gäddnate och näckrosor.

Fiskbeståndet i St Sirsjön är normalt med bl a abborre och gädda samt mycket sparsamt med flodkräftor. Sjön är Sötvattenlabs försökssjö.

Sjöberoende fåglar sedda vid St Sirsjön är bl a knipa och storlom. Ca åtta arter har observerats.

St Sirsjön ligger i område med försurade vatten och är kalkad 1985-03 för att bevara Velamshyttebäckens öring. Sjön är rotenonbehandlad. Bilväg följer Ö bergsbranten och gör sjön lättillgänglig för allmänheten. Småbåtar tyder på friluftsliv med bl a fiske. Torpet Sirsjötorp är enda bebyggelse i sjöns närhet.

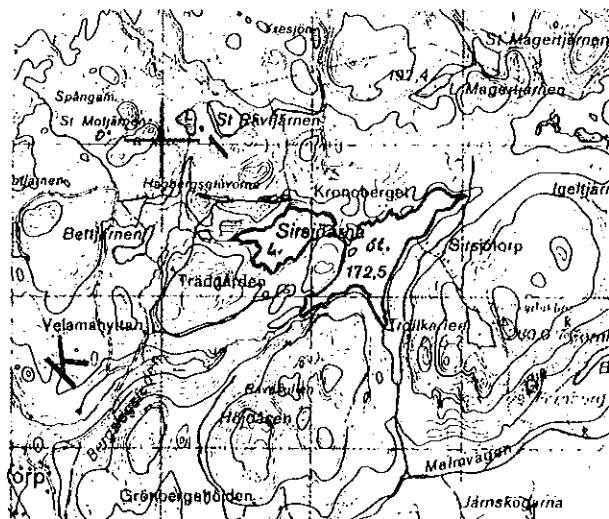
St Sirsjön ingår i ett stort område som upptas i Naturvårdsöversikt 1984, 80:10, Trollkarlsområdet, klass 2, geologi, botanik, landskapsbild, friluftsliv.

Bedömning

St Sirsjön ligger i försurningskänsligt område och är kalkad. Sjön är rotenonbehandlad. Fiskbeståndet är normalt med de vanligaste fiskarterna. St Sirsjön med omgivning har stora rekreationsmöjligheter.

Klassificering/motiv

Klass 3 friluftsliv

Inv. datum
1987-07-02

Sjönamn	Nr	SMHI
..LILLA SIRSJÖN.....	...121-121.....	...656436/143547.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
..Örebro.....	...1042.....	...104 27.....
Sjöareal ...12,3... ha	Sjödjup maxm	Sjötyp .närlingsfattig skogssjö
Flikighet....1.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp... (damm nr 77)
Vattenstandsreglering... nej (tidigare dämnd) m
Utnyttjad regl.....
Sänkning.....Ar.....
Dämning.....Ar.....
Akermark strand.....0.....%
Skog strand.....100.....%
Boningshus strand....1.....st
Påverkan omgivn.....
Vattenkvalitet.....
Besökare..fiske, Bergslagsleden.....
Övrig påverkan..kalkad 1985-03.....

2 BIOLOGI

Fisk.....
Fågel.....
Djurliv.....
Genbank.....
Övrigt.....
Strandveg.....
Vattenveg..notblomster.....

3 RARITET

Geologi.....
Flora.....
Fauna.....

4 KLASS

...3. friluftsliv

MÄTVARDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet....0,06.....mekv/l Ar1987-05

pH.....6,1..... Ar1987-05

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....
.....
.....

Beskrivning

Lilla Sirsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 4 km N om Mullhyttan på en höjd av 169,0 m ö h. Sjöarealen är 12,3 ha. Största inflödet sker i NV från St Sirsjön. Utflödet har tidigare varit dämt fram till den s k Hjulhusdammen, som fortfarande har en viss dämmande effekt. Vid utloppet finns ruiner av ett bruk.

Lilla Sirsjön ligger i kuperat område av morän på gnejs och granit. I V delen finns torvmarker. Grundbotten är blockig.

Omgivningen är barrskogsklädd. Inslag av lövskog finns i V. Vid torpet Kronoberget finns ängsmarker (i igenväxningsstadie) som tidigare varit uppodlade. Mindre hyggesområden finns S om sjön. Kilsbergens största gruvområde, Kronobergsfältet, ligger i nära anslutning till sjön.

Lilla Sirsjön är näringsfattig med barrskog längs stränderna utom vid utloppet som är sankt. Björk, al och viden med porsinslag växer på stränderna. Vegetationen är sparsam med glesa bestånd av bl a starrarter, bladvass, fräken, gäddnate och näckrosor. Notblomster och igelknopp växer åtminstone på ett ställe.

Fiskbeståndet i Lilla Sirsjön är normalt med bl a abborre och gädda.

Ca tre sjöberoende fågelarter har observerats vid Lilla Sirsjön.

Lilla Sirsjön ligger i område med försurade vatten och är kalkad 1985-03 för att bevara Velamshyttebäckens öring. Bilväg leder fram till Kronotorpet men avstängs med en bom i Sixtorp. Bergslagsleden följer vägen från Sixtorp till N delen av sjön. Torpet Kronoberget är fritidshus numera. Småbåtar tyder på friluftsliv med fiske. Sjön är lättillgänglig för allmänhet till fots.

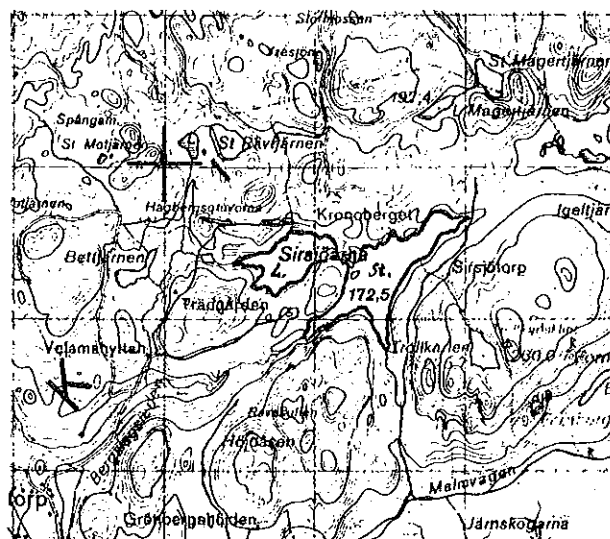
Lilla Sirsjön ingår i ett stort område som upptas i Naturvårdsöversikt 1984, 80:10, Trollkarlsområdet, klass 2, geologi, botanik, landskapsbild, friluftsliv.

Bedömning

Lilla Sirsjön är försumningskänslig och kalkad 1985. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna. Rekreationsmöjligheterna är goda i omgivningarna bl a genom Bergslagsleden och sjön har värde för friluftsliv.

Klassificering/motiv

Klass 3, friluftsliv

Inv. datum
1987-07-02
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
MULTEN.....	121-112.....	656100/143425.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro.....	1042.....	104 26.....
Sjöareal 391,5..... ha	Sjödjup max 26,0..... m	Sjötyp näringsfattig klarvattensjö
Flikighet....4.....		

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp.skiäbord.(damm.nr.76,...
dåligt skick)
Vattenståndsreglering.nej.....m
(tidigare reglerad)
Utnyttjad regl...nej.....
Sänkning.....Ar.....
Dämning.....Ar.....
Åkermark strand...5.....%
Skog strand.....70.....%
Boningshus strand.fritidshusstpermanent-
bost.
Påverkan omgivn.....
Vattenkvalitet..klarvattensjö.....
Besökare.bad,.fiske..Bergslagsleden...
Övrig påverkan..kalkad.1985-03.....

Fisk.öring,.röding,.siklöja,.nors..
Fågel...storlom,.fiskgjuse.....
Djurliv..öring.(Velamshyttebäcken).
Genbank..relikta.kräftdjur.(4 arter)
Övrigt.....
Strandveg.....
Vattenveg.notblomster,.ävjebrodd...

3 RARITET

4 KLASS

Geologi.....
Flora...kalkgynnad.flora.....
Fauna.....

2.friluftsliv, landskapsbild

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

① Sjöbeskrivning

Alkalinitet...0,11.....mekv/l Ar1986-10

② Recipientkontroll

pH.....6,9..... Ar1986-10

③ Försurning

*Hg i gädda....0,78..... mg/kg Ar1969...

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.Recipientkontroll.(provtagning.pågår).....
*Kvicksilverundersökning.1987.....
.....

Beskrivning

Multen ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 2 km NV om Mullhyttan. Multen är Kilsbergens största sjö. Sjöarealen är 391,5 ha och maxdjupet 26,0 m på en höjd av 112,0 m ö h. Sjön tillförs vatten från flera bäckar i omgivningen. Avflödet sker från Brogaviken genom Mullhyttan till Svartån. I utloppet finns en damm som för närvarande har ett skibord och är i dåligt skick men tidigare har nyttjats för reglering av sjön.

Berggrunden består mestadels av gnejsgranit eller gnejs. Urkalksten finns vid Öna och Tryggeboda. Morän täcker större delen av området runt sjön. Sandavlagringar och svallgrus finns på vissa partier i N. Mindre partier av mossstörv finns i svackorna i den kuperade terrängen. Grundbotten består av sand/dy/block.

Omgivningen runt sjön hyser barrskog, bl a granplantering. Närmast sjön är vegetationen rik med lövträd och örtrika granskogar. Odlade marker finns på flera platser runt sjön, huvudsakligen vid Ängatorp och Tryggeboda. Vid Sixtorp finns stora öppna marker. Järnmalmshantering har tidigare haft stor betydelse vid Gammelhyttan och Öna. Hyggen finns på ett fåtal platser runt sjön.

Multen är en näringsfattig klarvattensjö. Stränderna hyser lövträd runt i stort sett hela sjön. Här och var förekommer ett örtrikt fältskick. Pors är vanligt förekommande. Dy eller sandstränder är vanligast med bl a ävjebrodd (enligt uppgift), notblomster, knappsäv, vattenklöver, starrarter, bladvass och sjösäv. Öna, en halvö i S hyser kalkgynnad rik flora. Några mindre holmar i sjön hyser blandskog.

Fiskbeståndet i Multen innehåller de normala arterna, t ex abborre och gädda, dessutom förekommer siklöja, nors, öring och röding sparsamt. Velamshyttebäckens inflöde i NO hyser öring av ursprungsart.

Multen innehåller fyra arter relikta kräftdjur, bl a Mysis relicta.

Sjöberoende fåglar är bl a fiskgjuse och storlom. Totalt har elva häckande arter rapporterats.

Multen påverkas av dämning och jordbruk. Sjön ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad 1985. Bilvägar finns flerstädes runt hela sjön. Badplatser, småbåtar och bryggor finns på flera platser längs stränderna. Bergslagsleden går i N delen och har övernattningsmöjligheter vid Sixtorp. Gles bebyggelse bestående av fritidshus och permanentboende ligger spridd runt sjön. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

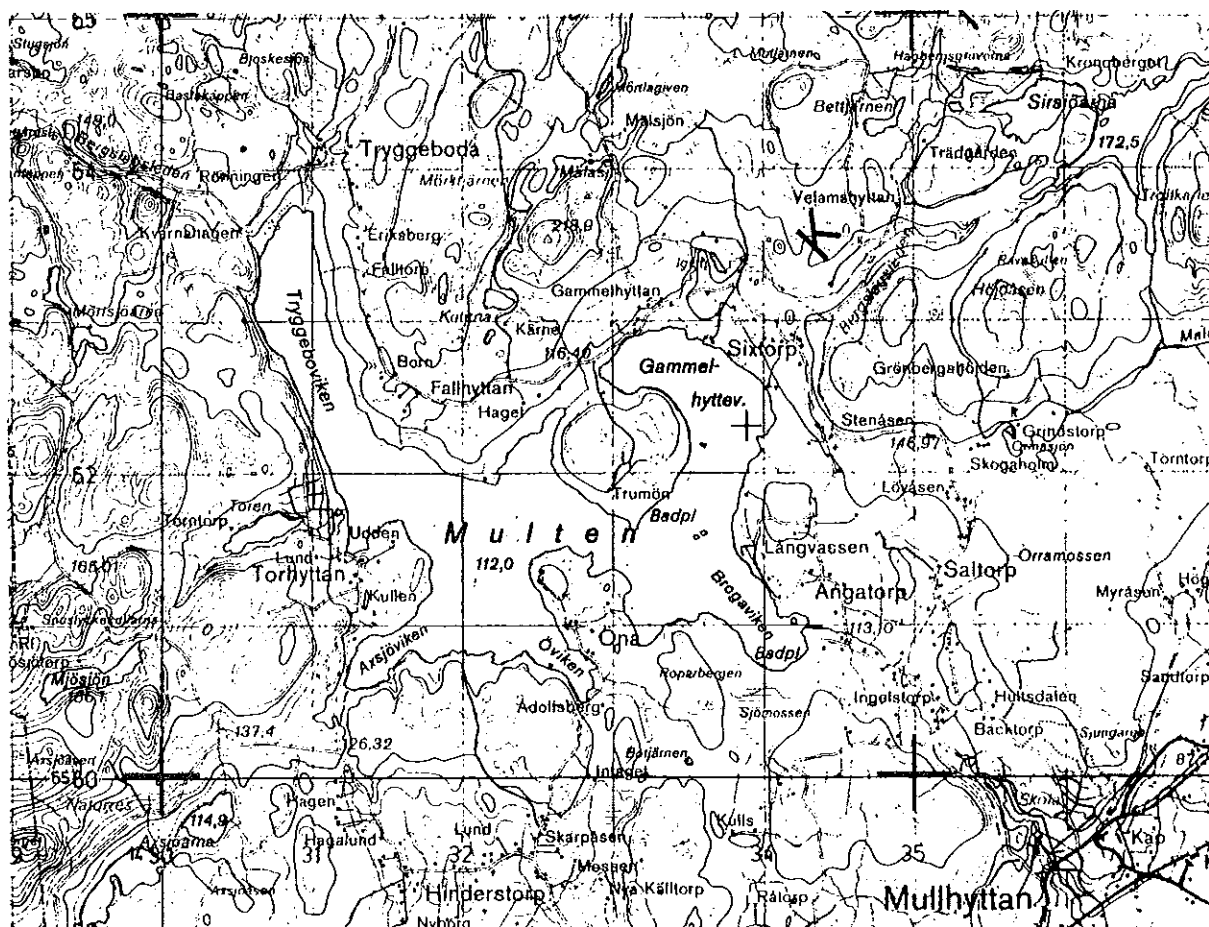
Multen upptas i Naturvårdsöversikt 1984, 80:6, Multen, klass 2, 80:8, Öna, klass 2 och 80:8, Limbergen, klass 3, landskapsbild, botanik, friluftsliv, zoologi (öring i Velamshyttebäcken).

Bedömning

Multen är Kilsbergens största sjö och har mycket klart vatten. Badplatser, fiske och vandringsstigar gör att sjön utnyttjas för rekreation. Multen utgör ett vackert inslag i landskapsbilden med sin flikighet i kuperad terräng och utsiktspunkter. Sjöns omgivning hyser rik kalkgynnad flora.

Klassificering/motiv

Klass 2, landskapsbild, friluftsliv

Inv. datum
1987-08-04

Sjönamn	Nr	SMHI
...MÖGSJÖN.....	121-105.....	656950/143516.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
...Karlskoga.....	1042.....	104 37 + 104 47.....
Sjöareal ...16,0... ha	Sjödjup maxm	Sjötyp näringsfattig skogssjö.....
Flikighet....1.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp...nej.....
 Vattenståndsreglering...nej.....m
 Utnyttjad regl.....
 Sänkning.....Ar.....
 Dämning.....Ar.....
 Akermark strand.....0.....%
 Skog strand.....100.....%
 Boningshus strand.....0.....st
 Påverkan omgivn.....
 Vattenkvalitet.....
 Besökare..bad, fiske, strövstig.....
 Övrig påverkan..kalkad 1981-03.....
 Rotenonbehandlad

3 RARITET

Geologi.....
 Flora.....
 Fauna.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

2 BIOLOGI

Fisk.....
 Fågel.....
 Djurliv.....
 Genbank.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg.....

4 KLASS

.....4.....

Alkalinitet.....0,02.....mekv/l Ar. 1986-05

pH.....5,7..... Ar. 1986-05

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

Beskrivning

Mögsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 9 km N om Mullhyttan på en höjd av 178,0 m ö h. Sjöarealen är 16,0 ha. Sjön tillförs vatten från tjärnar i omgivningen. Utflödet sker i S via Mögsjöbäcken till Storsjön. Utloppet är opåverkat.

Berggrunden i Mögsjöns omgivning består av granit som går idagen vid sjöns NV och NO del. N och S om sjön finns torvpartier. I övrigt täcks marken av morän. Ön i NV består av granit. Grundbotten är blockig.

Mögsjöns omgivning karaktäriseras av branta bergknallar med barrblandskog, tall dominerar på höjderna. Hyggesområden med granplantering och sankmarker finns också. Stränderna är obebyggda. Sjön ger ett tjärnliknande intryck. Vid gården Högtorp har tidigare bedrivits jordbruk. Numera är torpet fritidsgård.

Mögsjön är näringsfattig med "mjuka stränder" av bl a vitmossor, skvattram, pors, starr- och gräsarter, omväxlande med bergknallar. Vattenvegetationen består t ex av fräken, bladvassruggar, vattenklöver och näckrosor. Framför de kala bergknallarna saknas vattenvegetation.

Fiskbeståndet i Mögsjön är normalt med bl a abborre och gädda. Sjön är rotenonbehandlad.

Vid Mögsjön har ca fyra sjöberoende fågelarter observerats.

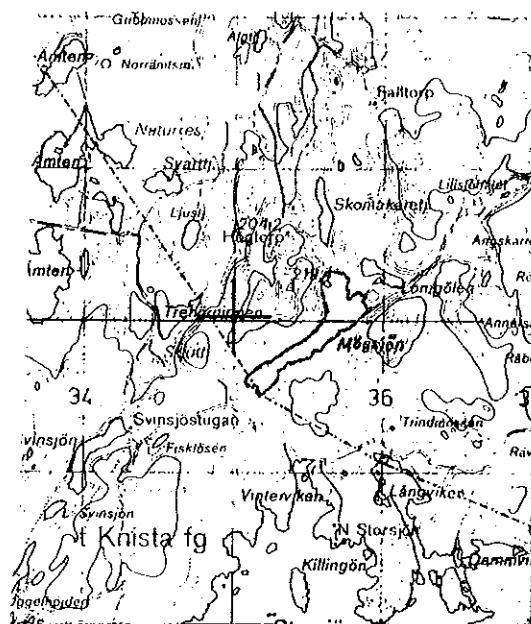
Mögsjön ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad 1981. Sjön är rotenonbehandlad, (1970-talet). Friluftsliv med fiske, bad och "andra aktiviteter" förekommer i omgivningen. Bilväg går till Högtorp, därifrån finns stigar fram till och längs V stranden. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Sjön är kalkad och rotenonbehandlad. Sjön med omgivning har värde för lokalt friluftsliv som fiske och strövtåg.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-07-10

Sjönamn	Nr	SMHI
..TJOGSELN.....	121-103.....	656727/143426.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
..Örebro.....	1042.....	104 36.....
Sjöareal ...14,7... ha	Sjödjup maxm	Sjötyp .näringssjö skogssjö
Flikighet....2.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp.grävt,.grusväg.....
 Vattenståndsreglering...nej.....m
 Utnyttjad regl.....
 Sänkning.....Ar.....
 Dämning.....Ar.....
 Åkermark strand.....0.....%
 Skog strand.....100.....%
 Boningshus strand.....0.....st
 Påverkan omgivn.....
 Vattenkvalitet.....
 Besökare...fiske,.vandringar.....
 Övrig påverkan.kalkad.1981-03.....
 Rotenonbehandlad
 "Put and take"-sjö

3 RARITET

Geologi.....
 Flora.....
 Fauna.....

2 BIOLOGI

Fisk....öring.(inplant).....
 Fågel.....
 Djurliv.....
 Genbank.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg.....

4 KLASS

4.....

MÄTVARDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet.....0,03.....mekv/l Ar.1986-05

PH.....5,8..... Ar.1986-05

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

Inv. datum

1987-07-07...

Sjönamn	Nr	SMHI
STORSJÖN	121-100	656850/143696
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1042	104. 36. + 104. 37.
Sjöareal 140,0 ha	Sjödjup max 17,0 m	Sjötyp näringsfattig skogssjö
Flikighet ⁴		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp. damm (nr 68)

Vattenstandsreglering. nej. (tid. 1,7. m)

Utnyttjad regl. nej

Sänkning

Dämning

Akermark strand. 0 %

Skog strand. 100 %

Boningshus strand. 3 st

Påverkan omgivn.

Vattenkvalitet... försurat

Besökare. bad, fiske, Bergslagsleden ...

Övrig påverkan. kalkad senast 1987

svartlistad 1987

rotenonbehandl. uppströms.

2 BIOLOGI

Fisk

Fågel. storlom, fiskgjuse

Djurliv

Genbank

Övrigt

Strandveg

Vattenveg

3 RARITET

Geologi. flyttblock

Flora... gammelskog

Fauna

4 KLASS

3. botanik, geologi, friluftsliv

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

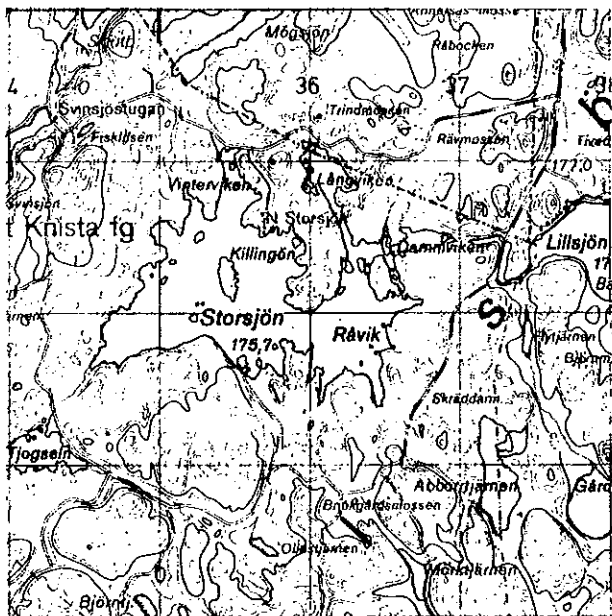
Alkalinitet..... 0,06 mekv/l Ar. 1987-05

pH..... 6,4 Ar. 1987-05

* Hg i gädda..... 1,44 mg/kg Ar. 1973..

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

* Kvicksilverunders. 1987

Beskrivning

Storsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 8 km N om Mullhyttan på en höjd av 175,7 m ö h. Sjön hör till Kilsbergens större sjöar med en areal på 140,0 ha och maxdjupet 17,0 m. Sjön tillförs vatten från ett flertal bäckar och sankmarker i området. Utloppet har tidigare reglerats och leder till Lillsjön i Ö.

Berggrunden som går idagen på uddar i Storsjön och här och var i området består av granit. Marken täcks mestadels av grovblockig morän, med bl a ett mycket stort flyttblock. Torvmarker finns på flera platser runt sjön som är mycket flikig. Ett flertal öar av granit i olika storlek finns i sjön. Grundbotten är blockig.

Omgivningen runt sjön är av vildmarkskaraktär och består av blandad barrskog, bergknallar och mindre myrmarker. Små uppodlade marker har tidigare funnits omkring Vinterviken i N. Jordbruket har numera upphört och en del av marken är skogsbevuxen. I NV finns ett område av mycket gammal skog. Ett hygge finns i V.

Storsjön är näringsfattig. Sjön är mycket flikig och vikarna som är kärrartade hyser relativt riklig vegetation av bl a starrarter, vattenklöver, gäddnate och näckrosor. Stränderna är grovblockiga och med ett flertal flata hållar. Bärriis, ljung och pors är vanligt i fältskiktet vid stränderna. Öarna hyser barrskog och ris och på dess bergknallar växer mossor och lavar.

Fiskbeståndet är normalt med bl a abborre och gädda.

Vid Storsjön har ca tretton sjöberoende fågelarter observerats, bl a storlom och fiskgjuse.

Storsjön ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad 1985. Rotenonbehandling har skett uppströms. Sjön är svartlistad p g a för hög kvicksilverhalt i fisk. Bilväg finns runt sjön med strandkontakt i N. Bergslagsleden följer den SV viken. Sjön utnyttjas för friluftsliv som bad och fiske. Vid N Storsjön finns fritidshus. Badbara partier finns på ett flertal platser. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Storsjön upptas i Naturvårdsöversikt 1984, 80:16, Storsjöområdet, klass 3, botanik, geologi, friluftsliv.

Bedömning

Storsjön är påverkad av dämning och av försurning i området. Sjön är kalkad, rotenonbehandlad uppströms samt svartlistad. Den mycket grovblockiga omgivningen med sannolikt Skandinavians största flyttblock ger sjön geologiskt värde. Bergslagsleden samt lättillgängligheten ger sjön stort värde för friluftsliv som bad och fiske.

Klassificering/motiv

Klass 3, botanik, geologi, friluftsliv

Inv. datum

1987-08-13

Sjönamn	Nr	SMHI
GARDSJÖN	121-97	656699/143789
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1042	104.37
Sjöareal 17,0 ha	Sjödjup max 15,0 m	Sjötyp näringsfattig skogssjö
Flikighet 1		

1 PAVERKAN

Påverkat utlopp. nej

Vattenståndsreglering. nej

Utnyttjad regl.

Sänkning. Ar.

Dämning. Ar.

Akermark strand. 0 %

Skog strand. 100 %

Boningshus strand. 0 st

Påverkan omgivn.

Vattenkvalitet. försurat

Besökare.

Övrig påverkan. kalkad 1986-01

2 BIOLOGI

Fisk. förurningspåverkad

Fågel.

Djurliv.

Genbank.

Övrigt.

Strandveg.

Vattenveg. notblomster.

3 RARITET

Geologi.

Flora.

Fauna.

4 KLASS

3 friluftsliv

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet. 0 mekv/l Ar. 1984-03

pH. 4,7 Ar. 1984-03

Hg i gädda. mg/kg Ar.

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

.....

.....

Beskrivning

Gårdsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 9 km V om Hidinge på en höjd av 174,0 m ö h. Sjöarealen är 17 ha och maxdjupet 15,0 m. Sjön tillförs vatten från omgivningen och avvattnas genom myrmark till Lillsjön i N.

Gårdsjön ligger i mycket kuperad terräng av granit som överlagras av morän till stor del. I NV finns ett flackare område med mosstorv och ett litet område av isälvsmaterial. Dominerande jordart är morän. Grundbotten är blockig/hällar.

Omgivningen runt Gårdsjön består av branta höjder med barrblandskog. I V finns en granplantering med mycket björksly. Hygge finns i NO. Sjöns stränder är obebyggda.

Gårdsjön är en näringsfattig skogssjö. Branta sidor med barrblandskog utgör sjöns stränder utom i NV delen där myrmarker förekommer. I de "små vikarna" växer vitmossor med pors närmast vattnet. Vid kala berghällar finns bestånd av notbloms-ter. Övriga arter längs stränderna är mindre bestånd av bl a topplösa, vattenklöver, bladvass och näckrosor. På ett stenblock i sjön finns döda träd och björksly.

Gårdsjöns fiskbestånd är troligen negativt påverkat av försurning.

Gårdsjön är fågelfattig. Ca tre sjöberoende fågelarter har observerats.

Gårdsjön påverkas av försurning och är kalkad 1986. Bilväg finns ca 1,5 km från sjön. Två stigar varav den ena delvis är igenvuxen gör sjön relativt svårtillgänglig för allmänheten. En eka fanns på stranden. Området har rekreationsmöjligheter.

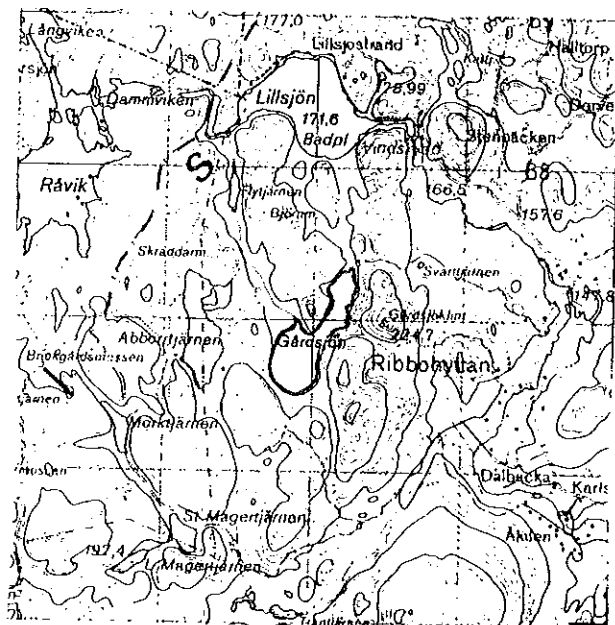
Gårdsjön ingår i ett område som upptas i naturvårdsöversikt 1984, 80:17, Abborrtjärn och Gårdsjön, klass 3, friluftsliv.

Bedömning

Gårdsjön ligger i ett område med försurade vatten. Sjön har troligen av försurning påverkat fiskbestånd. Gårdsjön med sina branta sluttningar är ett vackert inslag i landskapsbilden.

Klassificering/motiv

Klass 3, friluftsliv

Inv. datum
1987-07-10

Sjönamn	Nr	SMHI
ABBORRTJÄRNEN	121-98	656728/143744
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1042	104 37
Sjöareal 15,1 ha	Sjödjup max 10,0 m	Sjötyp näringsfattig skogssjö
Flikighet 1		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp nej
Vattenståndsreglering nej
Utnyttjad regl.
Sänkning Ar
Dämning Ar
Åkermark strand 0 %
Skog strand 100 %
Boningshus strand 0 st
Påverkan omgivn.
Vattenkvalitet försurat
Besökare Bergslagsleden
Övrig påverkan kalkad 1986-01

2 BIOLOGI

Fisk försurningspåverkad
Fågel
Djurliv
Genbank
Övrigt
Strandveg
Vattenveg notblomster

3 RARITET

Geologi
Flora
Fauna

4 KLASS

...3. friluftsliv....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

3 Försurning

Alkalinitet 0 mekv/l Ar. 1984-03

pH 4,7 Ar. 1984-03

Hg i gädda mg/kg Ar.

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....
.....
.....

Beskrivning

Abborrtjärnen ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 10 km V om Hidinge på en höjd av 180,0 m ö h. Sjöarealen är 15,0 ha och maxdjupet 10 m. Sjön tillförs vatten från omgivningen. Utflödet sker i NO via en bäck (genom ett kalhygge) till Lillsjön.

Abborrtjärnen ligger i kuperat område av granit som flerstädes går idagen runt sjön. Ett område mosstorv finns i NV. Morän är dominerande jordart i området. På ön finns en granithäll. Grundbotten är blockig.

Omgivningen består av omväxlande ung och gammal barrblandskog, större delen på grovblockig morän. Sjön har obebyggda stränder. Ett hyggesområde finns i N. I NV delen finns myrmarker.

Abborrtjärnen är en näringsfattig skogssjö. Stränderna är blockiga med små hållar här och var. Skogen med björksly och pors når fram till sjön. I NV växer vitmosor med bl a tuvull och skvattram. På ön dominerar tall med enstaka björk och gran. En håll hyser mossor och lavar. Vattenvegetationen består av starrarter, t ex flaskstarr, topplösa, bladvass- och sjösävruggar. Notblomster växer vid flata hållar under vattnet.

Fiskbeståndet är troligen negativt påverkat av försurning.

Vid Abborrtjärnen har ca tre sjöberoende fågelarter observerats.

Abborrtjärnen påverkas av försurning och är kalkad 1986. Bilväg finns ca 500 m V om sjön. Stränderna är obebyggda. Bergslagsleden går längs V delen av sjön. Området har rekreationsmöjlighet. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

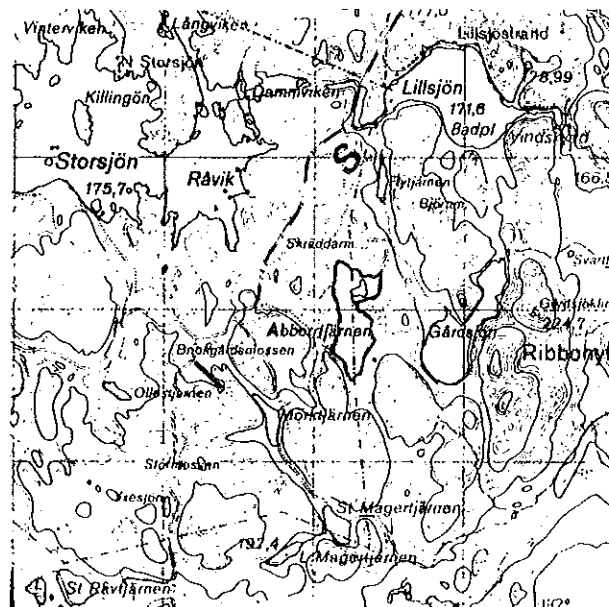
Abborrtjärnen ingår i ett område som upptas i Naturvårdsöversikt 1984, 80:17, Abborrtjärn och Gårdsjön, klass 3, friluftsliv.

Bedömning

Abborrtjärnens vatten är påverkat av försurning och kalkades 1986. Fiskbeståndet är troligen påverkat av försurningen. Området har värde för friluftslivet.

Klassificering/motiv

Klass 3, friluftsliv

Inv. datum

..1987-07-07.

Sjönamn	Nr	SMHI
LILLSJÖN	121-95	..656823/143863.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1042	..104.37.....
Sjöareal ^{34,2} ha	Sjödjup max .. ^{22,5} m	Sjötyp ..näringsfattig
Flikighet..... ¹		

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp..damm.(nr67).....

Fisk.....

Vattenståndsreglering..ja.....m

Fågel..storlom.....

Utnyttjad regl..ja.....

Djurliv.....

Sänkning.....Ar.....

Genbank.....

Dämning.....Ar.....

Övrigt.....

Akermark strand.....⁰...%

Strandveg.....

Skog strand.....⁹⁵...%

Vattenveg.....

Boningshus strand.....¹²...st

3 RARITET

Påverkan omgivn.....

Geologi.....

Vattenkvalitet..försurat.....

Flora.....

Besökare..bad, fiske, Bergslagsleden..

Fauna.....

Övrig påverkan. kalkad. 1985-07.....
" 1986-03

4 KLASS

Rotenonbehandlad uppströms ..2.friluftsliv....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet.....^{0,05} mekv/l Ar.1987-05pH.....^{6,3} Ar.1987-05

* Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

* Kvicksilverundersökn 1987.....

.....

.....

LILLSJÖN

121-95

1987-07-07

Beskrivning

Lillsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 9 km V om Hidinge på en höjd av 171,6 m ö h. Sjöarealen är 34,2 ha och maxdjupet 22,5 m. Sjön tillförs vatten från sjöar och tjärnar i omgivningen. Utflödet i SO är dämt.

Lillsjön ligger i kuperat område av granit som går idagen längs NÖ stranden samt S om sjön. Torvdy förekommer i svackorna. Sandstrand finns i S. Dominerande jordart i omgivningen är morän. På en håll vid dammen finns små jättegrytor. Grundbotten består av grus/sand/block.

Omgivningen runt Lillsjön består av gran- eller barrblandskog. Björk och klibbal förekommer i mindre omfattning. Den öppna marken hyser fritidshus längs N stranden. Granplantering finns i SV.

Lillsjön är en näringsfattig sjö med sparsam vegetation som ökar i dammen. Stränderna varierar mellan blockiga skogbevuxna, sandiga eller kala hållar. Vid skogsstränderna växer ris, ljung, mossor, lavar och pors. Björk, al, rönn och viden förekommer i en smal zon längs N stranden med ett fältskikt av bl a gräsarter. Vattenvegetationen är sparsam med bl a starrarter, sjöfräken och näckrosor.

Fiskbeståndet i Lillsjön är normalt med bl a abborre och gädda.

Sjöberoende fåglar, t ex storlom, har setts vid Lillsjön. Ca åtta arter har observerats. Omkring 1980 häckade strömstare vid utloppdammen.

Lillsjön påverkas av dämning. Sjön är livligt frekventerad av badgäster. Bergslagsleden går längs S stranden med bl a TC och vindskydd. Bilväg går strandnära i N och vid dammen. Till badplatsen i S finns endast en stig. Fritidshus finns längs N stranden och DHR har ett sommarhus där. Sjön ligger i område med försurade vatten och är kalkad 1985 och 1986. Rotenonbehandling har skett uppströms. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

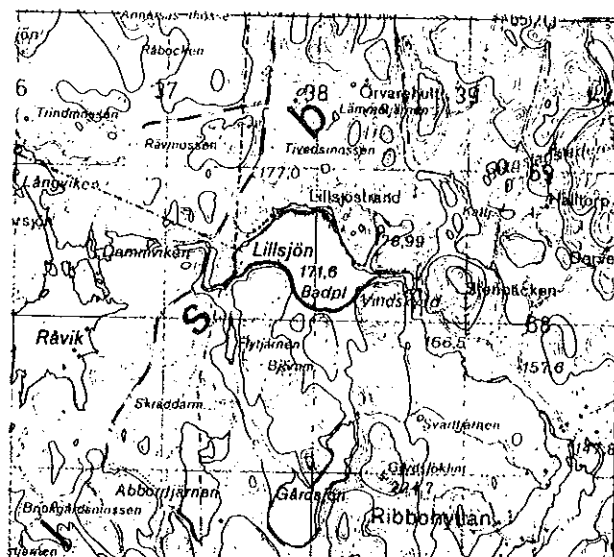
Lillsjön upptas i Naturvårdsöversikt 1984, 80:18, Lillsjön, klass 2, friluftsliv.

Bedömning

Lillsjön är dämnd. Sjön har kalkats två gånger. Lillsjön är en omtyckt badsjö.

Klassificering/motiv

Klass 2, friluftsliv

Inv. datum
1987-07-01

Sjönamn	Nr	SMHI
LEKEN	121-81	657224/144245
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1042	104 48
Sjöareal 119,0 ha	Sjödjup max 8,0 m	Sjötyp näringsfattig
Flikighet 2		

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp 2 utlopp (en damm nr 41) tidigare	Fisk
Vattenståndsreglering nej 1,3 m	Fågel
Utnyttjad regl. nej	Djurliv
Sänkning Ar	Genbank
Dämning Ar	Övrigt
Akermark strand 0 %	Strandveg
Skog strand 40 %	Vattenveg
Boningshus strand ca 100 st	
Påverkan omgivn. fritidshusområden	
Vattenkvalitet	
Besökare bad, fiske	
Övrig påverkan kalkad 1983-05	

3 RARITET

4 KLASS

Geologi	4
Flora	
Fauna	

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

① Sjöbeskrivning	Alkalinitet 0,05 mekv/l	Ar 1987-08
2 Recipientkontroll	pH 6,6	Ar 1987-08
③ Försurning	* Hg i gädda 0,68 mg/kg	Ar 1978

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

* Kvicksilverunders 1987

Profilsjö (provtagning pågår)

Beskrivning

Leken ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 6 km NV om Hidinge på en höjd av 156,1 m ö h. Sjöarealen är 119,0 ha och maxdjupet 8,0 m. Sjön tillförs vatten från bäckar i omgivningen. Avvattningen sker i 2 utflöden i SO. Ena utflödet rinner genom ett grävt dike och det andra genom en damm 500 m norrut.

Leken ligger i kuperat område av granit som går idagen på mindre platser runt sjön. Morän täcker större delen av området och holmarna. Mosstorv förekommer främst N-NV om sjön. Ett stråk av diabas går ca 500 m från sjön i Ö. En rullstensås, Lekåsen, går i NV-SO riktning "genom" Leken. Grundbotten är varierande av grus/block/sand.

Sjön Lekens omgivning består till stor del av fritidshusområden. Barrskog dominerar i den kuperade terrängen, med lövträd närmare sjön. Hyggen finns i NO och på mindre områden i Ö. Små arealer odlad mark har varit spridd runt sjön men är numera bebyggd eller igenväxt. Endast vid Klunkhyttan bedrivs jordbruk idag. Vid Klunkhyttan finns en hyttruin samt slagggvarp.

Leken är en näringsfattig sjö. Stränderna är blockiga med barrskog och pors. Stora delar av stränderna är tomtmark. Vid badplatsen finns en större öppen yta med bl a olika gräsarter, kräklöver, starrarter och glest bestånd av pors vid stranden. Vattenvegetationen består av starrarter, fräken, bladvass, sjösäv, gäddnate och näckrosor. De små holmarna i sjön hyser blandskog.

Fiskbeståndet i Leken är normalt med bl a abborre och gädda.

Sjöberoende fågelarter sedda vid Leken är bl a storlom och fiskgjuse. Ca tolv arter har observerats.

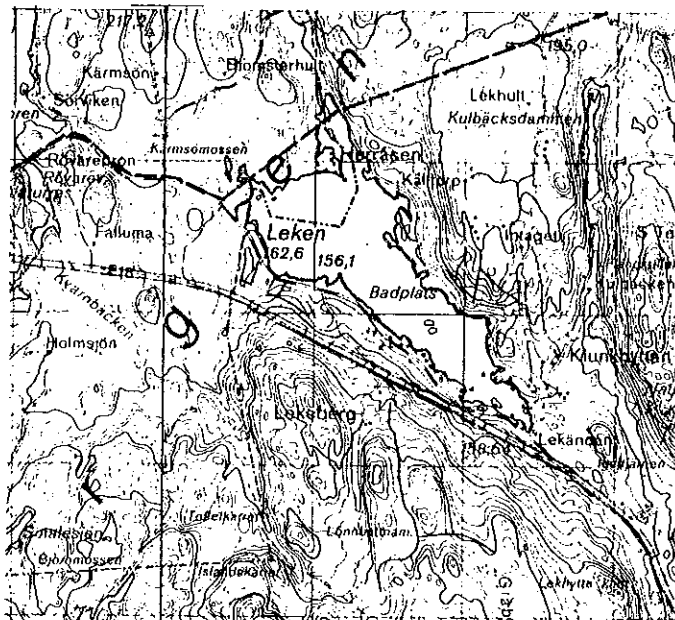
Lekens vatten påverkas av dämning. Bilväg går strandnära längs stora delar av sjön. Vid fritidshusområdena finns ett flertal bryggor och småbåtar. Vid E 18 i S delen finns en stor rastplats. På Ö sidan finns badplats. Sjön ligger i område med försurade vatten och kalkades 1983-05. Leken är välbesökt för bad och fiske. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Leken påverkas av dämning och bebyggelse. Sjön har värde för lokalt friluftsliv som bad och fiske. De vanligaste fiskarterna förekommer. Sjön är kalkad.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-08-10

Sjönamn	Nr	SMHI
YMNINGEN	121-65	658251/144824
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro/Nora	1044	104 69
Sjöareal 94,8 ha	Sjödjup max 10,0 m	Sjötyp näringsfattig
Flikighet 4		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp... damm (nr 57).....
 Vattenstandsreglering... ja 2,20 m
 Utnyttjad regl... ja
 Sänkning..... Ar.....
 Dämning..... Ar.....
 Akermark strand..... 0 %
 Skog strand..... 100 %
 Boningshus strand..... 0 st
 Påverkan omgivn. militärt skjutfält....
 Vattenkvalitet... försurad
 Besökare.....
 Övrig påverkan kalkad 1981-03 + 1987-06
 svartlistad (1987)

2 BIOLOGI

Fisk.....
 Fågel... storlom.....
 Djurliv.....
 Genbank.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg.....

3 RARITET

Geologi.....
 Flora.....
 Fauna.....

4 KLASS

4

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning
 2 Recipientkontroll
 3 Försurning
 Alkalinitet..... 0 mekv/l Ar 1985-10
 pH..... 5,6 Ar 1985-10
 Hg i gädda..... 1,332 mg/kg Ar 1985...

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

Beskrivning

Ymningen ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen i Kilsbergen ca 6 km NV om Garphyttan. Sjön ligger 215 m ö h och har en areal på 94,8 ha och maxdjup 10,0 m. Sjön tillförs vatten från omgivningen och avvattnas i SO genom en bäck som så småningom mynnar ut i Falkasjön. Sjön är reglerad.

Berggrunden i området består av granit som till stora delar överlagras av morän. Mosstorv i svackorna på ett flertal platser runt sjön som är mycket flikig. I S delen finns en ö, Storön, som består av granit och morän. Grundbotten består av block/grus.

Ymningens omgivningar är kuperade med blandad barrskog på de högre partierna. Lövinslagen är relativt stora närmare sjön. Vid Ymningshyttan S om sjön har tidigare funnits en masugn och enligt uppgift på en tavla på platsen ett gjuteri. Vid Ymninghytten låg den första raststugan för friluftsliv i Kilsbergen liksom konstnären Axel Borgs jaktstuga. All bebyggelse revs eller flyttades bort i samband med inrättandet av skjutfältet.

Ymningen är näringsfattig med sparsam vegetation. Stränderna är blockiga med kala bergknallar och hållar här och var. Barrskogen når stränderna som bitvis har en lövridå av bl a björk och al med pors i fältskiktet. Vattenvegetationen består bl a av starrarter, mest i vikarna, gäddnate, flotagräs och näckrosor. Myrmarkerna i N delen hyser typisk vegetation t ex vitmossor, pors och sly. I sjön finns holmar av block med bl a tall och en kant av pors. Storön hyser blandskog.

Ymningens fiskbestånd kan möjligen ha påverkats av försurning. Sjön är svartlistad p g a för hög kvicksilverhalt i fisk.

Sjöberoende fåglar sedda i Ymningen är bl a storlom och knipa. Ca tretton arter har observerats.

Ymningen påverkas av dämning och aktiv reglering. Sjön ligger i ett område med försurade vatten och har kalkats 1981 och 1987. Sjön är dessutom svartlistad. Bättre bilväg går längs Ö sidan av sjön och N delen av sjön avsnörs av en grusväg. Där bilvägen går strandnära i SÖ finns en öppen plats med enkel eldstad och badmöjligheter. Ett fåtal småbåtar finns vid sjön och tyder på friluftsliv och fiske. Ymningen ligger inom militärt område vilket starkt begränsar tillgängligheten för allmänheten.

Bedömning

Ymningen är påverkad av dämning, försurning och svartlistning. Sjön har värde för friluftsliv som dock begränsas av att sjön ligger inom skjutfältet.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-07-23
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
Lilla Axsjön	121-51	657814/144599
.....		
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1044	10459
.....		
Sjöareal 18,7 ha	Sjödjup max 9,1 m	Sjötyp näringsfattig
Flikighet ³		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp.....nej
Vattenståndsreglering.....nej
Utnyttjad regl.....
Sänkning.....År.....
Dämning.....År.....
Akermark strand.....0 %
Skog strand.....100 %
Boningshus strand.....0 st
Påverkan omgivn.....militärt skjutfält
Vattenkvalitet.....
Besökare.....fiske, bad
Övrig påverkan.....kalkad 1986-03

2 BIOLOGI

Fisk.....
Fågel.....
Djurliv.....
Genbank.....
Övrigt.....
Strandveg.....
Vattenveg.....notblomster

3 RARITET

Geologi.....
Flora.....
Fauna.....

4 KLASS

4
.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet.....0,11 mekv/l År 1987-05

pH.....6,8 År " -

Hg i gädda.....mg/kg År.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....
.....
.....

Beskrivning

Lilla Axsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen i Kilsbergen ca 7 km NV om Garphyttan på en höjd av 217,2 m ö h. Sjöarealen är 18,7 ha och maxdjupet 9,1 m. Sjön tillförs vatten från omgivningen och utflödet sker i SV genom sankmarker och bäckar till Svartån.

L Axsjön ligger i kuperat område av gnejs överlagrad av morän. NV om sjön finns ett större område av mosstorv. Öarna är bergknallar eller stora block. Grundbotten är blockig.

Bergknallarna omkring sjön hyser barrskog med bärris och ljung. Kärr- och myrmarker ligger i svackor runt sjön.

L Axsjön är en näringsfattig skogssjö med blockiga stränder. En bergknalle med bl a lavar och tall sticker upp i sjön. Barrskogen med sly av björk, al och viden samt pors och "gräsarter" når fram till stränderna. Vattenvegetationen är sparsam med bl a starrarter, notblomster, bladvass och näckrosor.

Fiskbeståndet i L Axsjön ä normalt med bl a abborre och gädda.

Vid L Axsjön har ca fyra sjöberoende fågelarter observerats.

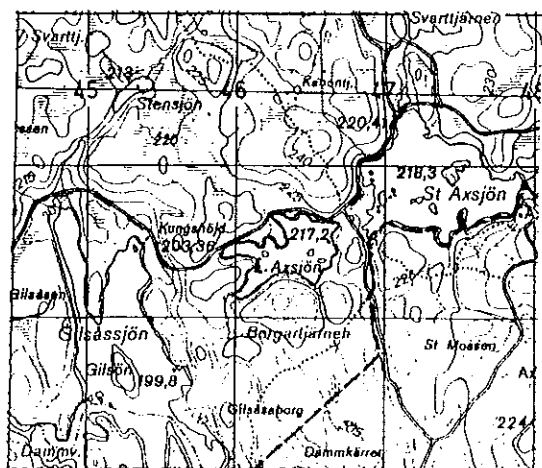
L Axsjön ligger i ett område med försurade vatten och kalkades 1986-03. Bilväg går strandnära i N. Vid stranden finns öppna, mindre platser med enkla eldstäder och möjligheter till bad och fiske. Sjöns tillgänglighet för allmänheten är begränsad p g a sjöns läge inom militärt skjutfält.

Bedömning

L Axsjön är relativt opåverkad och utgör ett vackert inslag i landskapsbilden med sin flikighet och småöar. Fiskbeståndet är normalt. Sjön har värde för lokalt friluftsliv, dock begränsat av militärt skjutfält.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum

1987-08-10

Sjönamn	Nr	SMHI
SVARTTJÄRNEN	121-49	657979/144715
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1044	104 59 + 69
Sjöareal 11,0 ... ha	Sjödjup max m	Sjötyp näringsfattig skogssjö
Flikighet 1		

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp....grävt, bilväg.....
 Vattenståndsreglering....nej.....m
 Utnyttjad regl.....
 Sänkning.....Ar.....
 Dämning.....Ar.....
 Akermark strand.....0 %
 Skog strand.....95 %
 Boningshus strand.....0 st
 Påverkan omgivn....militärt skjutfält..
 Vattenkvalitet.....
 Besökare.....fiske.....
 Övrig påverkan.kalkad 1981-03.....

Fisk.....
 Fågel.....
 Djurliv.....
 Genbank.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg.....

3 RARITET

4 KLASS

Geologi.....
 Flora.....
 Fauna.....

4

MÄTVARDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

Alkalinitet.....0,06...mekv/l Ar.1987-02

2 Recipientkontroll

pH.....6,0..... Ar."-....

③ Försurning

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

Beskrivning

Svarttjärnen ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen i Kilsbergen ca 7 km NV om Garphyttan på en höjd av 219 m ö h. Sjöarealen är 11,0 ha. Sjön tillförs vatten från omgivande myrmarker. Utflödet, som är grävt och delvis dämt och påverkat av bilväg, rinner till St Axsjön i S.

Svarttjärnen ligger i kuperat område. Berggrunden består av gnejs och granit. Sjöns omgivning täcks till större delen av morän. I V finns ett större område av mosstorv. Grundbotten är blockig.

Barrskog dominerar i omgivningen runt sjön. Sanka partier finns mellan bergknallarna främst i V.

Svarttjärnen är en näringsfattig skogssjö. Barrskog med ljung och bärris kantar de blockiga stränderna. Sly av al, björk och viden växer runt nästan hela sjön. Vattenvegetationen består bl a av starrarter, sjösävruggar, fräkenbestånd, gäddnate och näckrosor. Sjön hyser relativt riklig vegetation.

Svarttjärnens fiskbestånd är normalt med bl a abborre och gädda.

Sjöberoende fåglar sedda vid Svarttjärnen är gräsand och fiskmå.

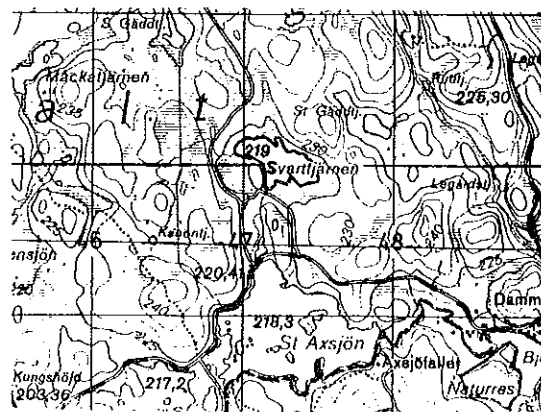
Svarttjärnen ligger i ett område med försurade vatten och kalkades 1981-03. Bilväg går strandnära vid S viken. Badbara platser finns. Småbåtar tyder på friluftsliv. Sjön ligger inom militärt skjutfält, vilket begränsar allmänhetens möjligheter till rekreation i sjön och dess omgivningar.

Bedömning

Sjön är liten och möjligheter till friluftsliv är begränsade för allmänheten pga militärt område.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-07-23

Sjönamn	Nr	SMHI
St Axsjön	121-48	657892/144790
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1044	10459
Sjöareal 44,5 ha	Sjödjup max 15,0 m	Sjötyp näringsfattig skogsjö
Flikighet 1		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp två dända utlopp (nr 55)
Vattenståndsreglering ja 1,6 m
Utnyttjad regl nej
Sänkning Ar
Dämning Ar
Akermark strand 0 %
Skog strand 100 %
Boningshus strand (3) st
Påverkan omgivn militärt skjutfält
Vattenkvalitet
Besökare bad, föreningsgård, fiske
övrig påverkan kalkad 1981-03

2 BIOLOGI

Fisk ål
Fågel storlom, storskrake
Djurliv
Genbank
Övrigt
Strandveg
Vattenveg notblomster

3 RARITET

Geologi
Flora
Fauna

4 KLASS

4

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet 0,11 mekv/l Ar 1987-02

pH 6,4 Ar -

*) Hg i abborre 0,59 mg/kg Ar 1985

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

* Kvicksilverundersökning 1987
.....
.....
.....

Beskrivning

St Axsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen i Kilsbergen ca 3 km NV om Garphyttan. Sjön ligger 218,3 m ö h och har en sjöareal på 44,5 ha och maxdjup 15,0 m. Sjön tillförs vatten från flera bäckar i omgivningen. St Axsjön har två utlopp, båda dämnda. Östra utloppet leder till Björktjärn och det sydvästra via Dammkärret och så småningom Svartån.

St Axsjön ligger i kuperat område där berggrunden består av gnejs som går i dagen på bergknallarna runt sjön. Jordarten är morän med inslag av ett fåtal små områden mosstorv. Små öar och kala block finns spridda i sjön. Grundbotten är blockig.

Omgivningen runt St Axsjön består av barrskog. I Ö finns ett område öppen mark vid gården Axsjöfallet som numera är föreningsgård. Kärr och myrmarker finns här och var runt sjön. Öarna är bevuxna med barrskog. S om sjön finns ett hygge.

St Axsjön är en näringsfattig sjö med klart vatten och sparsam vegetation, utom i N delen där starrarter finns i stora bestånd samt gäddnate och bladvass. Barrskogen kantar sjön med block och hållar. Fältskiktet består förutom av bärris, ljung och gräsarter av pors. Sly av al, björk och viden växer i gles zon runt sjön. Vattenvegetationen består främst av starrarter t ex bunkestarr, notblomster och näckrosor.

Fiskbeståndet i St Axsjön är normalt med bl a abborre och gädda. Äl förekommer sparsamt.

Elva sjöberoende fågelarter har observerats vid St Axsjön, bl a storlom och stor-skrake.

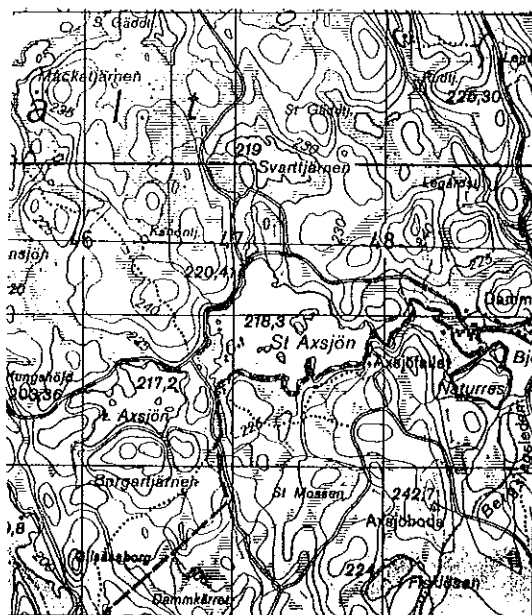
St Axsjön påverkas av dämning och aktiv reglering. Sjön ligger inom militärt skjutfält, vars gräns går längs S stranden. Bilväg går strandnära i NV delen av sjön. Axsjöfallets föreningsgård, Kilsbergsgården, är enda boningshus vid sjön. Småbåtar, enkla bryggor och badbara platser finns på flera ställen runt sjön och ger rekreationsmöjligheter. Stigar finns längs sjöns S del. St Axsjön ligger i ett område med försurade vatten och kalkades 1981-03. Sjöns tillgänglighet för allmänheten är begränsad p g a skjutfältet.

Bedömning

Sjön påverkas av dämning och reglering. Skjutfältet begränsar tillgängligheten till sjön och dess omgivningar som har stora värden för rekreation. Fiskbeståndet är normalt och äl förekommer sparsamt.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-07-23
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
BJÖRKTJÄRNEN	121-59	657900/194913
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1044	104 59
Sjöareal 18,7 ha	Sjödjup max 6,0 m	Sjötyp näringsfattig
Flikighet 3		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp... damm (nr 54).....
 Vattenstandsreglering... ja 1,8 m
 Utnyttjad regl... ja
 Sänkning..... Ar.....
 Dämning..... Ar.....
 Åkermark strand..... 0 %
 Skog strand..... 95 %
 Boningshus strand..... st
 Påverkan omgivn... militärt område.....
 Vattenkvalitet.....
 Besökare bad, Bergslagsleden.....
 Övrig påverkan... kalkad 1981-03.....

2 BIOLOGI

Fisk.....
 Fågel... storlom.....
 Djurliv.....
 Genbank.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg... notblomster.....

3 RARITET

Geologi.....
 Flora.....
 Fauna.....

4 KLASS

..... 4

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet..... 0,08 mekv/l Ar 1985-10
 pH..... 6,5 Ar.....
 Hg i gädda..... 0,98 mg/kg Ar 1985-09

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

Beskrivning

Björktjärnen ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen i Kilsbergen ca 3 km NV om Garphyttan på en höjd av 207,8 m ö h. Sjöarealen är 18,7 ha och maxdjupet 6,0 m. Sjön tillförs vatten från St Axsjön i V och utflödet sker genom en damm till Falkasjön i Ö. Björktjärn är kraftigt reglerad.

Bergarten i området vid Björktjärnen är gnejs som till största delen överlagras av morän. SO om sjön ligger en stor bergknalle där gnejs går i dagen. Mosstorv finns på sankare partier i V.

Omgivningen runt sjön är mycket kuperad med barrskog eller hällar med mossor och lavar. I svackorna finns kärr och myrmarker. Ett större område N om sjön är vikt för militära ändamål, Dammenlägret.

Björktjärnen är en näringsfattig sjö. Hällar och block kantar sjön. Barrskog med inslag av björk och sly av bl a al och viden utgör sjöns stränder med ett fältskikt av bl a ljung, pors, starr- och gräsarter. Vattenvegetationen är sparsam utom i de små vikarna. Notblomster, starrarter t ex bunkestarr, braxengräs, fräken, ett fåtal svalting och näckrosor är exempel på förekommande växter.

Björktjärnens fiskbestånd är normalt med bl a abborre och gädda.

I Björktjärnen har ca 3 sjöberoende fågelarter observerats bl a storlom med unge (vid inventeringstillfället).

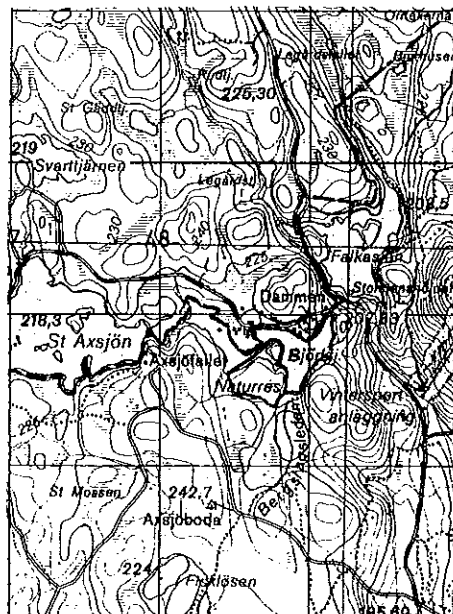
Björktjärnen påverkas av dämning och aktiv reglering. Sjön ligger i ett område med försurade vatten och har kalkats 1981-03. Bilväg går längs N delen av sjön men är tidvis avstängd pga militärt område. Stigar samt en sträcka av Bergslagsleden finns S om sjön. Ett naturreservat ligger i S och på ön i sjön. Badbara platser med enkla eldstäder förekommer här och var i S. Rastplats fr Bergslagsleden med bl a vindskjul finns i S. I Ö ligger fritidshus med småbåtar. N stranden gränsar till skjutfält och är delvis svårtillgängligt för allmänheten.

Bedömning

Björktjärnen är en typisk Kilsbergssjö och av värde för rekreation. Sjöns påverkan består av dämning och reglering och av att ligga intill militärt skjutfält. De vanligaste fiskarterna förekommer i sjön som har allmän upplåtelse för fiske. Flera badbara strandpartier finns.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-07-23

Sjönamn	Nr	SMHI
FALKASJÖN	121-58	657905/144942
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1044	104 59 + 104 69
Sjöareal ...24,4... ha	Sjödjup max ...14,0...m	Sjötyp näringsfattig skogssjö
Flikighet...3.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp...damm (nr 53) + tub...
 Vattenståndsreglering...ja.....5,5m
 Utnyttjad regl...ja.....kraftverk
 Sänkning.....Ar.....
 Dämning...ja.....Ar.....
 Åkermark strand.....0.....%
 Skog strand.....100.....%
 Boningshus strand.....0.....st
 Påverkan omgivn...militärt skjutfält...
 Vattenkvalitet.....
 Besökare...bad, fiske, Bergslagsleden...
 Övrig påverkan...kalkad senast 1987....

3 RARITET

Geologi.....
 Flora.....
 Fauna.....

2 BIOLOGI

Fisk...ål.....
 Fågel.....
 Djurliv.....
 Genbank.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg...notblomster.....

4 KLASS

..3 friluftsliv

MÄTVARDEN

Hänvisning till VAREG:

① Sjöbeskrivning

② Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet.....0,04...mekv/l Ar.1985-10

pH.....6,2..... Ar.1985-10

Hg i abborre.....1,06 . mg/kg Ar.1986..

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

..Recipientkontroll (pågår).....

Beskrivning

Falkasjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen i Kilsbergen ca 3 km NV om Garphyttan på en höjd av 203,5 m ö h. Sjöarealen är 24,4 ha och maxdjupet 14,0 m. Sjön tillförs vatten från bl a sjön St Ymningen i N och St Axsjön i V. Avflödet sker via en dammanläggning och vattnet leds vidare i tub till ett kraftverk nedströms.

Falkasjön ligger i kuperad terräng av gnejs som går i dagen bl a på större områden SO om sjön. Den dominerande jordarten i området är morän. Mindre partier av mosstorv finns runt sjön. Mitt i sjön ligger en stor ö med morän. Grundbotten är blockig.

Omgivningen runt Falkasjön består av mycket kuperad terräng med barrskog och inslag av björk. N delen av sjön består av ett kanalliknande vattendrag. N och S om sjön finns äldre hyggen. SV om sjön ligger Dammenlägret (militärt).

Falkasjön är en näringsfattig sjö med sparsam vattenvegetation. Barrskog kantar de blockiga stränderna med tall, gran, ev sly av björk, al och viden. Pors växer på ett flertal platser speciellt på "stenuddar". På litet öppnare platser växer ett flertal höga starr- och gräsarter. Ön hyser blandad barrskog med inslag av bl a björk, bärris och pors. Vattenvegetation saknas bl a vid det branta Falkaberget i SO. Arter som förekommer på andra platser är t ex notblomster, starr, sjösäv, gäddnate.

Falkasjöns fiskbestånd är normalt med bl a abborre och gädda samt sparsam förekomst av ål.

Sjöberoende fåglar sedda vid Falkasjön är bl a gräsand och fiskmå. Ca fyra arter har observerats.

Falkasjön påverkas av dämning och aktiv reglering. Sjön ligger i område med förurade vatten och är kalkad senast 1987-06. Bilväg går längs sjöns S och V strand. Flera stigar går runt sjön bl a Bergslagsleden. En badplats finns i V och badbara partier finns vid flera platser runt sjön. Större delen av Falkasjöns stränder gränsar till militärt skjutfält. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

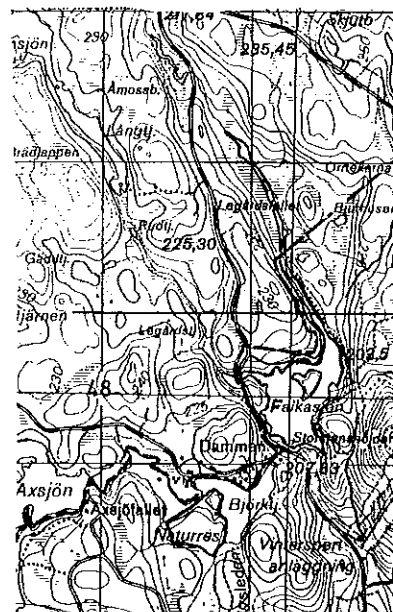
Falkasjön ingår i ett område som upptas i Naturvårdsöversikt 1984, 80:56, Annaboda friluftsområde, klass 2, friluftsliv.

Bedömning

Falkasjöns vatten är påverkat av dämning och reglering. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna. Sjön och dess omgivning har stort rekreativvärde för bad och strövtåg.

Klassificering/motiv

Klass 3 friluftsliv

Inv. datum
1987-08-10

Sjönamn	Nr	SMHI
ÖSTRA HÄLLSJÖN	121-25	658270/145020
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1044	104 68 + 69
Sjöareal 12,0 ha	Sjödjup max 5,2 m	Sjötyp näringsfattig skogssjö
Flikighet 2		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp gammal damm (läcker).
Vattenståndsreglering tidvis 2 m
Utnyttjad regl nej
Sänkning Ar
Dämning Ar
Åkermark strand 0 %
Skog strand 100 %
Boningshus strand 0 st
Påverkan omgivn militärt skjutfält
Vattenkvalitet försurat
Besökare
Övrig påverkan kalkad senast 1987-03
1987-03

3 RARITET

Geologi
Flora
Fauna

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

2 BIOLOGI

troligen
Fisk påverkat av försurning
Fågel
Djurliv
Genbank
Övrigt
Strandveg
Vattenveg

4 KLASS

4

Alkalinitet 0 mekv/l Ar 1987-02
pH 5,3 Ar 1987-02
Hg i gädda mg/kg Ar

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Beskrivning

Östra Hällsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen i Kilsbergen ca 5,5 km N om Garphyttan. Sjöarealen är 12 ha och maxdjupet 5,2 m. Sjön ligger 220 m ö h. Vattentillförseln sker via ett flertal bäckar runt sjön. Utflödet är Göljebäcken som rinner till sjön Göljan i Ö där en gammal damm som ej nyttjas men fungerar som reglering eftersom den läcker. Vattenståndsreglering ca 2 m.

Ö Hällsjön ligger i kuperat område av gnejs som framträder längs SÖ stranden. Morän täcker stor del av omgivningen. Torvmarker finns N och S om sjön. Grundbotten består av grus/block.

Omgivningen domineras av barrblandskog på moränkullar. Kala bergknallar finns i Ö och S. Myrmarker och kärr ligger i svackorna. Sjön har obebyggda stränder. En grustäkt ligger strandnära i NÖ.

Ö Hällsjön är näringsfattig. Sjön hyser rikligare vegetation än övriga sjöar i omgivningen, troligen beroende på att sankmarker bildar stränder i N och S. Pors och sly av björk, al och viden växer i en zon framför skogen. Vattenvegetationen består till större delen av starrarter, fräken, sjösäv, gäddnate och gräsnate.

Ö Hällsjöns fiskbestånd är troligen negativt påverkat av försurning.

Vid Ö Hällsjön har ca fyra sjöberoende fågelarter observerats.

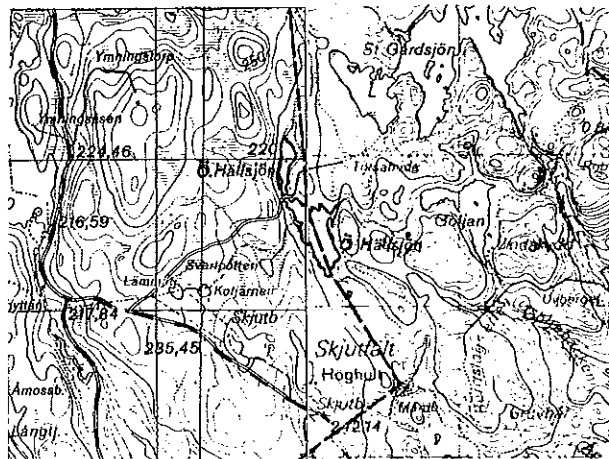
Ö Hällsjön ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad senast 1987. I NO finns ett grustag strandnära. Bilväg går i N och delar av sjön i två delar. Stigar går runt sjöns Ö sida. Omgivningen har rekreationsmöjligheter. Ö Hällsjöns tillgänglighet är begränsad för allmänheten p g a att sjön delvis ligger inom militärt skjutfältområde.

Bedömning

Ö Hällsjön är påverkad av försurning och är kalkad senast 1987. Sjön med omgivningar har värde för lokalt friluftsliv. Tillgängligheten begränsas av att sjön ligger i direkt anslutning till militärt skjutfält. Fiskbeståndet troligen negativt påverkat och starkt biologiskt påverkat av reglering.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-08-05
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
GÅRDSJÖARNA	121-20	653815/148315
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1053	105.60
Sjöareal 47,8 ha	Sjödjup max 11,0 ... m	Sjötyp näringsfattig. skogssjö
Flikighet 4		

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp två dämnda (nr 30)

Fisk

Vattenstandsreglering i viss mån

Fågel

Utnyttjad regl. nej

Djurliv

Sänkning Ar

Genbank

Dämning Ar

Övrigt

Akermark strand 0 %

Strandveg

Skog strand 100 %

Vattenveg

Boningshus strand 0 st

Påverkan omgivn.

Vattenkvalitet

Besökare. Gårdsjö vildmarksläger, friluftsliv

Övrig påverkan. svartlistad

kalkad 1983-08

3 RARITET

4 KLASS

Geologi

2 friluftsliv

Flora

Fauna

MÄTVARDEN

Hänvisning till VAREG:

Alkalinitet 0 mekv/l Ar 1987-05

1 Sjöbeskrivning

pH 5,5 Ar ".....

2 Recipientkontroll

* Hg i gädda 2,795 mg/kg Ar 1983..

③ Försurning

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

* Kvicksilverunders 1987

.....

.....

.....

Inv. datum

1987-08-05

Sjönamn	Nr	SMHI
GÖLJAN	121-24	658228/145117
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1053	105 60
Sjöareal 9,5 ha	Sjödjup max 3 m	Sjötyp näringsfattig skogssjö
Flikighet 2		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp rester av damm (nr 29)

Vattenstandsreglering nej

Utnyttjad regl. nej

Sänkning ~ 3m "Göljekatastrofen" 1950-tal

Dämning Ja

Akermark strand 0 %

Skog strand 100 %

Boningshus strand 0 st

Påverkan omgivn.

Vattenkvalitet försumat

Besökare Bergslagsleden, bad, fiske

Övrig påverkan kalkad 1987

3 RARITET

Geologi

Flora

Fauna

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

2 BIOLOGI

Fisk

Fågel

Djurliv

Genbank

Övrigt

Strandveg

Vattenveg

4 KLASS

3. friluftsliv

Alkalinitet 0,05 mekv/l Ar 1987-05

pH 6,3 " Ar

Hg i gädda mg/kg Ar

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Beskrivning

Göljan ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 6 km N om Garphyttan på en höjd av 215 m ö h. Sjöarealen är 9,5 ha och maxdjupet 3 m. Sjön tillförs vatten bl a från Gårdsjön i N. Göljan har varit dämmd. Vid utloppet i S finns rester av en gammal hög vallbyggnad som delvis spolades bort vid en vårflood på 1950-talet. Då sjönk Göljan närmare 3 m. Dammen är idag i det närmaste ur funktion.

Göljan ligger i kuperat område av morän på granit och gnejs. Urberget går i dagen längs SÖ stranden. V och NO om sjön finns sankmarker. I sjön ligger större block vid stränderna och en liten ö i mitten. Grundbotten är blockig.

Omgivningen runt Göljan består av barrskog med dominerande tall på höjderna. Runt sjön växer en bård av yngre skog på mark som torrlades vid "Göljekatastrofen". Göljan har använts som vattenmagasin för hyttor och bruk vid Frösvidal på 1800-talet.

Göljan är en näringsfattig skogssjö med sparsam vegetation. Stränderna består av berghällar eller barrskog med ljung och bärris. Pors och lövträd kantar i stort sett hela sjön. En stor del av S viken, "dammen", är igenväxt av vitmossor med sin typiska flora. Sjön hyser flytöar. Vattenvegetationen består av starrarter, fräken, sjösäv, flotagräs och näckrosor. På den lilla ön växer sly av främst björk.

Göljans fiskbestånd är normalt med bl a abborre och gädda, dessutom har sättfisk inplanterats. Sjön är s k direktofiskevatten.

Av sjöberoende fågelarter har gräsand och fiskmåns observerats vid Göljan.

Göljan påverkas delvis av dämning. Sjön ligger i ett område med försurade vatten och är kalkad ett flertal gånger, senast 1987-03. Från enkel bilväg i Ö och S, delvis avstängd med bom, leder Bergslagsleden fram till sjön där vindskydd, TC, en enkel eldstad och badbara strandpartier finns. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

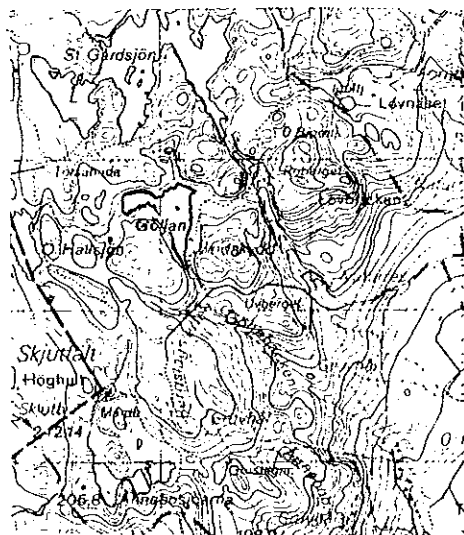
Göljan upptas i Naturvårdsöversikt 1984, 80:63, St. och L.Gårdsjön och Göljan, klass 3, friluftsliv.

Bedömning

Göljan är delvis påverkad av dammen. Göljan är en s k "put and take" sjö med ej upplåtet fiskevatten. Stränderna är obebyggda och hyser badklippor och stigar. Sjön och dess omgivning har för Kilsbergen typisk terräng och är väl lämpad för rekreation. Bergslagsleden når SÖ stranden.

Klassificering/motiv

Klass 3, friluftsliv.

Inv. datum
1987-08-05
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
S. ANNABODASJÖN	121-63	657965/145006
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1053	105 50 + 105 60
Sjöareal 15,0 ha	Sjödjup max 6,2 m	Sjötyp näringsfattig
Flikighet..... 3		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp..... damm (nr 56)
Vattenstandsreglering..... ja m
Utnyttjad regl..... nej
Sänkning..... Ar.....
Dämning..... Ar.....
Akermark strand..... 0 %
Skog strand..... 95 %
Boningshus strand..... 3 st
Påverkan omgivn..... bad, fiske, camping
Vattenkvalitet..... brunfärgat, rent
Besökare..... kalkad 1981-03
..... rotenonbehandlad
Övrig påverkan.....

3 RARITET

Geologi.....
Flora.....
Fauna.....

2 BIOLOGI

Fisk..... öring (direktfiskevatten)
Fågel.....
Djurliv.....
Genbank.....
Övrigt.....
Strandveg.....
Vattenveg.....

4 KLASS

3 friluftsliv

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet..... 0,13 .. mekv/l Ar.1987-05

pH..... 6,9 Ar.1987-05

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....
.....
.....

Beskrivning

Södra Annabodasjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen i Kilsbergen ca 2,5 km N om Garphyttan på en höjd av 232,7 m ö h. Sjöarealen är 15,0 ha och maxdjupet 6,2 m. Sjön tillförs vatten från bäckar i omgivningen. Utflödesbäcken i SV är dämmd och tidigare reglerad och utmynnar så småningom i Falkasjön. Sjön har brunfärgat och rent vatten.

S Annabodasjön ligger i kuperad terräng där SV delen är högst med berg av gnejs. Morän täcker större delen av området. I svackorna finns mosstorv enl karta. Morän täcker den stora ön i sjön. Grundbotten är blockig.

Omgivningen runt Annabodasjön består till större delen av blandad barrskog. I SO finns ett långsmalt kärr. Flera flytöar finns vid sjöns stränder.

S Annabodasjön är näringsfattig. Barrskogen med bärris och ljung når ända ner till stranden där inslag av björk och al växer. Sjön hyser ett flertal uddar och holmar av vitmossa med typ myrväxter. På flera platser runt de blockiga stränderna växer pors. I vikarna dominerar starrarter. Flytbladsväxterna är bl a igelknopp, näckrosor, gäddnate och flotagräs.

S Annabodasjöns fiskbestånd är normalt med bl a abborre och gädda, dessutom finns öring inplanterad s k "put and take" (direktfiskevatten).

Endast tre sjöberoende fågelarter har rapporterats från S Annabodasjön.

S Annabodasjön påverkas av dämning. Asfalterad gångstig går runt hela sjön. Bergslagsleden och skidspår finns i omgivningen. Badplats samt fiskebryggor och andra handikapvänliga arrangemang finns vid NV stranden. På vintern plogas en rund bana på sjön för skridskoåkning. Bilväg leder fram till sjön. Sjön är rotenonbehandlad på 1970-talet och kalkad 1981-03. Ett fåtal fritidshus finns vid sjön. En större campingplats och parkeringsplats finns ca 250 m ö om sjön. S Annabodasjön är mycket lättillgänglig för allmänheten.

S Annabodasjön ligger inom ett område som upptas i Naturvårdsöversikt 1984, 80:56, Annaboda fritidsområde, klass 2, friluftsliv.

Bedömning

S Annabodasjön har mycket stort värde för friluftslivet både sommar och vinter. Gångvägar och bryggor är handikappanpassade. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna samt öring s k "put and take"-vatten. Sjön är välbesökt för bad, fiske och andra friluftaktiviteter.

Klassificering/motiv

Klass 3, friluftsliv

Inv. datum
1987-07-22

Sjönamn	Nr	SMHI
LILLA DAMMSJÖN.....	121-17.....	658037/145263.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro.....	1053.....	105 60.....
Sjöareal2,2... ha	Sjödjup max3,9...m	Sjötyp näringsfattig skogssjö
Flikighet.....1.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp... gammal damm.....
Vattenståndsreglering... nej.....m
Utnyttjad regl.....
Sänkning.....Ar.....
Dämning.....Ar.....
Akermark strand.....0.....%
Skog strand.....100.....%
Boningshus strand.....0.....st
Påverkan omgivn.....
Vattenkvalitet.....
Besökare, fiske, bad, fotvandring.....
Övrig påverkan... kalkad 1986.....

3 RARITET

Geologi.....
Flora.....
Fauna.....

2 BIOLOGI

Fisk. öring (inplanterad).....
Fågel.....
Djurliv.....
Genbank.....
Övrigt.....
Strandveg.....
Vattenveg.....

4 KLASS

.....4.....

MÄTVARDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

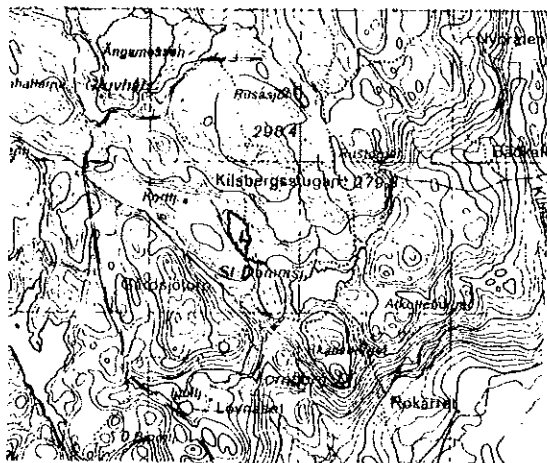
Alkalinitet.....0,05.....mekv/l Ar. 1987-06

pH.....6,4.....Ar. 1987-06

Hg i gädda.....mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Kalkas. 1987?.....
.....
.....

Inv. datum

1987-07-22

Sjönamn

Nr

SMHI

ST DAMMSJÖN

121-16

658408/145322

Kommun

Topo. karta

Ekon. karta

Örebro

1053

105 60

Sjöareal^{6,9} haSjödjup max^{8,3} mSjötyp näringsfattig
skogssjö

Flikighet.....

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp..dammlucka,.fiskgaller

Fisk..öring,.röding,.regnbåge (utplant)

Vattenståndsreglering..ja.....m

Fågel.....

Utnyttjad regl..nej.....

Djurliv.....

Sänkning.....Ar.....

Genbank.....

Dämning.....Ar.....

övrigt..Entosthodon obtusus (mossa)

Akermark strand.....⁰.....%

Strandveg.....

Skog strand.....¹⁰⁰.....%

Vattenveg..notblomster.....

Boningshus strand.....⁰.....st

Påverkan omgivn.....

Vattenkvalitet.....

Besökare..Bergslagsleden,.bad,.fiske..

Övrig påverkan..kalkad senast 1986
rotenonbehandl. 1977.....

3 RARITET

4 KLASS

Geologi.....

.....³.....friluftsliv, botanik

Flora.....

Fauna.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

Alkalinitet.....^{0,06}.....mekv/l Ar¹⁹⁸⁷⁻⁰⁵

1 Sjöbeskrivning

pH.....^{6,5}.....Arⁿ.....

2 Recipientkontroll

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

③ Försurning

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

.....

.....

Beskrivning

Stora Dammsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen i Kilsbergen ca 3 km V om Klockhammar på en höjd av 214 m ö h. Sjöarealen är 6,9 ha och maxdjupet 8,3 m. Sjön tillförs vatten från bäckar i omgivningen och utloppsbäcken i SÖ viken är dämnd med en smal dammlucka och bredvid ett fiskgaller.

St Dammsjön ligger i kuperat område av morän på gnejs och gnejsgranit som går i dagen vid Ö stranden. En liten sandstrand finns i N. Grundbotten är blockig.

Barrskog dominerar på höjderna runt St Dammsjön. På ett gammalt hygge i S växer björksly och ett nytt hygge finns i N.

St Dammsjön är en näringsfattig sjö. Barrskog med bl a bärris och ljung når ända fram till de blockiga stränderna. Pors och sly av björk, rönn, al och viden växer här och var. Sjöns SÖ strand är enligt uppgift länets enda växtplats för mossan *Entosthodon obtusus*. Ö viken kantas av vitmossor. Vattenvegetationen består av bl a notblomster, vattenklöver, flaskstarr, sjösäv, gäddnate och näckrosor.

St Dammsjöns fiskbestånd är normalt med abborre och gädda och dessutom förekommer regelbunden insättning av laxartad fisk. Sjön arrenderas av Örebro amatörfiskeklubb.

Ca tre sjöberoende fågelarter har observerats vid St Dammsjön.

St Dammsjön ligger i ett område med försurade vatten och en provisorisk kalkbrunn finns. Sjön är kalkad flera gånger sedan 1976, senast 1987. För övrigt är sjön ringa påverkad. Bergslagsleden har stigar runt sjön som är badvänlig med sitt klara vatten. Sjön är lättillgänglig och ligger på gångavstånd från den tillbomrade bilvägen.

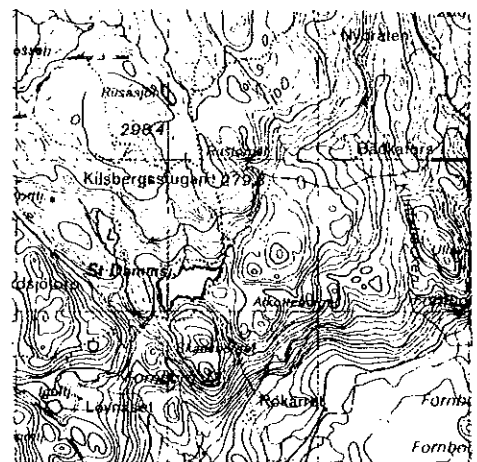
St Dammsjön ingår i ett område upptaget i Naturvårdsöversikt 1984, 80:69, Tomasboda, klass 2, friluftsliv, botanik.

Bedömning

St Dammsjön är en klarvattensjö med ett rikt friluftsliv omkring. Sjön är påverkad av dämning, kalkning samt rotenonbehandling (1977). Sjön hyser de vanligaste fiskarterna samt inplanterad öring, s k direktofiskevatten.

Klassificering/motiv

Klass 3 friluftsliv, botanik

Inv. datum
1987-07-22
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
TYSSLINGEN	121-3	657334/145677
.....		
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1051	105.41 + 51
.....		
Sjöareal 557,0 ha	Sjödjup max 0,9 m	Sjötyp näringsrik slättsjö
Flikighet 1		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp kanal
Vattenståndsreglering nej
Utnyttjad regl.
Sänkning ja Ar. 1860-tal
Dämning Ar.
Akermark strand 90 %
Skog strand 10 %
Boningshus strand ca 6 st
Påverkan omgivn jordbruk, diken
Vattenkvalitet näringsberikad
Besökare fågeltorn, ornitologer m fl
Övrig påverkan

2 BIOLOGI

Fisk
Fågel ca 100 arter
Djurliv
Genbank
Övrigt
Strandveg
Vattenveg trubbnate

3 RARITET

Geologi
Flora
Fauna fågelsjö

4 KLASS

1, fågelliv, landskapsbild, botanik

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

① Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet 0,63 mekv/l Ar. 1985-02

pH 6,5 Ar. 1985-02

Hg i gädda 0,45 mg/kg Ar. 1972

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Vattenkemi (pågår)
.....
.....
.....

Beskrivning

Tysslingen ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 6 km V om Örebro på en höjd av 39,3 m ö h. Sjöarealen är 557,0 ha och maxdjupet är 0,9 m. Sjön tillförs vatten dels från ett flertal bäckar och sjöar i Kilsbergen, dels från stora dikade åkermarker. Tysslingen sänktes på 1860-talet genom att en kanal grävdes och utloppsriktningen ändrades mot Ö till Lindbacka kraftstation.

Tysslingen är en lersättsjö där gyttjelera följer sjöns stränder. Berggrunden är mestadels sandsten i S och i N granit som överallt täcks av lösa jordarter. Sväm- lera finns i S och svämsand i N.

Omgivningen runt Tysslingen präglas av ett kulturlandskap som blir alltmer sällsynt i länet. Öppna marker med åkrar, madmarker och gårdar finns längs sjöns svagt sluttande stränder.

Tysslingen är en näringsrik sjö under stark igenväxning. Sjöns stränder har tydliga vegetationszoner. Strandskogen hyser bl a klibbal, björk och asp samt ek i SO. De högre partierna hyser torrängsvegetation som övergår till fuktäng. Nästa zon består av bl a starrarter, kavelkun, blomvass, trubbnate och gul svärds- lilja. Därefter växer en bred bård och ruggar av bladvass och sjösäv. Den fria vattenytan täcks till stora delar av näckrosor.

De för sjötypen vanligaste fiskarterna finns i sjön. Mört och ruda är typiska för näringsrika vatten.

Tysslingen är en av mellansveriges värdefullaste fågelsjöar med olika lämpliga biotoper för ett stort antal häckande och rastande fåglar.

Tysslingen påverkas av jordbruk och är igenväxande. Endast den nordöstra delen har sankmarksbeten med obruten kontinuitet. En sjörestaurering har påbörjats 1986 med bl a vasslätter. 1988 kommer delar av stränderna att åter få betande djur. Allt för att få klarvattenytan innanför vassarna och kortbetade madmarker vilket är av stor betydelse för fågellivet. Ett fågeltorn finns i NO. Bilväg går runt sjön med handikappvänliga parkeringsfickor, dvs därifrån är bra utsikt mot sjön. Sjöns utlopp är en grävd kanal som regleras i Lindbacka. Sjön är grund och icke badvänlig. Tysslingen är lättillgänglig för allmänheten som är fågelintresserad.

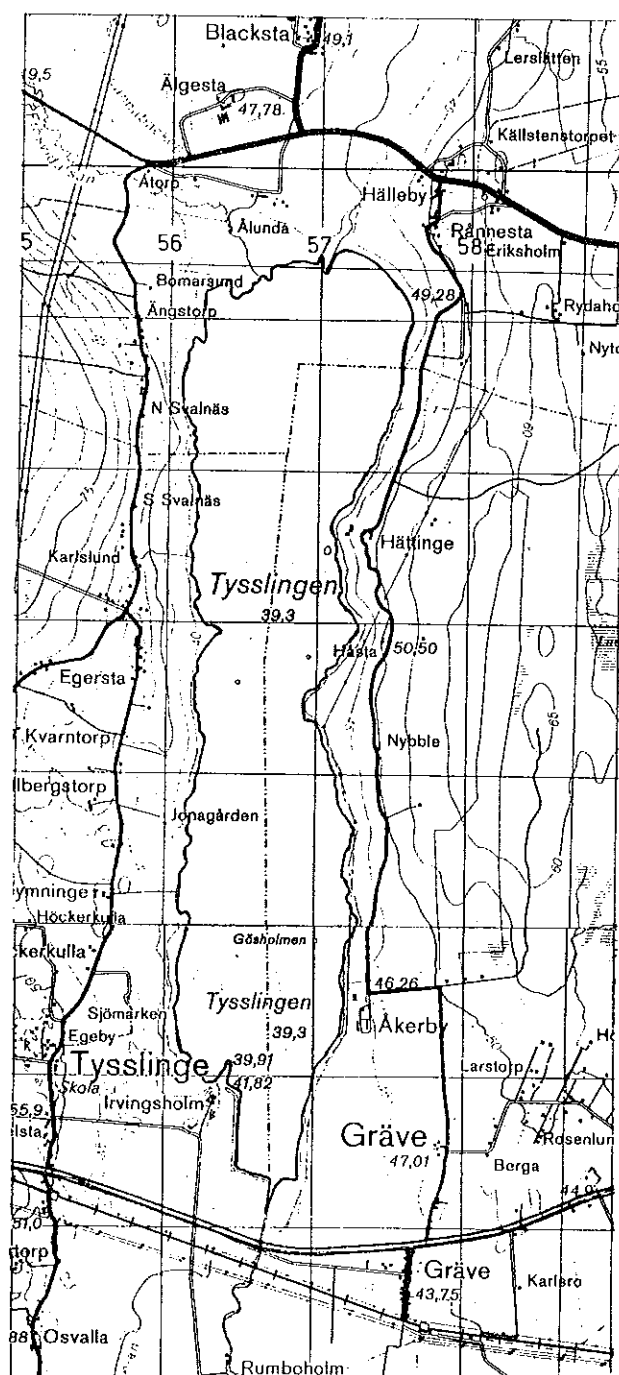
Tysslingen upptas i naturvårdsöversikt 1984, 80:84, Tysslingen, kl 1, fågelliv, landskapsbild, botanik.

Bedömning

Tysslingen befinner sig i ett igenväxningsskede som är nära optimalt för fågellivet och sjörestauration pågår. Tysslingen är en av mellansveriges värdefullaste fågellokaliter med häckande och rastande fåglar. Kulturlandskapet har stort värde för länet.

Klassificering/motiv

Klass 1, fågelliv, kulturlandskap, botanik

Inv. datum
1987-07-24

Sjönamn	Nr	SMHI
LANGEN	121-302	658100/146425
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1053	105 52 + 62 + 63 + 73
Sjöareal 264,5 ha	Sjödjup max	Sjötyp näringsrik
Flikighet 3		terslättsjö

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp.....dikat.....
 Vattenståndsreglering...ja.....m
 Utnyttjad regl.....nej.....
 Sänkning.....ja.....Ar.....
 Dämning.....Ar.....
 Akermark strand.....80...%
 Skog strand.....3...%
 Boningshus strand.....fritidshusomr
 Påverkan omgivn.....jordbruk
 Vattenkvalitetnäringsberikad.....
 Besökare...bad, fiske, bryggor, småbåt.
 övrig påverkan.....
 KLASS
 3...friluftsliv, fågelliv.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet...0,84.....mekv/l Ar 1985-03

pH.....7,5.....Ar 1986-09

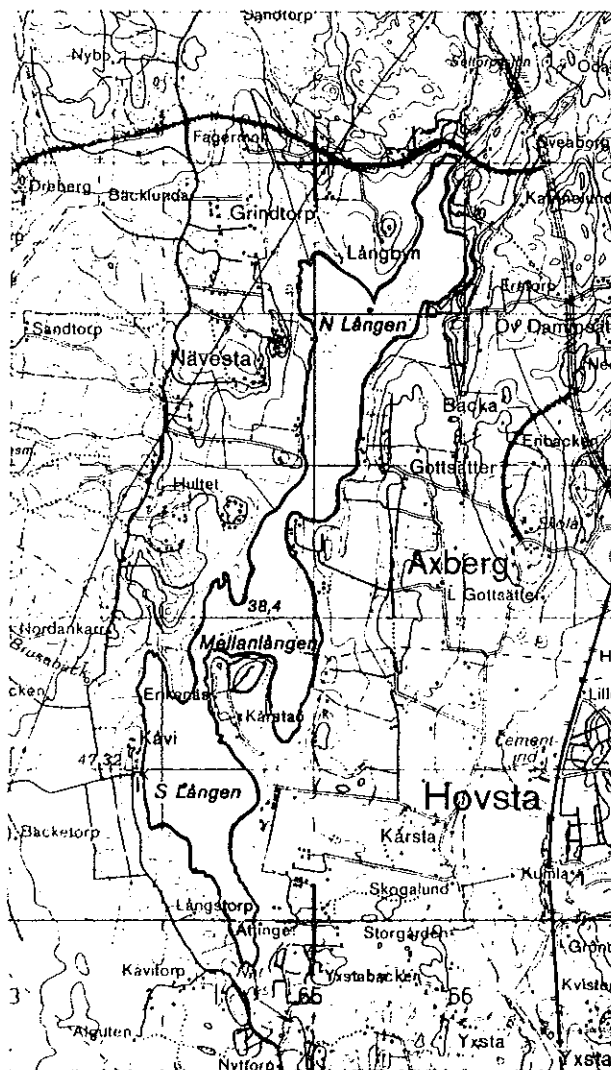
* Hg i gädda...0,37.....mg/kg Ar 1985..

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

* Kvicksilverundersökn 1987

2 BIOLOGI

Fisk.....
 Fågel...fiskgjuse m fl (ca 27 arter)
 Djurliv.....
 Genbank...flodkräfta
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg.....

Beskrivning

Lången ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 5 km N om Örebro. Pga stora uddar är sjön uppdelad i tre delar: Norra Lången, Mellanlången och Södra Lången. Sjöarealen är 264,5 ha på en höjd av 38,4 m ö h. Sjön tillförs vatten från diken och bäckar i omgivningen. Sjön är sänkt och utflödet är dikat, reglerat och rinner via Lillån till Hjälmarén.

Leptit och gyttjelera finns på Ö stranden. V stranden och området däromkring består av postglacial och glacial finlera. Svallad morän och glaciallera finns på höjdområdet i NO. Grundbotten är organogen.

Omgivningen runt Lången präglas av öppna marker på sluttningar ner mot sjön. Fritidshusområde ligger längs Ö stranden. Permanentbebyggelse finns utspridd runt sjön. Vid Långbyn i N finns betesmarker.

Långsjön är en näringsrik sjö. Stora delar av mellersta sjön är igenväxt av bladvass liksom sundet mellan södra och mellersta sjön. Strandskog av t ex al, asp, rönn, björk med ställvisa inslag av gran kantar sjön. I vattnet växer flera arter typiska för näringsrika sjöar, bl a gul svärds-lilja, kavedun, vattenskräppa, andmat, dyblad och gula näckrosor. Breda zoner av bladvass och sjösäv växer flerstädes runt sjön.

Fiskbeståndet i Lången är normalt med bl a abborre och gädda. Dessutom förekommer ordinärt med flodkräfta.

Fågellivet är rikt vid Lången. Ca 27 sjöberoende fågelarter har observerats vid sjön, bl a fiskgjuse, brun kärrhök och rördrom.

Lången påverkas av jordbruk och bebyggelse. Flera småvägar leder fram till stränderna. Vid Kårsta Ö finns en badplats med brygga och kanoter. Segling med jollar och brädor förekommer flitigt. Pga fritidshus och breda vasszoner är badmöjligheterna begränsade från strand. Privata bryggor och småbåtar ligger här och var. Sjön är relativt lättillgänglig för allmänheten.

Lången upptas i naturvårdsöversikt 1984, 80:99, Lången, kl 3, landskapsbild, fågelliv, friluftsliv.

Bedömning

Lången är näringsrik och delvis igenväxt av bladvass. Sjön har betydelse för fågellivet. De vanligaste fiskarterna samt flodkräfta förekommer. Fritidsbebyggelse, badplats och närheten till Hovsta samhälle ger sjön värde för rekreation.

Klassificering/motiv

Klass 3, friluftsliv, fågelliv

Inv. datum
1987-07-30

Sjönamn	Nr	SMHI
... HARSJÖN	121-308	658437/147279
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
... Örebro	1053	105 64
Sjöareal ... ^{6,9} ... ha	Sjödjup maxm	Sjötyp näringsfattig
Flikighet... ¹		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp...grävt.....
 Vattenståndsreglering...nej.....m
 Utnyttjad regl.....
 Sänkning.....ja.....Ar.....
 Dämning.....Ar.....
 Akermark strand.....⁰.....%
 Skog strand.....¹⁰⁰.....%
 Boningshus strand.....⁰.....st
 Påverkan omgivn.....
 Vattenkvalitet.....
 Besökare.....
 Övrig påverkan.....

2 BIOLOGI

Fisk.....
 Fågel.....
 Djurliv.....
 Genbank.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg.....

3 RARITET

Geologi.....
 Flora.....
 Fauna.....

4 KLASS

4

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

3 Försurning

Alkalinitet.....mekv/l Ar.....

pH..... Ar.....

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

Beskrivning

Harsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 6 km NO om Hovsta. Sjöarealen är 6,9 ha, 54,0 m ö h. Sjön tillförs vatten från omgivningen och avvattningen sker i Ö genom ett grävt, djupt dike. Sjön är sänkt.

Harsjön ligger i lätt kuperad terräng. Bergarten är leptit och sjön omges av kärrmarker, morän och mindre partier av glacial lera. Grundbotten är organogen.

Harsjön omges av myrmarker och barrskog. I SV finns ett hygge. En granodling ligger N om sjön på tidigare öppna marker. Vid gården Simängen finns delvis igenväxta f d åkermarker.

Harsjön är näringsfattig med breda sank stränder av kärrtyp. Björk- och alsly växer i skogskanten. Strändernas fält- och bottenkikt består av bl a vitmossor, gräs- och starrarter, videört, pors, kråklöver och topplösa. Vattenvegetationen består av bl a hästsvans, stora sjösävriggar, lite fräken samt vita och gula näckrosor.

Harsjön hyser de vanligaste fiskarterna.

Vid Harsjön har ca åtta sjöberoende fågelarter observerats t ex gräsänder och knölsvan.

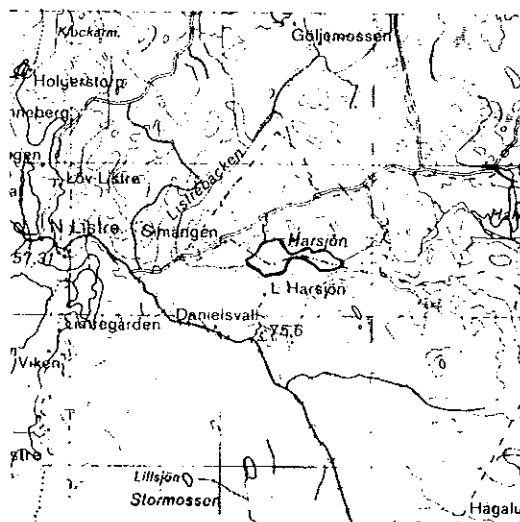
Harsjön är sänkt. Analysvärden saknas. Bilvägen N om sjön är avstängd med en bom. Pga sank stränder är sjön sällan utnyttjad för friluftsliv. Sjön är annars relativt lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Harsjön är liten och av mindre betydelse för friluftslivet. Sjön saknar troligen värden från naturvårdssynpunkt.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum

..1987-07-30..

Sjönamn	Nr	SMHI
..HALVARBOSJÖN	..121-307	..658435/147415
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
..Örebro	..1053	..105 64 + 74
Sjöareal ..19,5 ha	Sjödjup max2m	Sjötyp ..näringsfattig
Flikighet.....1		

1 PÅVERKAN

2 BIOLOGI

Påverkat utlopp....grävt

Vattenståndsreglering.....nej

Utnyttjad regl.....

Sänkning.....ja, ca 1 m.....Ar. 1900-tal

Dämning.....Ar.....

Akermark strand.....5%

Skog strand.....65%

Boningshus strand.fritidshusomr.

Påverkan omgivn.fritidsområde

Vattenkvalitet...brunfärgat vatten

Besökare.....bad, fiske

Övrig påverkan..kalkad senast 1987-02

Fisk.....

Fågel.....

Djurliv.....

Genbank.....

Övrigt.....

Strandveg.....

Vattenveg.....

3 RARITET

4 KLASS

Geologi.....

Flora.....

Fauna.....

4

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet.....0,19 mekv/l Ar. 1987-05

pH.....6,5 Ar. 1987-05

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

.....

.....

Beskrivning

Halvarbosjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 8 km NO om Hovsta, 47,0 m ö h. Sjöarealen är 19,5 ha och maxdjupet 2 m. Sjön tillförs vatten från diken och bäckar i omgivningen. Avvattningen sker via myrmark och diken i S. Sjön är sänkt ca 1 m i början på 1900-talet.

Berggrunden av leptit går idagen på mindre partier i sjöns omgivning. Lösa jordarterna i området domineras av morän med postglacial finlera närmast sjön. I S finns kärrmarker. Grundbotten är organogen.

Omgivningen vid Halvarbosjön präglas av barrskog. I S ligger ett fritidsområde på gården Gropviks f d åkermarker. Övriga f d åkermarker runt sjön är mer eller mindre igenvuxna med undantag av gården Nordansjö i N. I SV finns ett hygge.

Halvarbosjön är näringsfattig med stränder kantade av bl a al, björk och pors. Vanliga arter är också vitmossor, kräklöver, strätta, svalting, topplösa och starrarter. Nästa zon är bred av bladvass och sjösäv med inslag av kavel dun. Atminstone på ett ställe växer liten igelknopp och flotagräs. Gula och vita näckrosor växer spridda över sjön.

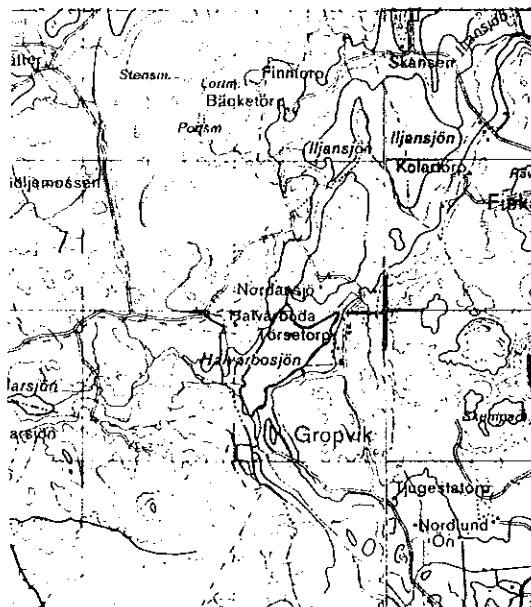
Fiskbeståndet i Halvarbosjön är normalt med bl a abborre och gädda.

Vid Halvarbosjön har ca tolv sjöberoende fågelarter observerats, bl a skäggdopping och knölsvan.

Halvarbosjön är sänkt på 1900-talets början. Sjön kalkades senast 1987. Vid sjön ligger ett flertal småbåtar och en enkel brygga vid fritidsområdet i S, vilket tyder på friluftsliv med fiske. Sjön är inte särskilt badvänlig pga dyga stränder och närheten till Tjugestassjön. Bilvägar går till sjön i NO och S. Sjön är lättillgänglig för allmänheten.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-07-31
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
KARSJÖN	121-306	...658399/147675.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1054	..105.65.....
Sjöareal 19,4 ha	Sjödjup max	Sjötyp .näringsfattig
Flikighet 1		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp...grävd
Vattenståndsreglering...nej.....m
Utnyttjad regl.....
Sänkning...troligen 3-4 dm...Ar1900-tal
Dämning.....Ar.....
Akermark strand.....0.....%
Skog strand.....95.....%
Boningshus strand.....0.....st
Påverkan omgivn.fritidstorp.....
Vattenkvalitet.....
Besökare...fiske och badmöjligheter....
Övrig påverkan.....

2 BIOLOGI

Fisk.....
Fågel..rastande.sjöfågel.....
Djurliv.....
Genbank.....
Övrigt.....
Strandveg.....
Vattenveg..notblomster.....

3 RARITET

Geologi.....
Flora.....
Fauna.....

4 KLASS

3, landskapsbild, fågelliv
.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

③ Försurning

Alkalinitet...0,12.....mekv/l Ar.1986-02

pH.....6,2..... Ar.1986-02

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....
.....
.....

Beskrivning

Karsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 6 km N om Glanshammar. Sjöarealen är 19,4 ha och läget 55 m ö h. Sjön tillförs vatten från bäckar i omgivningen. Utflödet sker i SV genom ett delvis grävt utlopp.

Karsjön ligger i lätt kuperat område med de högsta partierna S om sjön. Berggrunden består mestadels av leptit som går idagen flerstädes runt sjön. Stråk av amfibolit går i V-Ö riktning. Morän och grovmo fyller ut svackor i området. Grundbotten är organogen/blockig.

Omgivningen runt Karsjön består till större delen av barrskog. S om sjön finns hyggesområden mer eller mindre igenväxta. Torpet Karsjön i N är numera fritidshus och de öppna markerna är igenväxande. Sjön har obebyggda stränder.

Karsjön är näringsfattig. Barrskogen når stränderna som är dyga och bitvis blockiga. En ridå av t ex rönn, al och björk kantar sjön. Nästa zon består av bl a skvattram, pors, kråklöver, fräken och starrarter. Bitvis växer vitmossor på stränderna. Vattenvegetationen består bl a av notblomster, sjösäv, gäddnate och näckrosor.

Fiskbeståndet i Karsjön är normalt med bl a abborre och gädda.

Vid Karsjön förekommer ofta rastande sjöfågel. Ca fem häckande sjöberoende fågelarter har observerats vid sjön. Totalt har tio fågelarter noterats.

Karsjön är ringa påverkad idag. Utloppet dikades och sjön sänktes troligen i början på 1900-talet. Bilväg som är avstängd med en bom går längs V stranden. Stigar finns runt sjön samt en enkel eldstad. Badmöjligheter finns vid SO stranden. En enkel brygga och småbåt ligger vid torpet. Visst lokalt friluftsliv förekommer. Sjön är relativt lättillgänglig för allmänheten.

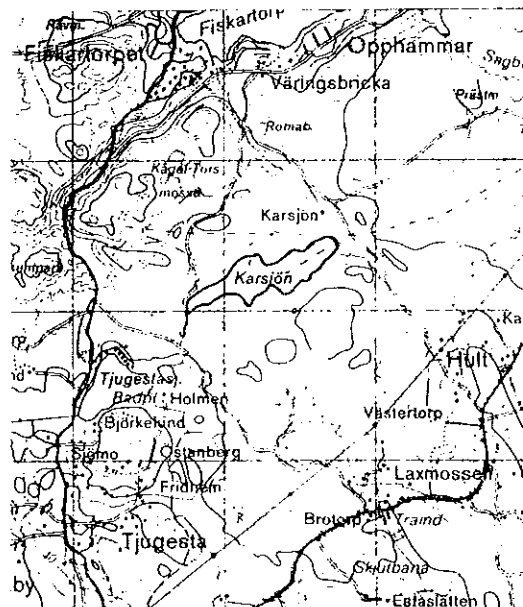
Karsjön upptas i naturvårdsöversikt 1984, 80:131, Karsjön, kl 3, landskapsbild, fågelliv.

Bedömning

Karsjön är ringa påverkad och har obebyggda stränder. Sjön är ett vackert inslag i landskapsbilden. Karsjön har värde för lokalt friluftsliv. Pga sitt läge mellan Hjälmarén och Väringen ses ofta rastande sjöfågel vid sjön.

Klassificering/motiv

Klass 3, landskapsbild, fågelliv

Inv. datum
1987-07-31
.....

Sjönamn	Nr	SMHI
..TJUGESTASJÖN.....	121-305.....	658330/147604.....
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
..Örebro.....	1054.....	105 65.....
Sjöareal ...11,2... ha	Sjödjup maxm	Sjötyp näringsfattig
Flikighet...1.....		

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp...dikat genom åkermark
Vattenståndsreglering...nej.....m
Utnyttjad regl.....
Sänkning...troligen.....Ar.....
Dämning.....Ar.....
Åkermark strand.....15...%
Skog strand.....50...%
Boningshus strand....ca 12...st
Påverkan omgivn.jordbruk, bilväg.....
Vattenkvalitet.....
Besökare..badplats,fritidshus m bryggor,
småbåtar
Övrig påverkan.....

3 RARITET

Geologi..Glanshammarsåsen.....
Flora.....
Fauna.....

2 BIOLOGI

Fisk.....
Fågel...fiskgjuse.....
Djurliv.....
Genbank.....
Övrigt.....
Strandveg.....
Vattenveg.....

4 KLASS

4.....

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

Alkalinitet.....0,12.....mekv/l Ar.1986-05

2 Recipientkontroll

pH.....6,7..... Ar.1986-05

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

③ Försurning

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....
.....
.....

Beskrivning

Tjugestassjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 5 km N om Glanshammar på en höjd av 49 m ö h. Sjöarealen är 11,2 ha. Sjön tillförs vatten från omgivningen. Utloppet i SV är dikat genom åkermark.

Berggrunden i Tjugestassjöns omgivning består av leptit med stråk av amfibolit i Ö-V riktning. De lösa jordarterna består av morän, kärr, postglacial finlera samt isälvsmaterial tillhörande Glanshammarsåsen. Grundbotten är organogen/blockig.

Tjugestassjön ligger i lätt kuperad terräng med mestadels barrskog på höjderna. Öppen mark med lövskog omkring finns i NO och delvis i SV vid gården Holmen. Åkermarkerna har minskad areal i S. N stranden är bebyggd med fritidshus.

Tjugestassjön är näringsfattig. Stränderna runt Tjugestassjön kantas av omväxlande barrskog, fritidstomter och en lövridå vid öppna marker. Sly av al, björk och viden växer flerstädes runt sjön liksom pors och starrarter. En zon av sjösäv och bladvass växer runt stränderna. Vid badplatsen växer bl a missne och kråklöver i stora bestånd. Natearter och näckrosor förekommer ställvis.

Fiskbeståndet i Tjugestassjön är normalt med t ex abborre och gädda.

Vid Tjugestassjön har ca 14 sjöberoende fågelarter observerats, bl a fiskgjuse.

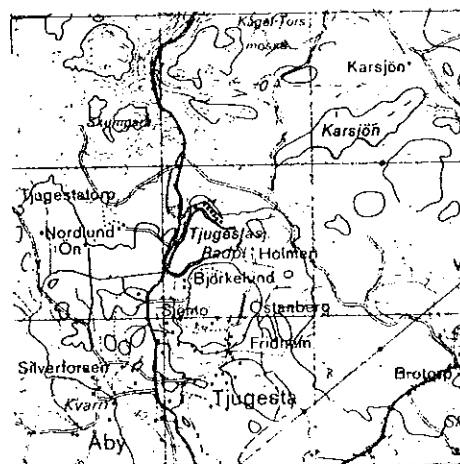
Tjugestassjön är påverkad av dikat utlopp och jordbruk. Fritidsbebyggelse med bryggor och småbåtar finns i N och permanentbostäder i S o Ö. Vid SV stranden finns en relativt stor badplats med bryggor, omklädningshytter och TC. Bilväg går strandnära i V. Sjön är välbesökt för bad och fiske. Bortsett från Tjugestassjöns N del är sjön lättillgänglig för allmänheten.

Bedömning

Tjugestassjön är påverkad av dikning och jordbruk. De vanligaste fiskarterna finns i sjön som har betydelse för lokalt friluftsliv med bad och fiske.

Klassificering/motiv

Klass 4

Inv. datum
1987-07-24

Sjönamn	Nr	SMHI
LISTRESJÖN	121-301	658319/147083
Kommun	Topo. karta	Ekon. karta
Örebro	1053	105 64
Sjöareal 28,0 ha	Sjödjup max	Sjötyp måttligt närings-
Flikighet 1		rik terslättsjö

1 PÅVERKAN

Påverkat utlopp. ^{dikat}.....
 Vattenstandsreglering. ^{nej}.....m
 Utnyttjad regl.....
 Sänkning. ^{ja}.....Ar.....
 Dämning.....Ar.....
 Åkermark strand. 75.....%
 Skog strand. 25.....%
 Boningshus strand. 1.....st
 Påverkan omgivn. ^{jordbruk}.....
 Vattenkvalitet. ^{näringsberikad}.....
 Besökare. ^{fiske, bad}.....
 Övrig påverkan.....

2 BIOLOGI

Fisk. ^{gös}.....
 Fågel. ^{ca 16 arter}.....
 Djurliv.....
 Genbank. ^{flodkräfta}.....
 Övrigt.....
 Strandveg.....
 Vattenveg.....

3 RARITET

Geologi.....
 Flora.....
 Fauna.....

4 KLASS

3. landskapsbild.

MÄTVÄRDEN

Hänvisning till VAREG:

1 Sjöbeskrivning

2 Recipientkontroll

3 Försurning

Alkalinitet. 0,22.....mekv/l Ar. 1985-01

pH. 6,8..... Ar. 1985-01

Hg i gädda..... mg/kg Ar.....

BEHOV AV YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

.....

Beskrivning

Listresjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 5 km NO om Hovsta på en höjd av 42 m ö h. Sjöarealen är 28,0 ha. Sjön tillförs vatten från bäckar i omgivningen. Utflödet rinner i SV genom dikad åkermark.

Listresjön ligger i ett lätt kuperat område av leptit och leptitgnejs som överlagras av postglacial och glacial lera och i S kärr. Berggrunden går idagen flerstädes på små områden. Grundbotten är organogen/gyttjig.

Omgivningen runt Listresjön präglas av öppna marker och lövskog på sluttningarna ner mot sjön. I NV finns barrskog (gran). På V sidan är en del av f d åkermarkerna igenväxande.

Listresjön är måttligt näringsrik. Stränderna är mestadels sank. Ö stranden är delvis grusig/småblockig. Vanliga växter vid stränderna är bl a sly av vide, asp, al, björk och rönn. Fältskiktet hyser t ex älggräs, blåttåtel och lysing, kabb-leka, svalting, kärrsälting, kråklöver och vasstarr växer i en zon med starrarter, bladvass och sjösäv utanför. Natearter och näckrosor växer här och var runt sjön.

Fiskbeståndet i Listresjön är normalt med abborre och gädda. Dessutom finns sparsamt med gös och flodkräftor.

Vid Listresjön har ca 16 sjöberoende fågelarter observerats, bl a skäggdopping, knölsvan och skrattnås.

Listresjön påverkas av jordbruk och dikat utlopp. Bilväg går runt N delen och fram till sjön i SV. Badmöjligheter finns längs Ö stranden. Permanent- och fritidsboende finns runt sjön främst i NO.

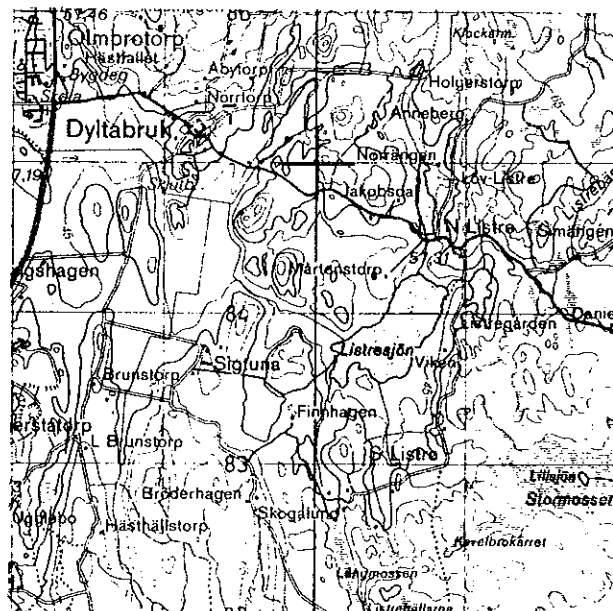
Listresjön ingår i naturvårdsöversikt 1984, 80:106, Listresjön, kl 3, landskapsbild, friluftsliv.

Bedömning

Listresjön har dikat utlopp och påverkas av jordbruk. Sjön hyser de vanligaste fiskarterna samt gös och flodkräfta. Listresjön med omgivning utgör ett vackert inslag i landskapsbilden. En kulturlandskapstyp som blir allt mindre vanlig i länet. Sjön har värde för lokalt friluftsliv.

Klassificering/motiv

Klass 3, landskapsbild

9 Litteraturförteckning

Damminventering m m 1980 i Örebro län. Del 2. Länsstyr 1981:2

Fiskeplanering, Askersunds kommun. Fiskendn Ö-o län 1983

"	Degerfors	"-
"	Hallsbergs	"-
"	Laxå	"-
"	Örebro	"-

Inventering av rullstensåsar inom Askersunds kommun. L Edberg.

		Länsstyr 1975
"	Hallsbergs "	Länsstyr 1975
"	Laxå "	Länsstyr 1975
"	Örebro "	B E Andersson, L Edberg 1981

Kriterier för värdering av sjöar från naturvårdssynpunkt.
A Berntell m fl. Länsstyr Älvsborgs län 1984

Madmarker i Örebro län. M Rosenberg. Länsstyr publ 1980:2

Naturvårdsöversikt Örebro län. Länsstyr 1984:5

Sottern, en inventering av fågelliv och fritidsutnyttjande.
Å. Pettersson, Länsstyr 1978

Svensk flora, Krok Almqvist. Esselte studium. 1985

Översiktlig naturinventering av Askersunds kommun. E Ekholm,
G Hallin. Länsstyr publ 1980:3

Översiktlig naturinventering av Hallsbergs kommun. E Ekholm,
G Hallin. Länsstyr 1978

Översiktlig naturinventering av Laxå kommun. (N delen)
A M Bengtsson. Länsstyr 1974

Översiktlig naturinventering av centrala Tiveden, R Johansson,
Tivedskommittén, 1971

Översiktlig naturinventering av norra Tiveden, M Kjellström,
Tivedskommittén, 1971

Översiktlig naturinventering av Örebro kommun, E Ekholm, G Hallin.
Länsstyr 1973

Länsstyrelsen i Örebro län har tidigare under året publicerat:

- 1987:1 Verksamhetsberättelse för planeringsavdelningen
- 1987:2 Plan för regional räddningstjänst
- 1987:3 Eskilstunaån. Sammanställning av 1986 års recipientundersökning
- 1987:4 Naturreservat i Örebro län. Oset
- 1987:5 Naturreservat i Örebro län. Norra Vätterns skärgård
- 1987:6 Freoninventering i Örebro län
- 1987:7 Lägesrapport 1987
- 1987:8 Beredskap mot kemiska olyckor
- 1987:9 Översiktlig sjöinventering i Örebro län. Del 1

Bilaga 1

Tabell över sjöar i klass 1,2 eller 3 i förhållande till naturvårdsöversiktens klassning.

Sjönamn	hydrol. nr	klass	klass i NVÖ	del av sjön i NVÖ	Ny i förh. till NVÖ
<u>Eskilstunaån (121)</u>					
Abborrtjärnen	121-98	3	3	-	-
Borasjön	121-281	3	-	3	-
Bäcksjön	121-10	3	3	-	-
Dammsjön St	121-16	3	2	-	-
Falkasjön	121-58	3	2	-	-
Gallabergssjön	121-324	2	2	-	-
Gryten	121-227	3	-	2	-
Gårdsjön	121-97	3	3	-	-
Gårdsjöarna	121-20	2	3	-	-
Göljan	121-24	3	3	-	-
Karsjön	121-306	3	3	-	-
Kråksjön-Gräsmo- sjön	121-293	3	-	2	-
Lillsjön	121-95	2	2	-	-
Lill-Trysslingen	121-220	3	3	-	-
Listresjön	121-301	3	3	-	-
Logsjön	121-35	3	3	-	-
Lången	121-302	3	3	-	-
Mosjön	121-279	3	-	-	x
Multen	121-112	2	2	-	-
Sirsjön L	121-121	3	2	-	-
Sirsjön St	121-117	3	2	-	-
Storsjön	121-100	3	3	-	-
Södra Holmsjön	121-159	3	-	-	x
Södra Annaboda- sjön	121-63	3	2	-	-
Sörgryten	121-193	3	3	-	-
Teen	121-131	3	-	3	-
Toften	121-139	3	-	3	-
Trollkarlen	121-118	2	2	-	-
Tysslingen	121-3	1	1	-	-
Velandasjön	121-34	3	3	-	-
Vibysjön	121-12	2	2	-	-
Västra Laxsjön	121-236	3	-	-	x
Älgsjön	121-154	3	-	-	x
Östersjön	121-252	2	-	3	-
Östra Laxsjön	121-250	2	-	2,3	-

SJÖINVENTERING I ÖREBRO LÄN 1987

DEL 2

